

Sărbătoarea dela Hamilton,

a fost o demonstrație de vitalitate românească, de solidaritate națională, de fermă conștiință luptătoare și de prestigiu autentic, în fața lumii canadiene.

Au venit români din toate părțile, de aproape și de departe să se cumească din marea împlinirilor generațiilor trecute și să-și reafirme crezul lor în salvarea poporului din țară, prin luptă neobosită și mereu consolidată.

N'au existat diferențe de apartenență politică și nici adversități, ci o prezență masivă de românități: cântece, dansuri, recitări poetice, muzică cu melodii duioase și întremătoare, și exemplificări ale puterii de creație românească. Au fost trei expoziții de artă, care au adus frumusețile

gândului, sufletului, viziunii și peisajului românesc. Pictura dnei Lascu a adus densitatea culorii și a imaginii, cu tonalități băstinașe, iar pictura de icoane o admirabilă împerechere a stilului bizantin cu notele moderne de mai multă umanitate. Ion Nicolau-Delta, un talent viguros, cu o pictură senină, și cu culori pară luate din grădinile românești, dela florile îngrijite de jărâncuțe sau de pe câmpurile și livezile care altă dată se scaldau în ochii luminai ai peregrinilor, din lumea liberă, de azi.

Apoi, sculpturile de îndrăzneală modernă, ale lui Petre Nică, care amintesc de liniile geometrice ale unor porți mănăstirești sau din satele țării, rămăsa

departe, acolo, între Carpați.

Toate acestea au evidențiat, în formă majoră, calități, frumuseți și valori ale spiritualității românești.

Ceea ce a fost la Hamilton reprezintă un nou punct de sprijin moral, în strădania exilului românesc, de a-și menține coeziunea, și conștiința trează și de a promova tot ceea ce participă la existența spirituală a neamului mioritic și definește identitatea etnică românească.

Românii s'au adunat la Hamilton, să se împărtășească din spiritul de independență al lui Zece Mai 1877 și să reafirme prezența românească, creatoare și entuziastă, în lupta pentru eliberarea națională. S'a celebrat și aniversarea Asociației Culturale

Române din localitate, 25 de ani de existență, ceea ce este iarăși o biruință a românilor liberi. Și, nu uităm a menționa că s'a consolidat legătura puternică dintre generații istorice. Ion Păscăluț, supraviețuitor legitim, politic și juridic, al Unirii Basarabiei din 1917, a fost alături de tineretul și copiii care s'au învolburat în dansurile românești, și care vor fi purtători de mâine ai crezurilor românești, în lume.

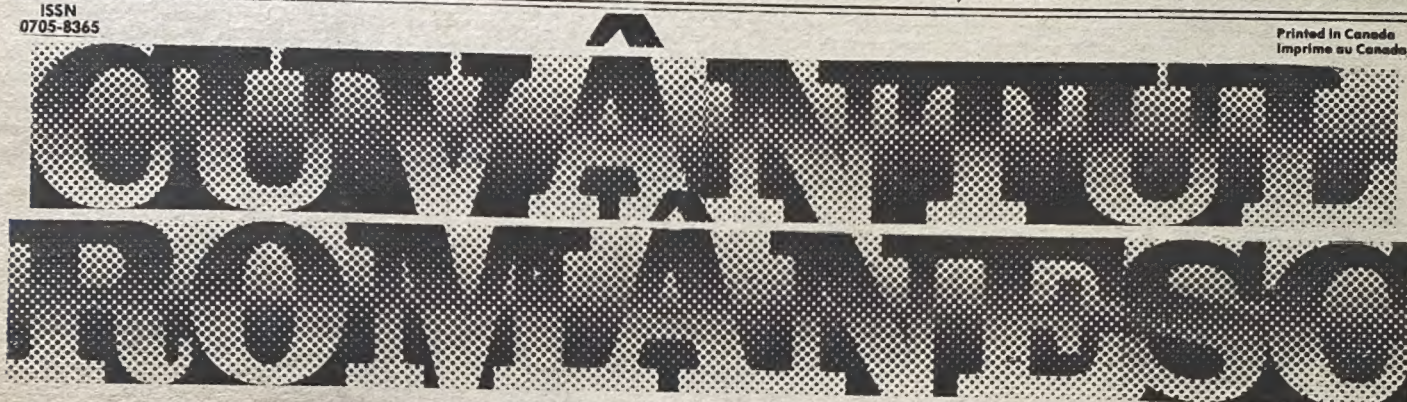
În credința strămoșilor dintre Carpați și Dunăre, preoții prezenți au făcut rugăciuni și au dat binecuvântarea creștină.

La Hamilton, a fost un moment de mistică și ecumenicitate românească.

Ion HALMAGHI

ISSN
0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD
ANUL 7 Nr. 74-IUNIE-1982
PUBLICAȚIE LUNARĂ
DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULAȚIE ÎN AFARA CANADEI: AFRIKA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUEBIA, TURCIA, NOVA ZELANDA

DARLINGUL REGIMULUI MITROPOLIT AL ARDEALULUI

Eugen BĂRSAN

După ce Mitropolitul Ardealului Nicolae Mladin a ajuns a avea față de Partid o dragoste mai rezervată iar din această cauză a fost constrâns să se retragă pe "motiv de boală" și să ia domiciliu la Mănăstirea Brăncoveanu dela Sămbăta de Sus, scaunul mitropolitan dela Sibiu a devenit vacant. În jurul acestei vacanțe au avut loc dela început două serioase preocupări venite din locuri diferite. Una a lumii ardelenice care poartă în ea prestigiul unei lungi și puternice tradiții de a avea conducători bisericești din sânul ei. Alta a Guvernului care vrea ca Mitropolit în Ardeal un om care să fie mai înainte de toate "omul partidului".

Două preocupări de poluri opuse și în chip clar inegale ca șansa într-o țară ca România cu regim comunist, unde ceea ce contează este numai ce vrea regimul. Partidul n'ar mai fi partid dacă ar lua în considerare chestiuni care nu servesc în chip strict interesele lui. Iar aceste interese dela început au dat semne că noul Mitropolit al Ardealului nu va fi din Ardeal.

Indicația semnelor s'a dovedit a fi justă. Căci Sinodul Bisericii Române convocat în acest scop n'a făcut o alegere care să satisfacă tradiția adică pe ardeleni, ci una care să satisfacă Partidul. În chip în mare măsură de așteptat, el a ales pentru Scaunul de Mitropolit al Ardealului pe Antonie Plămădeală, Episcop de Buzău, un ierarh cu o mare și bine stabilită reputație de DARLING (draguș) al Regimului.

Alegerea de care e vorba a fost propriu zis o alegere doar de formă. E simplu să ne dăm seama că Sinodul Bisericii Române nu poate alege decât pe cine recomandă Șeful Departamentului Cultelor, Ion Roșlanu. Iar Ion Roșlanu nu poate recomanda decât ce Partidul hotărăște. Astfel așa zisa alegere de Mitropolit al Ardealului n'a fost nimic altceva decât farsa unui act de impunere.

Este totuși de notat și de admirat faptul că într-o situație imposibilă de regim comunist, când Sinodul Bisericii Române - nimit în cazuri de alegeri Colegiul Electoral Bisericesc - a procedat la vot, au fost și unii (în proporție de 25%) care au avut curajul să voteze pentru altcineva decât candidatul Regimului. Nu putem crede că acești îndrăzneți ar fi putut fi alții decât delegații-reprezentanți ai Eparhiei Ardealului. Este evident că deși aceștia au fost conștienți

Continuare în pag. 3

AURUL ISCARIOTULUI CURGE DELA RĂSĂRIT

Adrian B. COSMA

Sovietele nu sunt "amicul lumii libere", ci inamicul declarat pe față, de zeci de ani, prin vorbă și prin faptă. Dar tot de zeci de ani, curentele mondiale ale stângii, în centrul cărora este " Internaționala socialistă", prin cea mai coordonată acțiune de desinform și sub-cultură politică, răspândesc minciuna sfruntată că Sovietele, care duc un "război mondial de clasă", deci împotriva a tot ce nu e comunist, sunt "partenerul nostru", în vederea "consolidării păcii".

Dar împotriva cui trebuie "consolidată" pacea mondială, de către așa zisi "parteneri", Imperiul totalitar bolșevic, cu "socialismul real", și țările libere din Occident și chiar din alte părți, care trăiesc în "democrația reală", ca în America și Europa Occidentală?

Două evenimente din familia crimelor de război și crimei împotriva umanității, din ultimii doi ani, ne arată clar ca ziua de ceaste vorbă în acest desinform. Astfel "amenințarea păcii mondiale" venea din Afganistan în 1980 și din Polonia în 1981. De aceea "forțele păcii", adică "socialismul real" din U.R.S.S., au intervenit cu tăvălugul armatei sovietice, cea mai mare armată din lume, împotriva unui popor de 15 milioane de Afgani,

cel mai mulți clobani, și cu formațiile unei miliții bolșevice, organizată de generali sovietici, și deghizată în "armată națională polonă", sub comanda unui porc care ca atare nici el nu mai știe ce-o fi, împotriva Polonezilor. În consecință, și spre luare aminte a puterilor încă libere din această lume : SOCIALISMUL REAL A DECLARAT "PACEA CU ORICE MULOACE", ÎMPOTRIVA ORICAROR POPOARE CU ASPIRATII DE "LIBERTATE", "DREPTATE" SI "INDEPENDENȚĂ".

Aceasta este azi "ofensiva mondială a păcii", deslănțită de "comunismul de război", din "imperiul socialismului real". Ofensiva este integral susținută prin degradarea judecății cu ajutorul sub-culturii politice propagată de cea mai mare parte din "mass-media" din lumea liberă. Cu toate forțele stărilor internaționale unite se lucrează ca guvernul să meargă mai departe în procesul început cu "destinderea", la o "alianță de parteneri" a lumii libere cu țările "socialismului real" pentru definitivă salvare a "păcii", adică în primul rând toată Europa să fie transformată într-o Polonie, și toată așa numita "lumea a treia" într-un "Afganistan". A-

cesta ar fi marșul spre victoria totală a "socialismului real", și căruia i s'ar supune în numele păcii toate celelalte "socialisme" cu respectivele stângi de toate culorile.

Începem să fim guvernați pe nesimțite de un fel de "a treia lume politică", aceea a sub-culturii politice, care inundă Occidentul, prin presă, prin radio, prin televiziune, prin spectacol, prin propagarea silită a pornografiei, iar în subsidiară acțiunea este susținută de terorismul mondial, de rețeaua difuzării drogurilor și de organizațiile a tot felul de conspirații împotriva tuturor statelor lumii încă neconduse de bolșevici.

Aceste forțe ale disoluțiilor sociale și naționale din lumea liberă domină cea mai mare parte din așa numita "mass-media", care operează în masele alegerilor printr-o generală persecuție psihologică, cum este și "mișcarea mondială pentru pace", și astfel alegătorii devin nesiguri, sau chiar sunt intimidati și intra în panică, iar oamenii politici în măsura în care depind de voturile acestor mase amefite, sunt stânjeniți în acțiunile lor, atunci când iau hotărârile de a da o replică efectivă la "ofensiva păcii" condusă de "socialismul

real". Așa s'a făcut că din cauza presiunilor "extra-parlamentare" din lumea liberă, nici criminala eroga a Sovietelor în Afganistan, nici crima la fel de evidentă din Polonia, nu au fost pentru Occident o bază de plecare la atac pentru combaterea cumpănilui flagel bolșevic mondial.

Chiar când masele tind vizibil către o înșănătoșire, cum s'a văzut la ultimele alegeri din Statele Unite, "mass-media" face tot ce se poate să anuleze această voință, și se ajunge la aberații de neînchipuit, ca în cazul recent al Republicii San Salvador. Acolo oamenii au venit cu riscul vieții să aleagă democratic, iar "democrații" din Occident bat câmpii pretinzând că nu au fost alegeri voite de popor. În acest fel până la urmă principiul democratic se arată neputincios, și este sabotat ca să se treacă la dictatură și stângile să poată urla pentru... democrație. Toată această miorcăie prin care Occidentul este din ce în ce mai închis într-un cerc vicios, ne întărește în convingerea că "aurul vine dela Răsărit". Toată acțiunea acelei "a treia lumi politice" de care vorbim mai sus este plătita, organizată și întreținută cu "aurul care curge dela Răsărit".

editorial

EVENIMENTELE DIN POLONIA

Situația din Polonia este mult mai gravă decât apare la primele impresii culese după ridicarea stării de asediu. Nu este vorba de o simplă reacție a poporului polonez față de rigiditatea guvernului și restricțiile impuse de acesta. Este vorba de dezechilibrul fundamental al acestui popor: libertatea și dreptul de a-și decide soarta. (De notat că partidul comunist polonez a dispărut complet din arena politică. El nu mai are capacitatea de a domina situația internă și de a-și asuma răspunderea conducerii politice. El nu mai reprezintă, nici măcar formal, interesele și aspirațiile muncitorimii poloneze).

Militarii polonezi s'au înșelat când au crezut că, prin severitatea stării de asediu "au rezolvat problemele economice și politice ale țării". Situația economică, dimpotrivă, s'a deteriorat și a mărit starea generală de tensiune. Pe plan politic, starea de asediu, a demonstrat că actuala conducere politică și militară nu este dispusă la reforme care să permită un pluralism de forțe politice, sau măcar sindicale. Totodată, a demonstrat capacitatea de refacere a cadrelor de conducere ale Solidarității, și de suportul de care dispune acest sindicat liber în rândurile populației poloneze.

Este remarcabilă, pe de altă parte, rezistența lui Walesa față de presiunile exercitate asupra lui de către militari, pentru a se ajunge la un acord politic. Această atitudine a lui Walesa arată fermitatea muncitorilor polonezi, gravitatea circumstanțelor, care nu le îngăduie conducătorilor sindicali nici un fel de compromis și caracterul moral al răspunderii față de țară și popor, pe care Walesa și asociații lui o demonstrează în refuzul lor de a colabora cu guvernul de azi.

Sindicatul Solidarității nu a capitulat în fața guvernului, nu a acceptat nici un fel de negocieri și nu a putut fi "re-educat" cum le place comunistii să numească procesul de ademenire și spălarea creierului pe care ei îl aplică pe scară largă adversarilor.

Demonstrațiile populare, anti-guvernamentale, care au avut loc imediat după ridicarea stării de asediu, au fost impresionate prin numărul larg de participanți, prin curajul evidențiat în mod public, în confruntarea cu poliția și armata, și prin spontaneitatea cu care s'au încheat în mai multe centre ale țării.

În aceste demonstrații, nu a mai fost vorba de pâine, zahăr și carne, ci de drepturile politice pe care le-au cerut demonstrații cu voce tare, cu vigoare și cu insistență.

Nu mai este vorba de simple reforme, privind economia și organizarea de sindicate libere și independente. Accentul cade, de data aceasta, pe valorile politice.

Aceasta înseamnă o schimbare esențială în viața poloneză. Confruntările, de acum încolo, vor fi mai dure și inevitabile, căci adânc în sufletul polonezilor zace o fermentație revoluționară, care poate avea manifestări cu consecințe importante pentru Polonia.

Odată ce poporul polonez a trecut în fața politică, pre-revoluționară, este greu de stabilit numai prin forță armată, mai ales că partidul comunist, fiind inexistent, nu mai poate oferi formule politice de nici un fel. Singura forță politică, în Polonia de azi, este în mâna conducătorilor sindicatului Solidaritatea, care dispune de un suport temeinic în rândurile populației. Peste tot, în Polonia, există o dorință aprigă de schimbări politice radicale.

George BĂLAȘU

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOȘTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că- REDACȚIA ACESTUI ZIAR- Nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

ABONAȚI-VĂ

LA ZIARUL "CUVANTUL ROMÂNESC"

Abonamentele și reînnoirile lor, se pot face după cum urmează:

- Din Canada și U.S.A., se pot trimite "Cec Poștal" (Money Order) sau "Cec Personal."
- Din Europa și alte Continente, prin "Mandat Poștal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVANTUL ROMÂNESC, Box 4217, Station D,
Hamilton, Ontario, Canada L8V 4L6

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

CEAUȘESCU ȘI CHINA

Emil DUMITRACHE

La începutul lunii Aprilie, Ceaușescu a vizitat din nou China.

Coordonatele pe care se încadrează această nouă vizită sunt de natură economică, politică și bineînțeles propagandistică.

Ceaușescu vrea să facă să se uite pentru moment că starea economiei țării este dezastruoasă iar nemulțumirea poporului se intensifică din ce în ce, pozând din nou ca unul din "marii conducători ai țării", "bine primit și apreciat" în cele mai diverse cercuri politice pe care le are lumea de azi. Acest teatru nu ține de foamă și nu lichidează nici una din problemele politice și economice interne.

În ultimele luni China a încheiat noi acorduri comerciale cu celelalte țări din răsăritul Europei inclusiv U.R.S.S., cu care ocazie în pofida deosebirilor ideologice cunoscute, s'a stabilit creșterea substanțială a schimburilor economice.

Cuantumul acestor creșteri a schimburilor comerciale variază dela țara la țară: U.R.S.S. 50%; Cehoslovacia 44%; Bulgaria 30%; Polonia 25%; Germania de răsărit 7%, și R.S.R. 7%, R.S.R. rămânând astfel în continuare principala parteneră al Chinei, volumul schimburilor lor comerciale fiind estimat la un miliard de dolari anual.

Nu se știe însă dacă ba-

lanța comercială a acestor schimburi este favorabilă sau nu R.S.R.-ului.

Cu ocazia "meetingului de prietenie" din piața Tien Am Mân din Peching, Ceaușescu a declarat că "convorbiri sincere directe între P.C. Chinez și P.C. al U.R.S.S. ar duce fără îndoială la lichidarea divergențelor de păreri".

Ne este imposibil la ora actuală să știm pentru cine a rostit Ceaușescu aceste cuvinte atât de explicite. Poate pentru chinezi pus la cale de Moscova? Ori pentru Moscova la cererea chinezilor? Vrea oare Brejnev "să moară frumos" realizând în ultimul moment o împăcare cu chinezii, dând astfel o nouă dimensiune

preconizatorilor convorbiri din toamnă între Brejnev și Reagan? Sunt oare urmăriile lui Brejnev interesate în lichidarea schismei și vor să-l scoată pe Brejnev tap ispășitor pentru continuarea acestor divergențe? Se adresează conducătorii chinezi peste capul lui Brejnev către cei ce-l vor urma?

Totul este posibil și cu timpul se va afla dedesubtul "chinezăriilor" lui Ceaușescu.

Un lucru este însă cert: "independentul" Ceaușescu "prietenul" mascat al Occidentului nu se sfiește deloc să încerce să reunească cele două puteri totalitare, bineînțeles spre "binele păcii mondiale".

CĂTRE REDACȚIE

* MONTREAL, CANADA - Jos pălăria în fața poziției luate de dumneavoastră în articolul despre Radio Europa Liberă din nr. 71, 1982!

Jos pălăria în fața demnității cu care demascați trădarea de care se fac vinovați aceia care au acceptat crăncinile comuniști la acest post de radio!

Postul de Radio Europa Liberă nu are nevoie de niște lefeții, ci de caractere nobile, care au luptat neîncetat pentru cauza neamului și care continuă să lupte și să creadă în victoria finală. Gască de procurori, scriitori, actori, etc. până mai ieri înflăcărați comuniști n'are ce căuta la postul R.E.L., n'are dreptul să se adreseze poporului sub nici o formă!

Un călău comunist, oricât de procuror sef ar fi fost el, rămâne un călău în judecătoria neamului oriunde s'ar afla și oricâte zile ar avea!

Deci, stimă domni din Congresul SUA, nu hrăniți călăii comuniști de ieri, astăzi pe posturi de serpi în să-ni dela R.E.L. Aruncați spurcăciunile lui-a-le micro-crofonul și găuiți dacă se poate! Nu-i mai încălziți la sân, fiindcă venim lor nu țara!

Stimă domni din Congresul SUA, neamul românesc vândut la Yalta asteaptă răscumpărarea! și nu comențarii apatie (evident, nu toate) și nici glume fără rușine, uneori chiar la adresa bietului om de rând, asuprit și înfometat!

Dacă în numele democrației se cheltuiesc niște dolari, atunci să se facă deratizarea la Free Europe, să se creeze un climat sănătos, sobru, să fie numiți acolo în postul de radio al Speranțelor, niște oameni curajoși, care să emane suflul necesar, celor de acasă și de pretutindeni, în lupta pentru Eliberarea României, pentru că nu poate exista o Europă Liberă fără o Românie Liberă!

P.S. Aprecind talentul și posibilitățile dumneavoastră aș fi recunoscător în fața unui articol care să demaște exportul de ideologie marxistă prin intermediul regizorilor, actorilor, scriitorilor, profesorilor, cineastilor cu contracte în occident sau chiar "refugiați", unii cu... azil politic, care activează în posturi importante în occident.

M.G. TUDOR

* FREIBURG, R.F.G. - Vă cer scuze pentru îndrăzneala de a vă deranja. Sunt de 6 luni în Freiburg și am consultat "Cuvântul Românesc" la Institutul de aici.

Mi s'a părut că această publicație are ceva din căldura sufletului românesc, de altădată.

Am ceva rudeni prin USA și le-am scris. Nu mi-au răspuns. Încerc să cred că nu au primit scrisorile sau și-au schimbat domiciliile.

Ca un omagiu pentru munca și strădania D-voastră vă trimit acest prim volum de versuri din cele 5 volume scrise, până în prezent și nepublicate în țară. Publicul, mai vârstnicul, m'au întrebat mereu, când vor putea avea în bibliotecă măcar un volum. Nu le puteam răspunde nimic. "Post mortem", poate da, poate nu.

Imi permiteți să fac acest volum cadou confrăților

"de un sânge și de o lege" din Canada și SUA.

Vă cer scuze pentru că; nu am făcut efortul de a-l transcrie după vechia noastră ortografie la care cu dragoste m'as întoarce și încerc s'o fac.

Cele ce sunt arătate în pregătire la sfârșitul volumului sunt scrise 80%, dar...

Vă rămân recunoscător pentru amabilitatea de a-mi răspunde dacă l-ați primit. Cu deosebită stimă,

Violei TRAUSSAN

* PARIS, FRANTA - Ultimul număr al Cuvântului Românesc are pentru mine o semnificație particulară - apariția studiului semnat de Dan Popa și poemelor care-l însoțesc (Aqua Mater) constituie pentru micul meu univers, bănuie de fantasmă și de "metaforele morții" (ca să-l citez pe critic), un eveniment real. Nu publicarea poemelor în sine, ci publicarea lor în limba română. O ciudată trăsătură a nastrușnicului nostru temperament carpato-dunărean a vrut să fluie împins spre o dulce marginalitate care se perpetuează de mai bine de treizeci de ani și pe care am asumat-o cu înfiorată voluptate - atât în România cât și în Franța. Departate de mine ideea de a juca pe victimă, dimpotrivă, eu am făcut tot ce am putut pentru a fi centrifugat, ba chiar mai mult, de a mă menține la extremitatea discului care învârtă hora confrerii noastre - oricare ar fi fost perimetrul în care subiectele ei își ascuteau penșele. Miza parului meu era de a urca acest capricios disc în picioare și în pofida efectului său logic. La început, orgoliul naiv al vârstei m'a susținut în încăpățănarea mea, cu timpul, rutina și fascinația performanței m'a menținut în hotărârea pe care o luasem la vârsta romantică a celor douăzeci de ani ai mei de-atunci și, aș fi ipocrit dacă aș spune că n'am reușit. Prima dată. Să obții premiul Uniunii Scriitorilor (1970) fără să fi făcut nici măcar compromisul unui cuvânt, nu a unui vers, nu a unei poezii, nu a unei fraze, nu a unui text, nu a unei cărți, nu a unei piese (ordinea ar fi trebuit citată invers, poate), este o performanță careia nu-i cunosc egal în literatura română - și nu mă sflesc s'o spun pentru că toată lumea cunoaște mecanica acestor deprinderi. Cu domnul Eugen Bărsan sunt într-o vie și frivolă (din partea mea) corespondență, care-și urmează cursul într-o cadență normală și, sper eu, cu căldura plăcutelor abstracțiuni care uneori iradiază, dincolo de reprezentarea concretă a cunoașterii personale. Apreciez enorm abilitatea cu care faceți slalomul printre fanioanele diverselor tendințe din diaspora dar și fermitatea cu care luați poziție în fața compromisului încercând să limpezezi confuziile, atunci când confuzie se creează. S'ar putea că în stagiunea viitoare să mi se monteze o a doua piesă în Canada cu ocazia căreia să fac un salt peste ocean pentru câteva luni. Dacă lucrurile se vor întâmpla așa, atunci fără greșală voi trece prin Toronto să vă văd, să vă cunosc și să spargem o sticlă de whisky împreună în buna tradiție a simpozionului care ne locuiește.

În treacăt, am citit într'un număr precedent al Cuvântului Românesc un articol critic despre un poet din Timișoara (nu-mi amintesc numele), semnat de D. Ichim. Remarcabil lanțaj critic! Unul din rarii critici români care apropie (în țară sau diaspora) analiza critică de lanțajul criticii occidentale. Transmițeti-i omagiile mele. De asemenea redactorului tehnic al jurnalului - o pagină demnă de orice ziar cotidian de mare tiraj.

Georges ASTALOS

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

Joi, 20 Mai 1982, scriitorul VIRGIL TANASE a dispărut dela Paris și se bănuiește că a fost răpit de securitatea română, care l-ar fi transportat la București.

Până la închiderea ediției ziarului nostru, nu se știe nimic precis despre soarta lui VIRGIL TANASE.

Din problemele Exilului

PENTRU UN FRONT AL SOLIDARITĂȚII ROMÂNEȘTI

Sergiu GROSSU

Viața noastră - viața Românilor din exil - ar trebui să fie o luptă permanentă și acerbă cu Răul. Prin urmare, o luptă spirituală, în care nu se cere, după Evanghelie, să nu întorcem nimănui "rău pentru rău", nici să nu ne lăsăm biruiți "de rău", ci să biruim "răul prin bine." După cum Isus Hristos s'a lăsat răstignit pentru păcatele noastre, ca să "ne smulga din acest veac rău", la fel și noi, pribegii, avem obligația morală să ne jertfim în lupta cu propriile noastre păcate și cu păcatele societății în care trăim, pentru a smulge umanitatea de sub stăpânirea tiranică a veacului rău, discordant, hăituit de ură și de apetituri revoluționare de tip marxist, ca să o prosternăm, apoi, la picioarele lui Isus, în vederea transfigurării mult așteptate.

Condiția sine-qua-non a reușitei noastre în luptă este unitatea ostășiei spirituale, fără de care nu-i imposibilă realizarea unui front creștin al solidarității românești. "Lupta ca bună", pentru noi, nu poate să însemne altceva decât lupta unificării eforturilor tuturor acelor, în care mai pălăie ideea izbăvirii Neamului și dorul neostoit după brazda pământului din care s'au rupt, eforturi fiind un singur obiectiv: România liberă de mâine. (Un această splendidă și indispensabilă luptă, unitatea de

ideal, unitatea de conducere și unitatea de concepție tactică sunt decisive. Fiindcă numai când se vor aduna "într'un singur trup" (într'o singură forță de atac, înarmată identic), "copiii lui Dumnezeu cei risipiți" (Ioan, 11:52) se vor arăta vrednici de misiunea ce le-a fost încredințată, luptând "cu un suflet" pentru păstrarea nealterată a valorilor noastre etnice, batjocorite de către stăpânirea comunistă actuală. Numai când turmele de "oi răscitate", dispersate pe toate meridianele globului, ascultând, mai întâi, de glasul Păstorului cel bun, se vor strânge "în numele Domnului și nu vor mai urma pornirile inimii lor rele" (Ieremia, 3:17), când "Efraim nu va mai fi gelos pe Iuda, și Iuda nu va mai fi vrăjmas lui Efraim" (Isaia, 11:13), când "nu vor mai fi două neamuri, nici nu vor mai fi împărțiți în două împărății" (Ezechiel, 37:22), când toți Românii din diasporă vor fi "una" în Hristos, înaripați de un singur gând și de o singură simfirie, numai atunci acțiunile noastre patriotice, comletele, consiliile și asociațiile zămislite ici și colo în scopul apărării cauzei noastre naționale, vor găsi soluția salutară.

Frontul solidarității românești - pe care îl propunem, ca pe un colac de salvare, în agitata întunecime a lumii și-a naufragiului ei politic - nu se poate constitui decât cu condiția împăcării diferitelor formațiuni de luptă, mai mult sau mai puțin dezbinăte până acum, mai mult sau mai puțin concurente între ele, din nefericire. Iar această împăcare, generată, pe plan individual, de pacea interioară pe care Isus Hristos o instaurează în noi, și exteriorizată în statornicirea unor relații pasnice, frățești, de colaborare și ajutor mutual, va accelera refacerea unității Exilului, discreditată în ultimii ani, ca să alcătuim "un singur trup", măcar acum, în ceasul hotărâtor: un singur trup românesc, o singură ostire luptătoare, împăcată cu Dumnezeu în Hristos și angajată în bătălia cea mare a pregătirii întoarcerii a-casă.

Sezînea în luptă compromite însuși sensul luptei Exilului. Triumful final și total exclude orice fisură, orice zăpăc, orice izolare trufașă, refractară, infertuoasă. Noi nu vom reuși niciodată să punem capăt "nevoilor grabnice" ale zecilor de mii de refugiați politici, dacă acționăm pe fronturi separate, în transele sectarismului ideologic, ale înfămurării intelectuale sau ale indisponibilității, alimentată de lipsa noastră de interes față de suferințele semenilor nostri deșerați. Aceste "nevoi" inerente trebuiesc luate cu asalt de către toate grupările românești laolaltă, într'o unică, uriașă, clocoțitoare răbufnire de energii românești împreunate. Dispersarea forțelor românești din exil și lipsa unei pronunțate spiritualități ofensive frânează, neîndolnic, redresarea morală și materială a noilor veniți, provocând confuzie în conștiința lor și neîncredere în calitatea politică a diasporiei.

Dacă suntem cu adevărat creștini și vrem să ne împlinim, pe pământul vremelnicei noastre băjenii, slujba pe care Dumnezeu ne-a încredințat-o; dacă, păstrându-ne "fără prihană și curaj", în mijlocul unui neam ticălos și stricat" (Filipeni, 2:15), ne tipim de dorința învierii patriei noastre astăzi crucificată; dacă "fie că trăim, fie că murim, noi suntem ai Domnului" (Romani, 14:8), împotrividu-ne ticăloșiei și stricăciunii din lume prin Cuvântul Adevărului, - se impune înjghebarea neîntăzită a unui amplu și entuziast Front al solidarității românești din exil, în care Românii de toate nuanțele confesionale și de toate convingerile politice să-și unească lacrimile și bucuriile, idealurile și pun-gile. În care, deveniți "o inimă și un suflet", cum scrie în Evanghelie, să ascultăm de o singură comandă, să ne orientăm viața după o singură învățătură, să cântăm un singur cântec de biruință și să credem - da, mai ales să credem - într'o singură posibilitate de mântuire a Neamului Isus Hristos.

Eugen BÂRSAN

POLITICĂ PENTRU TOATE SEZOANELE

Mersul lui Brejnev, proptit de braț ca să nu alunece pe-o coajă de banană, provoacă insomnii în cancelariile apusului: cine va fi mâine deținătorul secerii și ciocanului.

Pentru a deruta lumea Moscova intenționează să impresie că umblă în zig-zag, pe trei cărări și fără busolă.

KGB-ul, prin agenții din Vest, încurajează manifestațiile pentru dezarmarea nucleară și reducerea armamentului, dar, în același timp, a arestat o duzină de vizitatori trimiși de partidul comunist italian, care au încercat să manifesteze pentru pace sub zidurile Kremlinului.

Populara orchestră de muzică rock "Masina Timpului", încurajată ca să delecteze pe vizitatorii Olimpiadei, este acum atacată în gazeta tineretului comunist "Komsomolskaya Pravda" pe motiv că "injectează în mil de oameni idei periculoase."

Între timp alte contradicții:

Pe scena teatrului din Moscova se prezintă piesa dramaturgului Mikhail Sus-trov: "Astfel noi vom câștiga".

Eroul principal este Vladimir Lenin, fondatorul Statului Sovietic, iar acțiunea se petrece cu câteva luni înaintea morții eroului (Ian. 1924).

Lenin, reîncarnat cu fidelitate în chip și voce, de actorul Alexander Kalyagin, apare pe furis în unul din birourile Kremlinului ca să-și caute, printre acte, testamentul politic.

El este dezamăgit când vede că Joseph Stalin a "concentrat prea multă putere în mâinile lui" și s'au omorât milioane de oameni acuzați că ar fi dușmani politici. El ține să-și avertizeze colegii

de viitoare pericole ce le are de înfruntat partidul comunist: "...partidul trebuie condus deschis și după legile democratice..."

Alegerea lui Lenin ca erou principal, nu-i o întâmplare. Dintre toți liderii morți, Lenin este singurul care n'a fost încă compromis. (Atenție la ciracii care-l laudă azi pe Niculiță, N.R.).

Statul leninist că "Postul de secretar general trebuie să fie controlat mai sever de către partid" este răsplătit cu aplauzele galeriei.

Piesa, aprobată de cenzură, îndeplinește condițiile prevăzute de George Orwell în "1984".

Dialogurile se pot citi de sus în jos, de jos în sus și în diagonală, totul este menit de a crea confuzie și pune temelia unei noi caialmale pe care KGB-ul o pregătește apusului.

"Sunt trei lucruri-spune Lenin-pe care le iubesc mai mult: pacea, pâinea și libertatea, iar libertatea nu poate să vină fără primele două".

Politrucci, în frunte cu Brejnev, au băut din palme!

Aplauzele își au tălcul lor.

Moscova spune apusului că pentru respectarea drepturilor umane, comunistul are nevoie de pace și pâine.

Pentru pace, Moscova cere să ne dezarmăm.

Iar în ce privește pâinea, tot noi trebuie să avem grijă ca să-l ținem pe Ivan cu burta plină.

Lenin a spus: capitaliștii își vând și frânghia cu care să-i spânzuri!

Brejnev spune: capitaliștii își vând și grâul cu care să le faci coliva!

Stroe MOLDOVANU

DARLINGUL REGIMULUI

MITROPOLIT AL ARDEALULUI

Urmare din pag. 1

că nu vor putea câștiga în contra combinației și cîvântului de ordine ale Regimului, ei s'au pus totuși cu îndărătnicia ardeleană pe poziția de a rămâne fermi chiar la o cauză pierdută pentru a-și salva onoarea. Cînte lor pentru finuta de salvare a onoarei. Se zice că ardelenii l-ar fi avut în vedere pe Episcopul Vasile Coman al Oradiei. Interesat pentru Scaunul de Mitropolit dela Sibiu a fost și Arhiepiscopul B. V. Anania, care deși ardelen prin naștere nu si-a jucat cartea cu ardelenii ci cu Bucureștii. Arhim. Anania a socotit și socotește că după câte a făcut pentru Regim, acesta de mult l-ar fi scadat cu un post de ierarh. Probabil că din punct de vedere personal socoteala are temei și deci e bună, numai că, iată, nu se potrivește cu cea din țarg.

Antonie Plămădeală a definit, în timpul Patriarhului Justinian, funcția de Vicar al Patriarhiei. O poziție cheie în mecanismul de conlucrare al Conducerei Bisericești cu Partidul sau Regimul lui și vice-versa. Felul în care el s'a acomodat cu Partidul de pe această poziție l-a ajutat să devină DARLING al Regimului. Un motiv pentru care atunci când Patriarhul Justinian a murit, el a fost în competiție cu Iustin Moisescu pentru postul de Patriarh. Faptul că Iustin Moisescu a câștigat, a probat că el a fost darlingul numărul 1.

În așteptarea unui Scaun Mitropolitan și de bună seamă că și a altei competiții pentru Scaunul Patriarhal, și după un intermezzo ca Episcop de Buzău -mai mult formal decât real- Antonie Plămădeală a ajuns să preia Scaunul de Mitropolit al Ardealului. Partidul a aplaudat și noul Vlădică dela Sibiu și-a satisfăcut un orgoliu de care e posedat și e fericit. Dar în același timp în masa milioanele de ardeleni se aude murmurul vorbelor: Doamne, Doamne, ce-am ajuns ? ! Să nu mai putem avea Vlădică din locurile și rîndurile noastre. Blestemat timp ! !

Eugen BÂRSAN

PROGRAM PENTRU DEGUSTAREA PEȘTELUI ÎN ONTARIO

Ontario este faimos pentru pescuit. Guvernul provinciei Ontario verifică în permanență resursele sale printr'un program continuu de cercetare și degustare a peștelui. Programe de încercări sunt în curs în 1,102 de lacuri și râuri.

Rezultatele sunt publicate în două broșuri

GHID DE DEGUSTARE ÎN PESCUITUL SPORTIV DIN ONTARIO

în Nordul Prov. Ontario, Lacul Superior și Lacul Huron.

GHID DE DEGUSTARE ÎN PESCUITUL SPORTIV DIN ONTARIO

în Sudul Prov. Ontario și Marele Lacuri.

VALABILE PENTRU ANUL 1982

Puteți cere aceste broșuri gratuite, la oficiul cel mai aproape de dvs.

THE ONTARIO MINISTRY OF THE ENVIRONMENT
THE ONTARIO MINISTRY OF NATURAL RESOURCES
THE ONTARIO MINISTRY OF NORTHERN AFFAIRS

Copii pot fi obținute și în regiunile de turism dela prăvăliile de distribuție de bere și LCBO în luna Iunie anul curent.

Ministry of the
Environment
Hon. Keith C. Norton, Q.C. Minister

Ministry of
Natural Resources
Hon. Alan W. Pope, Minister

MICROBUL DIZIDENTEI

Romeo BRAN

Atât în presa de limbă străină cât și într-o noastră, a emigrației, poate fi întâlnit cuvântul "disident". Cutare e disident, cutare e persecutat pentru că e disident, etc. Acest cuvânt este cel mai adesea asociat cu un fel de aură de martir.

Strict etimologic, disident înseamnă cineva care se opune liniei oficiale a grupării din care, din punct de vedere organizatoric, face parte.

La ora actuală, spre exemplu, Partidul Comunist Italian este disident în ochii rușilor, opunându-se evenimentelor din Polonia; Chinezii sunt disidenți pentru Ruși iar Albanezii pentru amandoua partidele.

Dacă menținem linia lingvistică, disidența română are rădăcini în istoria contemporană. De exemplu: Panait Istrati, după ce a vizitat Rusia Sovietică și a scris "Spovedania unui învin", a devenit un disident în ochii Cominternului, neraliindu-se la propaganda deșănțată, plină de minciuni bălăse emise de "intellectualii de stânga", de pe Să-rindar. (Ori un exemplu opus: un spion vândut rușilor, Al. Sahia, ca să nu devină disident, din "disciplina de partid" a scris o carte lunecă despre soviete, mințind fără a clipi din ochi, pătruns fiind de importanța minciunii în cultura "de stânga", marxistă). De aceea nefericitul Panait, peste vremuri, încă îmi este apropiat, ca unul ce a fost și el pribeg.

Istoria recentă e plină de disidenți. Unul a fost și Armand Călinescu, care - după cât știm - a fost în dezacord cu linia Partidului său democrat-istoric. Pentru meritele sale disidente, istoriografia filialei Comintern, din București, îl citează ca "victimă... a fascismului", el care e plin de sângele nevinovat al celei mai nefericite și eroice generații.

În aceeași categorie îl putem încadra și pe demotatul cu cap de pară lungă, rămas sub numele de Guță Tătărescu. Vădând să fie și să rămână politician profesionist (dar cum poți fi când te cheamă Guță) a defectat dela linia Partidului său "istoric", a servit ocupanții, a plătit apoi

pentru delictul de port ilegal de cap cu ceva ani de închisoare și în final a lins cisma care l-a lovit ca să apuce din nou un post guvernamental: Sef al unei comisii de repatriere, sau așa ceva, un fel de capcană de atras naivii scăpați în Vest.

Guță a murit la post. După la Biserica Albă am avut plăcerea să văd că nimeni n'a venit la sicriul lui: nici disidenții nici oficialii. Din categoria "tovarășilor de drum" avem câțiva disidenți vestiți, dintre care foarte notorii, (se pare că încă în viață) mumie vie a trădării de Patrie, este Stefan Voitec. Disident al Partidului Social Democrat de penibilă amintire în cochetăria lui cu doctrina totalitară, ca să-și salveze jăcălia lui marxistă dela barbierele Jilavei, a sacrificat pe ceilalți membri ai partidului, mulți apoi la Canal și aiurea și a acceptat postul de lacheu bun la toate în cadrul bordelului politic instalat de ocupant.

După ultimele mele informații se zice că la ultima lui aniversare (sper să fi fost ultima!) ar fi încercat să fie disident din nou, atacând verbal dinastia retardatului gângav din Piața Palatului. A dispărut din vedere pentru câteva săptămâni și apoi a apărut din nou la o ceremonie oficială: arăta a ceea ce fusese toată viața, o mumie de paie împalată dând din cap a supunere și ridicând mâna spre aprobare după direcția sfiorilor mârșite de stăpânii dela Moscova.

În închisoare am întâlnit un alt faimos disident, despre care cred că aproape toți foștii deținuți au auzit: unul Vasiliu. Fost frezor, devenit spion în cadrul Cominternului, înainte de 23 August, este închis pentru o perioadă la Văcărești, cu alte lepădături ale Neamului, printre care și cu Chivu Stoica. (Doamne, ce povești delicioase am auzit despre acest Chivu, fost Sef al Guvernului și al năpăstuitului României și care a sfârșit oarecum sinucis într-un acces de idioțenie sexuală agresivă!)

Își afară, Vasiliu este uns un fel de Ministru adjunct la Industrie (frezor, nu?). Datorită creierului său de biblică alunecă în

jos până la treapta de ceva Sef al sporturilor. Dar îl mănca microbul disidenței. Istoria e neclară. De ce s'a făcut colțos contra lui Dej, el nu știe. Înșuina că ar fi făcut parte din "lotul Pătrășcanu", ceea ce eu nu prea cred. Cert este că Dej și-a lichidat repede eventualii contracandidați la sinistrul său festin din trupul patriei. Trădător al Tării, Vasiliu continuă să rămână turnător și în închisoare. Condamnat pe vremea procesului Pătrășcanu la 7 ani, prin anii 60' era încă închis, adăugându-i-se regulat alte condamnări administrative. Să-l considerăm și pe el victimă a terorii comuniste pentru că se autostilase disident?

Si pentru că pomenim de Pătrășcanu: iată un exemplu tipic de disident comunist, tămiat după moarte, aproape martir în ochii unora bolnavi de fetisșismul intelectualității. Din familie cu bună stare materială, Pătrășcanu e scolar și ajunge absolvent de drept.

Cu tehnica știută, perseverență, insidioasă, este recrutat de Ruși ca spion în cadrul filialei Comintern din România. Din cei circa 800 de membri ai filialei, cu o compoziție națională de peste 90% "Germanică", Pătrășcanu devine ciora albă, fiind Român și oarecum pretins intelectual. Fără actul de salvare "a ceea ce se mai putea salva", Pătrășcanu ar fi fost ieșit la pensie și îngropat cu ridicolul său carnet roșu de partid. Că se vorbește de el, ne e vina lui. Și, la fel, nu are nici un merit de a fi devenit disident. L-au scos dela naftalină liderii partidelor democratice, ca să poată "salva" Tara de fascism și să o ofere mai ușor Rușilor, pe tavă. Aveau nevoie de o marionetă comunistă ca să le susțină politica în fața dușmanului. Si iată-l pe Pătrășcanu, peste noapte, comunist de frunte și co-făuritor al "măreșului act" de catastrofa națională.

Din totalul anonim al care trebuia lăsat, fălosul și virilul Lucrețiu a devenit figură publică și a reactivat paronla puterii. De aici și până la disidența contra lui Dej e doar un pas. Dej, mai calificat în

mănuirea bătei, l-a amuțit pe veci.

Am citit că la ultimul Congres al minorității profitoare ar mai fi apărut un disident, unul din fondatorii filialei Comintern din 1921, pe nume Constantin Părvulescu. Disidența s'a manifestat pe aceeași linie: de ce altul să aibă toată puterea și nu eu? Nu cunosc adresa și numărul camerei de spital psihiatric unde e acum tratat de senilitate disidentă!

Ultimul disident s'ar putea să fie fostul ideolog al Partidului, Leonte Răutu care, după o viață de crime, ar vrea să fie vedetă și să-și cumpere, cu publicitate, izmenele dela Paris.

Lista acestor tipuri de disidenți ar putea o prelunge pe încă multe pagini. Am ales, însă, numele celei mai cunoscute de toată lumea.

Am scris aceste rânduri, pentru a trage un semnal

de alarmă asupra cuvântului disident.

Cei care se împotrivesc comunismului sub orice formă nu sunt disidenți, ci luptători. Disident a început să fie o noțiune confuză care, date fiind condițiile comunismului, poate compromite, poate fi o altă fațetă a tovarășilor de drum.

Si am să vă dau un exemplu edificator, la îndemână oricui. Într-o lucrare extrem de recentă, scrisă de un englez, Chapman Pincher, și intitulată "Comerțul lor este trădarea" (Their trade is treachery) autorul dovedește, cu fapte verificate, cum membri ai Partidului Comunist englez, la ordinul Moscovei, își dau demisia din Partid, devin "disidenți", cel mai adesea cu mare publicitate, cum a fost spre exemplu în timpul Ungariei, Cehoslovaciei, Afganistanului, etc., și rămân în continuare membri de partid as-

cunși, ca sub masca disidenței să se strecoare în tot mecanismul statal de unde să spioneze în favoarea Rusiei și să fie gata pentru diversiune și sabotaj.

Credeți că metoda este aplicată numai în Anglia? La fel se întâmplă peste tot, s'a demonstrat cu ușurință în Germania liberă, privind disidenți estici, dovedii spioni.

Sunt convins, și într-o zi o voi dovedi, că același fenomen de trădare sub masca disidenței se întâmplă și în mijlocul emigrației noastre.

Am mai spus-o și altădată că, în afara primejdiei directe, fâșie, trebuie să fim atenți și la Calul Troian care, nu odată, a fost folosit contra noastră.

De aceea subliniez că avem nevoie acum de oameni cu poziții clare, unde totul să fie alb sau negru. Avem nevoie de luptători.

TABĂRĂ DE VARĂ LA CÂMPUL ROMÂNESC DIN HAMILTON-CANADA 25-31 IULIE

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
HAMILTON, ONTARIO, CANADA

Vă invită să petreceți anul acesta vacanța de vară la

CÂMPUL ROMÂNESC
O SĂPTĂMÂNĂ DE ZILE
25-31 IULIE

— Lăsați totul deoparte —

PETRECEȚI VACANȚA
ÎNTR'O ATMOSFERĂ ROMÂNEASCĂ

Vă oferim ceva pentru fiecare, tânăr sau bătrân

Aduceți cu dvs. corturi sau treiere pentru dormit și cele necesare gătitului

Pentru informații scrieți la adresa: Asociația Culturală Română
Box 4217, Station D., Hamilton, Ont., Canada.

A întărcat bălaia

Ion A.COMAN

"Gândesc privind cu jale-adâncă
la toate câte leș din țară:
nu tot ce zboară se mănâncă,
dar tot ce se mănâncă -zboară!"

Poezia, scrisă în închisorile din România după venirea comunistilor, e dureros de actuală. Ce se întâmplă în țară? România a cerut un împrumut de 65 de milioane de dolari să cumpere... porumb dela Americani.

A rămas România fără porumb? A rămas România fără grâu? Cert e că oamenii nu au ce mânca. De ce? S'a vândut tot ce s'a putut vinde, dar Bărăganul e Bărăgan, pământul tot pământ rămâne, răbdător și

darnic. Se zice că dacă în 1907 țărânii ziceau că "noi vrem pământ", acum pământul zice: "noi vrem țărâni". Si totuși nimeni nu ne poate convinge că România nu poate produce destul grâu și porumb pentru ca populația ei să aibă destulă mâncare.

Cu toate acestea România a cerut împrumut să cumpere porumb și soia dela Americani. Dacă ținem cont că Reagan a refuzat să mai dea cereale rușilor, "ghici, ghicitoarea mea"

pentru cine vroia să cumpere regimul dela București porumbul în cauză?

Ce se întâmplă cu cerealele, carnea, legumele României de nu au oamenii ce mânca? "Zboară!" Dacă ne gândim cât de mare și flămândă e Rusia nu e greu să ghicim unde zboară. Si nu e dificil a înțelege că România rămasă dincolo de Cortina de Fier nu va ieși niciodată din criza în care se află pentru că foamea rușilor e de nepotolit.

Continuare în pag. 5

IDEEA ROMÂNEASCĂ ÎN ACTUALITATE

Alexandru BERCEANU

Ceea ce s'a petrecut în America în 1980 a fost o revoluție față de cursul istoric din ultima jumătate de secol, după cum și ceea ce s'a petrecut simultan în Polonia a fost de asemenea o revoluție, tot în raport cu această jumătate de secol în care politica lumii a fost condusă direct și indirect de Soviete și comunismul internațional.

Revoluția care s'a petrecut a fost împotriva unui ordin artificial, anti-organice a lumii, care a urmat după mult discutată conferință de la Jalta (4-12 Februarie 1945). Atunci au fost în tratative două părți: una care discuta în termeni cu un anumit conținut, America și Anglia, și o altă parte care discuta cu aceiași termeni, numai că pentru ea aveau alt conținut, Sovietele. America și Sovietele discutau pentru viitor, referindu-se fiecare la prezentul și trecutul propriu. Americanii se refereau la democrația în sens occidental și chiar la pace în sens occidental, atunci când spuneau democrație și pace, în vreme ce Sovietele se gândeau la democrația comunistă când spuneau democrație, și la războiul de clasă împotriva înțregii lumi, când spuneau pace. Astfel Americanii prevedeau un viitor democratic, Sovietele unul comunist. Americanii nu ajunseseră la simpla constatare că se aflau în "dialog" cu o lume care folosea aceiași termeni însă cu sensuri o-puse.

În câțiva ani însă Americanii au constatat această eroare, și după aceea a venit un adevărat val științific, sau pe lângă știință, de cercetări consacrate problemelor de "comunicare". Prin anii '50 comunicarea ajunsese o problemă chiar de artă, literatură, teatru, film, și "limbajurile", "codurile" au ajuns noțiuni la îndemâna oricăror jurnaliști sau aflători în treabă. Și s'a ajuns la concluzia nu chiar lipsită de adevăr că un CUVANT poate să declanșeze o catastrofă, dacă

"emițătorul" lui nu este exhaustiv înțeles în prealabil asupra sensului corespunzător, cu eventualul "receptor". Plecându-se de la un incontestabil adevăr, în America mai ales, s'a delirat până la refuz în materie de "communication", "semantics" și alte lucruri din ce în ce mai uscate, până la urmă golind chiar filosofia de orice problematică.

Dar la un moment dat chiar mașele americane au început să fie cuprinse de o neliniște provocată de tot mai defectuoasă funcționare a termenilor pe plan mondial. Au început să constate, că se tot vorbește de "pace" dar nu se încețazează cu înarmarea monstruoasă a Sovietelor, până când la un moment dat văd că Sovietele intră în Afganistan, masacrează unpopor, și în același timp îi acuză pe Americani că se amestecă în chestiunile interne ale Afganistanului. Atunci Americanii au făcut ceea ce li-se propusese Românilor la ultimele lor alegeri libere, în 1937, adică "au întors foaia", după ce au văzut că e ceva ce nu mai merge cu "communication". Echipa lui Reagan, și Reagan însuși, au arătat care este bubăa lumii de azi, și anume echivocul termenului "Pace", care înseamnă una pentru Americani și contrariul pentru Ruși. De aceea Reagan a fost ales, ca să-i constrângă pe Ruși să ajungă la unitatea internațională a conținutului unui termen fundamental, cuvântul "pace". Așa că Reagan a făcut o revoluție împotriva abuzului de vorbe goale în politică. Și de asemenea a propus poporului american să-i aducă aminte că pe lângă alăteia drepturi, mai are și niște obligații, față de comunitatea națională și față de lumea căreia la Jalta i-a promis libertate dar i-a dat fără voie sclavizarea sovietică.

Noi recunoaștem că Americanii nu au avut intenția să dea pur și simplu Sovietelor popoare întregi pentru Ruși să facă ce vor

cu ele, și credem că s'au înșelat din cauza echivocului termenului "democrație", împărțit între Est și Vest. Dar nu mai puțin America a făcut după aceea 35 de ani o politică a vorbelor goale, și pe cât a trecut timpul nu a făcut altceva decât să consolideze democrația anti-democratică, anti-americană, anti-umanitate a Sovietelor extinsă peste o treime din Europa ne-rusească.

Pentru că s'a ajuns la un început de clarificare a Americanilor, este cazul să vedem cum ne încadrăm noi Românii în acest proces de clarificare și ce avem de revendicat pentru viitorul țării și al poporului nostru. Românii au avut pentru ei înșiși, ba chiar și pentru alții, o cale deschisă către mai bine, însă o anumită partidă pe care o putem numi a Românilor care se negau pe ei înșiși, a luat cele mai radicale măsuri pentru ca această cale să nu fie urmată, și așa România a devenit o pseudo-România. În cartea de "educație", nu de "ideologie", în vederea primenirii morale a conducerii politice românești, întemeietorul mișcării corespunzătoare de înolre, pune o chestiune fundamentală celor care voiau să intre în această mișcare: știm cu toții că Românul când vine la un partid, se întreabă "ce are de câștigat", dar pentru prima oară, noua mișcare politică cere Românului să se întrebe altceva, și anume "ce sacrificiu trebuie să dea".

Azi, după mai bine de 50 de ani, lumea democrațiilor occidentale începe să ajungă la o asemenea răsturnare a mentalității, ceea ce este o revoluție, și iată că în America revoluția se petrece. Luând în considerare istoria lumii din acest secol, a conștientizat obligatoriu la concluzia că domină în acest secol o voință americană de alt tip decât aceea a fostelor Imperii tiranice, sau mercantile, sau a celui revoluționar de azi, cu statul

doică-jandarm-călău, din Răsărit. America începe să aibă "ideea", care cum am văzut s'a născut la noi, la Români, în vreme ce Europa nu mai poate sau nici nu mai vrea să dea vreo "idee" și cedează tot mai mult la "ideologie" pentru a fi înghițită total de Rusia.

Fundamentul "ideii românești", împotriva oricărei "ideologii", era în cuvânt, în sensul de restabilire a lui prin scoaterea, eroică dacă trebuie, din echivocul care îl anulează, cum era la noi cazul cu o demagogie ce nicăieri în Europa civilizată nu exista pe atunci. Se va zice că între România și Statele Unite ale Americii sunt diferențe și disproporții abisale, ca între un sub-continent și o mică țară, așa că nu e posibilă nicio apropiere. Noi credem însă că între toate comunitățile politice născute din culturile europene sunt și vor fi mereu unele asemănări. După cum sunt atâtea probleme specifice și într-o parte și într-alta, sunt și probleme comune, cum ar fi raportul dintre persoană și colectiv, dintre amândouă și stat și de asemenea tot ceea ce se leagă de morală vieții publice, deci implicit și de relația dintre termeni și conținuturi. Problema "vorbei goale" pe care au pus-o imediat după ce s'a născut România, clasicii noștri din secolul al XIX-lea, Maiorescu, Eminescu, Caragiale și alții, fostre-luată imediat după înfăptui-

rea României Mari de tineretul mișcării românești dintre cele două războaie mondiale, a ajuns cu Jalta o problemă mondială de viață și de moarte. De la Jalta au trebuit să treacă trei decenii și jumătate până când să-și dea seama Americanii că nu se mai poate amâna fixarea pe plan mondial a termenului "pace". Așa că ne aflăm în pragul a ceva nou, care nu va fi o "nouă Jalta", ci o adevărată "contra-Jalta". Adică vorbele vor recăpăta un conținut unitar pentru lumea să iasă dintr-o ordine anorganică și să-și refacă ordinea organică. De aceea noul regim din America a pus în derută vechia clientelă rutinară care se consolase cu acceptarea "păcii în doi peri" considerând că oricum viitorul este al Sovietelor. Faliți totali din acestia avem și noi pe urmele lui 23 August 1944, al cărui efect a fost dublu: România a fost sovietizată și toate resturile democrației noastre istorice spulberate. Marile victime, ca George Brătianu sau Mănuș, și atâția alții, sunt victimele celei mai îngrozitoare trădări care a existat în istoria neamului românesc.

Plecându-se de la ratarea istorică pe care o reprezintă 23 August 1944, nu se poate ajunge la nimic, așa că altul urmează să fie punctul de plecare al revendicărilor în vederea unei Româнії viitoare. Plecarea nu se poate face decât de la "ideea românească" însăși, pentru că numai pe baza ei se

poate formula o "mare chartă a libertății românești". Pentru stabilirea substanței unei asemenea "charte" este nevoie de toți românii capabili de-a activa câte ceva din "ideea românească" deci fără micile ticuri dacă nu chiar viciile din apropiatul trecut politic românesc.

Nu încapă îndoielă că există în vechea emigrație românească o parte piezișă, zăcășă, răzbuțătoare în gol, din cauza căreia nici până acum, în vreo 35 de ani, nu s'a ajuns la nicio unitate politică românească în libertate. După cum există și altă parte mereu deschisă, care nu trăiește pe baza de discriminări și înfrimări, și numai aceasta va putea să adune forțele românești împreună, cu ceea ce are mai lucid, mai inteligent, mai corect și mai dinamic, noua emigrație, care începe de prin 1960 încocoare. Acum 50 de ani și mai bine era prea devreme, dar acum a venit timpul ca Români să se facă și ei înțeleși, plecând de la "ideea românească" nu dela vreo ideologie, obsesie, superstiție sau calcifiere "istorică".

La rândul ei ideea românească este implicată în ideea europeană iar aceasta e cuprinsă în ideea creștină. Azi "ideea europeană" în care trebuie să devenim operativi, este una cu "ideea atlantică". Altfel neamul românesc moare în ideea eurasiatică.

S.FUMAGALI
punct și virgulă

DESPRE STOMAC ȘI TRANSCENDENT!

Nu cred că Domnul Dimu, (cum auzisem că-l cheamă), să fi fost interesat de probleme filosofice, deși viața lui era bazată pe diverse raționamente: bunăoară, el știa că sculându-se foarte de dimineața, urma să ajungă foarte departe, și că cine fură azi un ou, mâine, (specializat), cine știe ce funcție importantă obține.

În ceea ce-l privea, el urma să ajungă responsabilul unui mare magazin. (Poate a și ajuns între timp, Istoria în general e grăbită, și făcând parte din explozia demografică, ca finalitate fi era de ajuns.

Fetele din Magazin, se mai plângeau de saie, (la cărat), de salariu strâmt (în posibilități), de una, de alta; însă Dl. Dimu era veșnic fericit: sănătos, bine înlocuit fizic, tânăr, înflăcărat, (termen local, aici s'ar traduce prin AGRESIV), avea tot viitorul în față, și normal - trecutul în spate, (nu ne referim la protuberanțe)...

Într-o zi, au intrat în Magazin două doamne în vârstă, (pe limba tinerilor: două

cotoroaște). Căutau ceva, probabil pentru dieta lor de mumii în viață și n'au găsit. Dl. Dimu, fiind cu ochii în 4 (8,16 etc.), fiind peste tot ca un Zeu al comerțului local, s'a deplasat în viteză până la ele și, negăsind nici el produsul, le-a recomandat altceva. Doamnele au refuzat pe motiv de sensibilitate gastrică, ceea ce a intrigat spiritul D-lui Dimu obșnuit să consume orice fel de aliment. De aici au ajuns la un fel de conversație în care Doamnele spuneau că pentru ele nu mai conțeau alimentele, trăiesc mai cu nimic și sunt mulțumite, mai ales că nu peste mult timp, urmează să-și DEA ÎN PRIMIRE, (asta era expresia D-lui Dimu, ele s'au exprimat mai sofisticat, poimenind de moarte). Nu se temeau de ea; o așteptau cu seninătate, cum ar fi așteptat o vizită. "To-te!" s'a mirat grozav de mult Dl. Dimu, (care ar fi primit o astfel de vizită cu pumni, palme și picioare în gură date Doamnei cu coasa).

"Cum Doamne ?!" Si nu-și mai încăpea în piele de interogație. Va să zică, există și din astea, nebune care merg la moarte ca la bal. Bătrâne, bătrâne, veda ea că nu mai erau bune de nimic, (ca să ciupesti la ele)...

Si astfel a ajuns Dl. Dimu foarte aproape, (am îndrăzni să spunem, pericolos de aproape), de drumul transcendentului.

Că el n'avea de ce s'o ia pe acolo, înțelegem. Dar că putea din când în când, (hai să zicem Dumineca), să mai dea o raită, informativă, poate nu i-ar fi stricat. Ar fi aflat astfel că pe lume există nu numai pietre ci și arbori care se spală cu nori, că stomacul e un suveran cu multă influență dar că în final e o biată bășică musculoasă pe lângă palatul creierului, și că tari suntem până putem, după aia tot niște simple celule divizibile rămânem în infinit.

Dar, neavând siguranța de sine a D-lor Dimu de pretutindeni, probabil că judecăm cam pesimist. (Oare ?).

A întărcat bălaia

Urmare din pag. 4

Ca să mai potolească spiritele, P.C.R.-ul a inventat o altă mascaradă: demonstrațiile pentru pace. Sperie-i pe oameni cu războiul și atunci, bucușoși că nu sunt pe front, or să accepte mai ușor foamea. Să fim clari: românul nu-l este teamă de război. De războiul care ar aduce LIBERAREA de sub jugul rusesc. Dar, în s'bușia actuală, România nu ar putea să lupte împotriva Rusiei. Împotriva, România și Rusia făcând parte din același bloc militar, în cazul unui război mondial ar fi aliate

împotriva "dușmanului comun" care, în momentul de față, nu vrea să le mai dea de mâncare.

Orice copil de școală din țările de după Cortina stie că, prin definiție, comunismul este atunci când fiecare munceste după posibilități și i se dă după necesități. Definiția a plăcut mult lenșilor, dar după zece de ani după "Marea Revoluție Socialistă din Octombrie" (cum i se zicea la școala marilor catastrofe) când oamenii au din ce în ce mai puțină mâncare, definiția începe să se explice. Pentru că nimeni nu precizase cum se cal-

culase "a munci după posibilități" și "a avea după necesități". Si, iată, la 38 de ani dela VANZAREA României ce înseamnă comunismul: a munci perupte și a mânca pe... cartelă!

Si asta nu e tot. Dacă ne gândim că, după concepția Partidelor Comuniste, România nu a ajuns încă pe "culmile comunismului", adică, cu alte cuvinte, ce a fost a fost, dar să vedeți ce o să fie, ne explicăm fără nici o greutate de ce se fuge din țară cu, sau fără pașaport, muncitor, sau ștab, comunist, sau necomunist.

Ion A.COMAN

Cititi și răspândiți

"Cuvântul Românesc"

MIȘCAREA IDEILOR: LECȚIA POLONIEI

Cronographus ANONYMUS

Dacă este adevărat că Revoluția Franceză a fost mai mult sau mai puțin propusă în ceea ce avea ca idee democratică și civică prin dictatura unui militar, printr-un fel de cezaro-revoluționism, tot adevărat este că în Polonia nu poate fi salvată revoluția sovietică de un gradat al unei armate cu numele "poloneză", dar care nu e poloneză nici ca doctrină, nici ca destinație, nici prin nimic altceva decât prin "carnea de tun indigenă", organizată de Soviete și pusă în serviciul unei ideologii, al unei doctrine și al unei destinații strategice ale imperia-lismului sovietic.

Toți specialiștii presei mondiale în materie de poli-tică sovietică au fost unanim de acord asupra acestui străveziu adevăr la mîntea cocoșului, cum se spunea la București. La 13 Decembrie 1981 nu a fost în Polonia niciun fel de "lovitură de stat", ci în cadrul comunismului de război s'a luat o măsură de urgență a regimului care se dizolva. Deci s'a trecut pe față la forță, și iar a fost pusă sub stare generală de arest. Lovitura de stat era dacă armata desființa regimul comunist sovietic. Deci s'a petrecut doar o remaniere violentă a guvernului de satelit sovietic, lucru pentru care a fost înscărcinat de Soviete un om de încredere, format de Soviete. Acesta face un fel de figură "bona-partistă" într-un fel de stat formal numit "polonez", purtător însă al unei revoluții ce nu are în ea nimic polonez. Așa zisa "armată poloneză" a fost pusă pe picioare de Ruși, care dela început instalând un guvern al lor botezat "polonez", și-au pus în el chiar un Rus ca Ministru al Armatei. Ceea ce nu au mai făcut în nicio țară satelită.

Rușii au asasinat la Katyn 14 mil de ofițeri polonezi, așa că "armata revoluționară" din noua Polonie era dela început o farsă, o simplă "atrăpă" care să flateze patriotismul polonez. Această armată era dela început îmbibată cu Ruși și cu doctrină sovietică, iar lăruselski era un fel de "național" cam ca Bodnăras. Această armată "atrăpă" era formată și ținută în rezervă pentru ora H, care a sunat la 13 Decembrie 1981. Ulterior s'a aflat însă că la puțin timp după apariția lui Walesa a început pregătirea unei miliții "de șoc", compusă din drojdia societății poloneze, în care au fost adunați cu zecile de mil delincvenți incurabili, care existau și în Polonia ca în toate țările lumii. În toată presa Occidentului, afară de cea comunistă, s'a scris despre bestialitățile acestor anormali asmuțiți, drogați, alcoolizați, îndopați cu hrana care lipsea populației.

Bine înțeles că și partidu-l comunist avea "garnitura" lui de ultimă rezistență, adică o serie de sa-trapi stalinisti de-naționali-zați, descreștinați și de-monizați prin sovietism in-

tens. Totul era bine or-ganizat, ca un fel de sand-wich cu trei straturi: 1. figurantul fâlos, armate în uniforme poloneze și cu "fastul burghez" de înainte de război, 2. stalinistii de fund ai partidului și 3. zombii miliției.

A fost foarte ușor să se desființeze material o miș-care nepregătită în niciun fel, nici pentru guerilla sau terorism sau război civil, nici pentru acțiuni conspi-rative subterane, procedeele ei fiind pur civile, civice și democratice, la lumina zilei. Si tocmai aceasta a pus în mare dificultate forța ocupației bolșevice. Planificatorii represiei au fost în cea mai proastă po-zură posibilă, pentru că nu se ciocneau de nicio rezis-tență fizică, pretinzând stu-pid în același timp că "evi-tă războiul civil", pe care nici nu-l voise, nici nu-l pregătise nimeni. În acest fel șeful "voinicilor mer-cenari", lăruselski, nu poa-te să apară lumii altfel decât ca un simplu agent provo-cator la ordinele stăpînului sovietic. În Polonia, falimen-tul sistemului comunist, atât de evident în toate ță-rile comuniste, s'a dat pe față printr-o violență nejus-tificată în niciun fel, pen-trucă bancruta economică a țării nu se datora unor gre-ve, care față de unele greve din Anglia, Italia, sau Fran-ța, au fost foarte la ureche. Pe noi ne interesează ce în-vățămintă avem de tras noi Românii din ceea ce s'a petrecut și se petrece în Polonia.

Primul învățămînt pe care putem să-l tragem este faptul că într-o țară comu-nismul a fost constrîns exclusiv cu arme morale să se dea pe față, și să-și dea astfel arama pe față, arătînd că este o doctrină a violenței, a războiului per-manent nu a păcii, a răz-boiului civil permanent nu a dreptății sociale, o doctri-nă a celei mai totale vio-lențe din istorie care se desfășoară sub ochii noștri.

Al doilea lucru pe care putem să-l avem spre învă-țare din ceea ce s'a petrecut în Polonia este ceea ce spune proverbul: ulciorul nu merge de multe ori la apă. De două ori, inter-venția directă, necamuflată, a mers, în Ungaria și în Cehoslovacia. A treia oa-ră nu a mai mers, și a tre-buit să se recurgă la sub-terfugiul "armatei naționa-le", care însă nu era decât o armată sovietică, cu sol-dați indigeni. Așa că, deo-cămdată, ulciorul a crăpat. Rămâne de văzut cum se va sparge, pentru că neputînd merge de multe ori la apă, "ulciorul ori se sparge, ori se crăpă". A acum, întâi a crăpat.

Dacă or fi fost Polonezi care efectiv credeau că au o "armată națională", acum nu prea mai există Polonezi de acest fel, așa că au ră-mas siguri doar de ceea ce-i susținuse și mai înainte, cre-dința lor creștină. Biseri-ca este pentru Polonezi un sprijin care Românii îl lipsește. E drept Românii nu au în țară o armată pe care s'o ia în serios, dar

nu au nici o Biserică, se-rioasă ca în Polonia. Exis-tă fără îndoială oameni se-rioși în rândurile clerului, dar Instituția Bisericeii e slabă. Dacă pe de-o parte Românii nu pot fi amăgiți cu o armată de fațadă, pe de altă parte nu au nici zidul Bisericeii să se sprijine. Si ceea ce este foarte grav e faptul că în România tra-ditia a fost aproape integral distrusă. Așa cum la Ro-mâni în istoria lor de peste un mileniu, Biserica a fost mai mult a țărănilor decât a erarhiei, și tradiția a fost tot a lor mai mult decât a Universității, pe care nici n'au avut-o. De aceea diz-olvarea țărănimii a dus la o mare criză a tradiției în România, în timp ce în Po-lonia tocmai tradiția a dat putere rezistenței față de comunism.

Ceea ce la un moment dat, între cele două răz-boae mondiale, a fost o su-perioritate a Românilor față de Polonezi, a fost așa fel desființat de bolșevism în-cât ne întrebăm cum se va ajunge și în România la con-strîngerea care-a operat în Polonia, pentru că să se dea ireversibil pe față neputin-ța comunismului de a crea o lume vie și viabilă. Față de Polonia, în anii dintre cele două războaie mondiale, România avea superioritatea unei vieți culturale mult mai adânci. În România a fost o efervescență spirituală care n'a existat în Polonia, mai bogată în tradiție a Bisericeii și a Universității, dar mai săracă atunci în actualitatea gândirii. Polonia nu a avut ce-a avut cultural România în acea epocă. Românii a-junseseră la o renaștere a tradiției, ajunseseră efectiv la "ideea românească" în adâncime, care includea or-todoxia, țărănimea, monar-hia, fără "clericalism", "luptă de clasă" ori "ceza-rolatrie". Din nefericire aceste componente ale "i-deii românești" au fost com-promise chiar înainte de a-veni ocupația comunistă, prin erarhia de atunci, prin po-liticile de atunci și prin defecțiunile vicioase ale mo-narhiei. Dar în afară de aceste sprijine care s'au dovedit incapabile, ideea Ro-mânească a fost foarte vie în cultură, și a dat jertfe de cea mai nobilă speță. De aceea ocupația comunistă a atacat așa de crunt două resurse ale tradiției: lumea țărănească și cultura. A-ces-te surse ale tradiției au fost mult mai rău atacate ca în Polonia, unde țărăni-i au rămas cu pămîntul lor, iar cultura s'a dezvoltat ce-va mai liber, menajându-și condiții mai civilizate. A-ces-te mari deosebiri dintre noi și Polonezi ne-au lăsat pentru ultima probă a ul-ci-oriului, căruia ne între-băm ce urmează a-l veni definitiv de hac. Nu știm.

Singurul lucru pe care începem a-l ști este că în Polonia partidul comunistu va putea fi repus pe pi-cioare de gradatul care este acum de serviciu. Si nici nu se știe ce va putea să-l repună. Polonezii au un standard civic general foarte ridicat, sunt oameni cărora nu li-se poate sufla în cior-

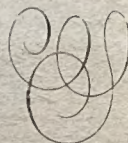
bă cu una cu două. Cu mișcarea lui Walesa au ară-tat că nu mai suportă ex-crocheria comunistă, așa că nu mai pot fi dominați cu niciun fel de bolșevic, dela Gierek până la lăruselski. La această supra-satu-rație a ex-crocheriei s'a a-juns și în România, dar a-colo denunțarea ei, cu pro-teste literare și sindica-liste, a fost un moment prea scurt, prea puțin cunoscut de grosul populației. În Polonia toată lumea știe de ce este vorba. Așa că în orice caz de acolo începe sfârșitul. La care cu si-guranță va contribui și Ro-mânia, când nimeni nu se va mai aștepta.

Sovetele nu mai au nicio soluție în Polonia, ceea ce este fără îndoială foarte pri-mejdios. Pentru că ori So-vetele deportează toți Po-lonezii în Siberia, ori des-lănșe războiul de ocupație a întregii Europe, până când în Polonia nu li-se putre-zește total terenul sub pi-cioare, ceea ce în cățiva ani cu siguranță se întâm-plă, ori într'un timp relativ

scurt se retrag în granițele proprii. Dacă "tertium non datur", cu atât mai puțin al patrulea, dar cum nicio-dată nu suntem siguri de nimic să vedem totuși care ar putea fi. Acest al pa-trulea ar fi o indefinită ac-ceptare a puterii terenu-lui de sub picioare în Po-lonia, care va costa însă tot mai mult, așa cum și Cuba costă 80 de milioane de dolari zilnic.

Intr'un fel sau altul, în Polonia a început pre-libe-rarea României, și aceas-ta e principala învățătură pe care o tragem, dar dacă Românii se culcă pe cea ureche, nu le pică liberarea din cer. Exemplul polonez este dat istoriei că să în-curajeze popoarele asuprite să-și caute libertatea interioară, pentru că așa ceva s'a consumat în Polonia. A-colo s'a petrecut un proces de liberare interioară, și pentru acea liberare mai subtilă decât simpla libe-rare politică, oamenii s'au sprijinit pe o credință. Pe tradiție. Cum aceasta Ro-mâni o au în natura lor,

cam zăcînită de bolșevism, ei pot să și-o reactiveze, dacă oamenii de cultură în-cep să se mai despolitizeze și se mai curăț de agnos-ticismul în care s'au în-cleiat și se mențin, fie pen-tru sănătatea fondului lîte-rar, fie pentru un pasapo-rfel, fie pentru comoditatea unei sinecure cât de mici. Nu e nevoie de manifestări spectaculare, ci de niște mîrturisiri și de credință, după atâtea gargariseli pa-triotice fără niciun conținut. Polonezii au pregătit dru-mul acestei cotituri funda-mentale pe care Românii, care au dat ce-au dat între cele două războaie mondiale, au obligația s'o facă în im-periul colonial bolșevic.

Prezumpția numelui

Radu BUDIȘTEANU

Ce este numele ?

O proprietate sui-gene-ris, inalienabilă și impre-scriptibilă.

Planiol, acest clasic al școalei juridice franceze, definește numele drept or-buricarea de poliție. M'a surprins totdeauna această catalogare lipsită de sensul înalt al personalității umane. E ca și cum ai grupa ani-vul sau materiale: grupul A Nr. x, grupul B Nr. y, etc.

Numele nu e un simplu element de fișe. Numele este o sinteză.

Mă gândesc la definiția pe care o dă Renan națiunii. O națiune nu e o simplă grupare umană, o expresiune numerică. Națiunea are un trecut comun, o comună voință de a trăi laolaltă, un același ideal. Națiunea este compusă mai mult din morți decât din vii.

Deci națiunea nu este nu-mai un vocabul. Ca și nu-mele, ea este sânge.

Acesta este sensul real al numelui. El este totodată un semn exterior de-finitiv al unor calități (ne referim la aspectul pozitiv) care la unii poate însemna ereditate, la alții, însușiri strict personale.

În țara noastră, de exem-plu, un Cantacuzino este în-cărcat de ereditate; Dumitru, fiul lui Ghiță Ioan, ne-gustor din Ploiești, n'are ereditate, dar prin însușiri personale, el devine Take Ionescu.

Cel ce face parte din prima categorie poate avea, sau nu, valoare personală. Din cea de a doua, non-valoriile sunt excluse prin definiție.

Deci, ereditatea poate fi substanțială, sau numai bio-logică.

Substanțială: când nume-lui îi corespunde un conți-

nut; biologică: în această ipoteză numele, falacios, fa-ce funcțiune de cec fără acoperire cerebrală.

În profesiunea mea au fost maeștri care puteau sta alături de orice fruntas al Barei occidentale. La fel la Universitate, sau în orice domeniu de activitate intelectuală (ca și în al-tele). Sunt nume care re-vin dela sine în memoria oricărui om cultivat. Dar, în genere, urmașii n'au conștiuit decât aproximativ o descendență. Un fel de pro-letarizare a nobleții inte-lectuale. Patrimoniul în sens superior nu s'a trans-mis. În acest mod, în unele țări, creîndu-se un vid pe care natura lucrurilor nu-l putea suporta, au apărut u-zurpatorii, adică o nouă ca-tegorie, fără ereditate, fără valoare individuală și, im-plicit, fără descendență, ci numai cu trufia puterii brute.

(Nu vreau să discut aci prezumpția numelui în ca-drul dinastic, deși, lărgind sfera, constatăm și dinastii neîncoronate).

Numele constituie o pre-zumpție în sensul coniec-turii, dar nu o prezumpție în sensul fatuității. Aceas-tă prezumpțiune nu este ju-ris et de jure, ci este ju-ris tantum. Dacă descinzi dintr'un părinte sau bunic deosebit de capabil, nu în-semnează prin aceasta chiar că și tu, descendențiu, ești deosebit de capabil. Poți să nu fii. Orice judecată bazată pe o aparență, în speță aceea a numelui, este eronată. Fiul lui Clemen-ceau n'a fost, implicit, Cle-menceau; fiica lui Chur-chill n'a fost Churchill. În aceste cazuri și altele si-milare, joacă definiția de rubricare polițienească a lui Planiol).

Așa dar, după cum, într'o

colectivitate organizată după criterii obiective valabile, nu poate fi înlăturat cineva fără ereditate, pe o prezumpție defavorabilă: "n'are un nume", tot așa nu poate fi impus cineva numai fiindcă "are un nume". Spune-mi, dacă vrei, cine a fost tatăl și bunicul tău. Te ascult; dar arată-mi, mai ales, cine ești tu. Bastorul de mare-sal nu se află în leagăn, ci în carușieră. Coroanele s'au găsit mai adesea înlea-găn. Nu cele napoleoniene.

Sânge, numele se trans-mite prin sânge. Căteodată, prin ficțiune, și prin adopție, care, la Români, imita natu-ra. Deși este un bun succe-soral și patrimonial (patri-moniul moral), el nu poate fi obiect de tranzacție, cum sunt celelalte elemente pa-trimoniale. O jurispruden-ță a Casăției franceze statuea-ză că purtarea abuzivă a unui nume, chiar centenară, nu operează prescripție. A-cestă conservare familială pe care o societate fondată pe baze de Drept o impune, îi determină caracterul spe-cific și valoarea.

Numele este o stringen-ță. Si dacă l'ai moștenit și dacă îl crezi tu, trebuie să fii demn de el. Numele nu conferă drepturi. Numele impune obligații. Cu cât mai sus, cu atât mai severe.

Deci, numele eminent nu poate fi purtat oricum și nici de oricine. Selecția numelui prin persoană, nu selecția persoanei prin nume.

În ceea ce privește uzur-patorii situațiilor creatoare de nume, ei nu pot avea pentru ei și urmași, decât soarta tuturor uzurpatori-lor: dispariția în neant. Toată grija trebuie concen-trată asupra nealterării sub-stanței colectivității națio-nale.

GERMANII DIN ESTUL ȘI SUD-ESTUL EUROPEI "VECINI" AI POPOARELOR-GAZDE

Continuare la articolul din nr 67 (Noembrie 1981)

D.C. AMZAR

II. ARTA ȘI LITERATURA

Despre situația literaturii germane din Tară aduce interesante și dramatice informații articolul ardeleanului Hans BERGEL, care și-a făcut studiile la București: "Imaginea lumii divizate - literatura de limbă germană în ultimele trei decenii în și din România" (p. 223-229). Autorul, el însuși scriitor de mână întâia, prezintă - și reprezintă - drama acestei literaturi, când spune că ea nu oglindește căuși de puțin evenimentele dramatice prin care a trecut - și trece - alături de marea masă a poporului român, populația germană după încheierea armistiului-capitulare dela 23 August 1944. O ultimă încercare de salvare a libertății de conștiință a scriitorului și a responsabilității lui personale față de cititori a fost făcută de scriitorii Erwin WITTSTOCK (mort 1962), Oskar CISEK (mort 1966) și Alfred MARGUL-SPERBER (mort 1967) cu ocazia "Congresului scriitorilor germani din România", care a avut loc la București pe la mijlocul anilor 1950, când - Cei trei mari bărbați în vârstă-au reprezentat în prezența celor mai înalți reprezentanți politici din București, cu o claritate, de care marea publică n'a luat nicio dată cunoștință, punctul de vedere estic-umanist împotriva celui ideologic-dogmatic (p. 225). Câțiva ani după aceea, în 1958, regimul și-a luat revanșa, arestând cinci scriitori, între care și autorul nostru, cărora în 1959 le-a făcut procesul de rigoare la Chișinău, acuzându-i, prin glasul unui comunal, că "toți cinci n'au salutat sistemul, n'au cântat revoluția și felul ei: reînoirea socialistă" (Hanns ELISCHER). Zece ani mai târziu au fost reabilitați.

Intrucât sub regimul actual nu se poate scrie decât sub controlul cenzurii, autorul, ca mulți alții înainte și după el, a luat drumul Refugului, unde libertatea scrisului e garantată și respectată de guvernele Statelor-gazde. Scriitorii din lumea liberă sunt singurii în situația de a prezenta opinii publice mondiale adevăratele stări de lucruri din Tările socialiste în opere originale. În Tară se observă în ultimii ani o anumită preferință pentru vers, în care, spre deosebire de proză, metafora și alegoria oferă o mai mare libertate de exprimare și de critică deghizată, dar plină de subînțelesuri.

În ce privește literatura tradusă, autorul recunoaște că în România, mai întâi "populară", apoi "socialistă", s'a tradus foarte mult din românește în germană și din germană în românește. Cel mai mare tiraj (2 milioane de exemplare !) l-au înregistrat Basmele Fraților Grimm. În rezumat Hans Bergel oferă un bogat material informativ și o mare siguranță în ce privește judecățile de valoare. Tot Bergel este și autorul unui al doilea articol despre cea mai importantă revistă a Sașilor dintre cele două războaie mondiale: "Klingsor" (Brașov 1922-1939), al cărei mentor a fost Heinrich ZILLICH (p. 218-223).

Carl GORVIN, originar din Sibiu, cu studii de Muzică și Drept la universitatea din București, semnează capitolul "Teatrul German în Ardeal" (p. 243-248). După un scurt istoric al teatrului la cele trei naționalități ale Ardealului începând cu anul 1550 până în preajma primului război mondial, partea a II-a a articolului e dedicată teatrului german dintre anii 1918 și 1944. Cel mai important eveniment din această epocă a fost înființarea "Teatrului național german în România" în anul 1932 în urma unei dispoziții a guvernului N. JORGA, a cărui rodnică activitate a luat sfârșit odată cu ieșirea României din alianță cu Germania Reichului al III-lea. După război au luat ființă abia în 1953 o secție germană la Teatrul de Stat din Timișoara, iar în 1956 la Teatrul de Stat din Sibiu, când secția dela Timișoara a fost ridicată la rangul de "Teatrul german de Stat". Relațiile dintre ansamblurile naționale dela diferitele Teatre de Stat (la Sibiu germano-român, la Cluj româno-ungar, la Timișoara: germano-româno-maghiar) sunt bune. Teatrul maghiar de Stat se află la Târgu-Mureș, unde funcționează și un Conservator dramatic.

Scurt, mănjat și impresionant pove-

tește Georg DROZDOWSKI, originar din Cernăuți, trecutul și sfârșitul teatrului în Bucovina, numită de populația germană și "mica Austrie" din cauza caracterului ei multinațional: români, germani, ruteni (numii mai târziu ucraineni), evrei. La început scene improvizate și trupe de ocazie în tot cursul secolului al XIX-lea, până când în 1905 s'a inaugurat teatrul stabil din Cernăuți, al cărui repertoriu se întocmea la Viena, după exemplul teatrului din Timișoara. Teatrul din Cernăuți a fost ocupat de studenții români la 2 Ianuarie 1922 declarându-l "Teatrul Național" (român). În urma acestui eveniment fiecare naționalitate și-a organizat teatrul propriu: germanii, ucrainenii, polonezii și evreii, care - aceștia din urmă - frecventau dealtfel și reprezentațiile germane. Teatrul Național (al Românilor) a funcționat sub direcția lui Victor Ion POPA. Toată această varietate multinațională a luat sfârșit în 1940, când armata roșie a ocupat Bucovina de Nord, inaugurând un altfel de "teatrul", de pe scena căruia reprezentanții tuturor naționalităților bucovinene se întorceau în trimiterea de telegrame omagiale potențailor din Moscova în sunetele "Internaționalei" și în prezența unui public care se ridica la comandă ! Cortina fostului Teatrul, luminată de un "răsărit de soare", a căzut grea ca de plumb - oare pentru cât timp?

"Teatrul german din Timișoara în secolele XVIII și XIX" e prezentat de Maria PECHTEL, originară din capitala Banatului, instructiv în toate privințele și interesant în legătură cu raporturile de "vecinătate" dintre populația germană și stăpânirea maghiară, care, mai ales dela 1882 înainte, și-a impus preponderența prin introducerea limbii maghiare ca limbă oficială (1892) în toate domeniile de activitate publică, pentru că din Martie 1899 conducerea orașului s'a dea licența Teatrului numai la trupe ungurești. Ziarul "Temesvarer Zeitung" a înregistrat evenimentul cu cuvintele: "Pe scena germană din Timișoara a căzut cortina pentru totdeauna !". Dar această profecție, în împrejurările date foarte explicabilă, nu și-a păstrat valabilitatea decât până la începutul anului 1920, când "arta dramatică germană" și-a arătat locul pe scena teatrului din Timișoara, care în 1953 a primit din nou denumirea de "Teatrul german" (p. 260).

Aurel EMERITZY, originar din Slovacia, semnează două studii: "Muzica cultă în Slovacia" și "Muzica cultă ungară". Din ultimul reținem pe compozitorul Bela BARTOK, dela nașterea căruia (la 25.3.1880) s'au împlinit anul trecut o sută de ani. Pentru tematica volumului de care ne ocupăm personalitatea lui Bartok e reprezentativă din mai multe puncte de vedere: e născut în Ardeal, la Sân-Nicolau Mare; tatăl i-a fost ungur, mama germană. Rămânând orfan de tată încă din copilărie, creșterea și educația lui au revenit mamei. Mediul multinațional al Ardealului i-a trezit interesul pentru muzica populară a tuturor națiunilor și naționalităților din Sud-estul european. În 1940 a părăsit pentru totdeauna Ungaria. La sfârșitul concertului de radio, publicul l-a rugat să execute un supliment și el a ales cântecul foarte popular la Unguri: Elin-dultam szep hazambol (Am plecat din frumoasa mea Tară !). A emigrat în Statele Unite, unde, cu toată celebritatea de care se bucura, a trăit în condiții modeste, stingându-se la New York la 26 Sept. 1945.

Ultimul capitol al cărții: "Contacte între Germanii și Români în Muzică" scris de Gottfried HABENICHT (născut 1934), originar din Timișoara și specialist în etnologia muzicală, cu studii la București. Autorul amintește mai întâi că prima operă germană "Dafne" se datorează "contactului" pe care autorul ei, Heinrich Schutz, german din Saxonia și "părinte al muzicii noi germane" cu Martin Opitz din Silezia, la rândul lui "părinte al literaturii mai noi germane", care i-a pus la dispoziție libretul după un alt "părinte", acela al melodramei italiene, Ottavio Rinuccini (1562-1620), autorul primei melodrame. La favola de Dafne (1594). Versiunea germană a fabulei sub formă de operă a fost

creată cu ocazia căsătoriei Landgrafului de Hessen cu ducesa Sofia Eleonora de Saxonia la 1.4.1627. Deși partitura nu se cunoaște, Habenicht presupune și în cazul lui Schutz același interes pentru "muzica timpului", pe care l-a dovedit colaboratorul său Opitz față de muzica populară din Ardeal din prima jumătate a secolului al XVII-lea, așa cum reiese din câteva versuri ale poemului său de factură stoică, intitulat "Zlatna sau linistea sufletului", conceput în anii șederii lui în Ardeal ca profesor la școala germană din Alba Iulia (1622-23). Același interes l-a arătat muzicii românești din Ardeal și istoricul Johann Troster în opera sa "Das Alt und Neu Teutsche Dacia", apărută în 1666 la Nürnberg, în care vorbește de "păstorii români și cântecele lor din caval, pe care nici Pan Impreună cu toți zeii nu le-ar putea imita". Tot în secolul al XVII-lea muzicianul Daniel Speer, originar din Breslau, deci compatriot al lui Opitz, a folosit în baleul său "Eulen-Spiegel" (1688) o melodie populară din Moldova, sub pseudonimul Dacianischer Smplicissimus în amintirea timpului petrecut în această parte a Tării noastre.

După această introducere de caracter istoric autorul trece la tema propriu zisă a studiului său: "Influența reciprocă în domeniul muzical dintre Români și Germani (în primul rând Sașii din Ardeal și Svabii din Banat)" stabilind mai întâi, într-o analiză de specialitate, deosebirea esențială de structură și mentalitate muzicală dintre cele două popoare. Singurul punct de contact și influență a muzicii populare românești asupra celei săsești sunt bocetele Sașilor, în special în regiunea Bistriței. De o influență reciprocă însă, conchide Habenicht nu poate fi vorba, muzica românească păstrându-și specificul ei, după cum constată și Martin Opitz în prima jumătate a secolului al XVII-lea.

Trecând la situația din secolul al XVIII-lea autorul înregistrează, după Del Chiaro, un "concerto di trambe et timpani alla tedesca" în anul 1718 la curtea domnească din București, deci sub domnia lui Ioan Mavrocordat (1716-1719). Primul care a transpus cântece populare românești pe note a fost istoricul Franz Josef Sulzer, autorul cărții "Geschichte des transalpinischen Daciens" (1781 / 82). La începutul secolului al XIX-lea un anonim publică în anul 1814, 1821 și 1822 în ziarul din Leipzig "Allgemeine Musikalische Zeitung" cântece populare din Principate.

Spre deosebire de Principate, în care predomina muzica orientală, situația din Transilvania și Banat se caracteriza, datorită legăturilor pe care Sașii le întrețineau, mai cu seamă dela Reformă încoace, cu patria lor de origine, prin cultivarea muzicii europene. Avântul pe care l-a luat muzica corală, ca și cea instrumentală, la Români ardeleni, se datorește exemplului pe care li-l ofereau Sașii. În Banat, la Chizătau, exista în 1857 un cor bănesc ! Primul muzician român cu studii în Germania a fost compozitorul, profesorul și dirijorul Gheorghe Dima (1847-1925), care a introdus muzica vocală în Ardeal în dubla sa calitate de dirijor al celor două asociații corale, română și germană, din Sibiu.

Habenicht ține să remarce cu această ocazie că activitatea corală la Români ardeleni a avut în secolul trecut în primul rând un caracter politic-militant și citează ca exemplu cazul corului din Lugoj, care a ieșit în 1869, în urma anexării Transilvaniei de către Ungaria, - ca din pământ, la început sub conducerea dirijorului german din Lugoj, Josef Czega, mai târziu, atingând apogeul în 1905, sub conducerea lui Ion Vidu, a cărui compoziție corală "Peste deal" exprima sub forma unei idile sentimentale dorul Românilor ardeleni de unire cu frații de dincolo de munți.

În ce privește Principatele - la început fiecare în parte, apoi unite, în sfârșit România vecheului Regat-Habenicht constată pe bună dreptate o deosebire de orientare față de Români transilvăneni: în general frații de dincolo erau orientați în toate domeniile de activitate spre cultura fran-

ceză, cu o singură excepție: muzica. Încă în 1795 o trupă de teatru germană a dat o reprezentație la Iași, deși repertoriul nu se cunoaște. La București a dat spectacole de operă în 1830 trupa lui Eduard Kreiberg, iar la 1833 până la 1835 au urmat reprezentațiile de teatru date de trupa lui Theodor Muller din Timișoara. Această trupă avea și un dirijor: Johann Andreas Wachmann, născut în 1807 la Budapesta, care dela 1833 înainte a trăit în Tările românești și care, în opera lui, a știut să îmbine stilul occidental cu spiritul național al muzicii populare române. Activitatea lui a fost continuată de fiul său Eduard, care, cu studii la Viena și Paris, contează ca întemeietorul Societății Filarmone Române, al cărei director și dirijor a fost dela 1868 până în 1906. Tot el a condus Opera Română între anii 1895 și 1901, iar în calitate de profesor de pian și armonie (1869-1903), a fost și directorul Conservatorului din București (1869-1903). Dar cel mai de seamă îndrumător al școlii române de compoziție din secolul trecut a fost Alexander Flechtenmacher, născut în 1823 la Iași din părinți sași-ardeleni. Și el, ca și Eduard Wachmann și mulți români, și-a făcut studiile la Viena și Paris. Cel mai mare succes l-a obținut Flechtenmacher cu opera "Baba Hârca" în 1848 la Iași. Din 1855 a trecut la București. El este fondatorul celor două Conservatoare din Iași și București - ambele în același an 1864. În fruntea celui dela București a stat el însuși până la 1869, când s'a retras dela conducere, continuându-și activitatea ca profesor de vioară. A murit la vârsta de 75 de ani la 28.I.1898.

Organizatorul muzicii militare moderne la Români a fost vienezul Ludwig Viest (1819-1889), care a dedicat 20 de ani din activitatea sa (1838-1858) acestei ramuri muzicale, înlocuind meterhaneana turcească. Dintre muzicienii români din cuprinsul fostei monarhii habsburgice e citat ca cel mai de seamă Ciprian Porumbescu. Pe făgașul modernizării a intrat și muzica bisericească cu Macarie Ieromonahul și Anton Pann, contribuind și ea la crearea unei școli naționale de compoziție, al cărei prim reprezentant de renume internațional avea să fie George Enescu, dela nașterea căruia (19 August) s'au împlinit anul trecut o sută de ani - și el un elev al Conservatoarelor din Viena și Paris. Habenicht își încheie studiul cu un adevărat elogiu foarte potrivit cu centenarul nașterii marelui violonist și compozitor.

Nu pot încheia acest referat privitor la Artă și Literatură fără a aminti că în cartea de care e vorba capitolul "Literatură" se deschide cu studiul meu despre "CORESI și activitatea lui tipografică dela Brașov", în care am arătat că părintele limbii literare n'a fost un "desorțit", cum l-au considerat Iorga, Densusianu și Rosetti, dar nici un protagonist al burgheziei moderne sau chiar un precursor al luptei de clasă, cum l-a caracterizat P. P. Panaitescu în cele două faze - burgheză și proletară - ale "evoluției" sale intelectuale. După mine Coreși a fost omul timpului său, care a concentrat în viața și activitatea lui curentele vremii, atât pe cele din sânil Bisericii sale (Străduințele lui Radu cel Mare de a reorganiza Biserica din Tară Românească cu ajutorul fostului Patriarh al Constantinopolului Nifon cât și pe ale școlarului acestuia, Neagoe Basarab pe de o parte cu ceea ce se putea accepta din Reforma lutherană și calvinistă din Ardeal cu ajutorul material acordat de Sașii lutherani, iar după 1564 și de Ungurii calvinisti, făcând - de nevoie - și concesii protestantismului - pe de alta, atât timp cât nu putea altfel, și căutând în același timp să mulțumească în Tară atât pe reprezentanții slavonismului cât și pe adepții tendințelor de schimbare a stărilor de lucruri din Biserica sa prin introducerea limbii materne. Pe fundamentul ridicat de el limba română a putut deveni cu timpul nu numai limba Bisericii, ci și a Statului, a învățământului și a literaturii la noi la Români.

ALTĂ FAȚĂ A "PITEȘTILOR"

Alexandru BERCEANU

Exemplara carte de psihistorie a lui Virgil Ierunca, a provocat multe discuții, scrise și orale, mai serioase ori mai "pe picior", dar ce-au vrut politici guvernării de atunci cu "Piteștii" nu este pus în discuție. La chestiunea politică răspunde doar parțial Virgil Ierunca, și anume când cercetează încercarea de mai târziu, a altui guvern comunist, de-a da vina pentru Pitești pe "răii la toate" ai națiunii, adică oarecum "inamicul ereditar" din România al comunismului și restabilește adevărul istoric, sub aspectul executorilor celei mai negre operații penitenciare din România. Astfel citind această carte vedem că un prim scop al acțiunii Pitești a fost și demitizarea unor tinere elite din rândurile adversarului, tineri care în realitate nu aveau încă niciun titlu politic, dar refuzau comunismul la Universități. Pe baza celei mai stricte documentări, Ierunca răstoarnă însă teoria comunistilor. Mai întâi ne arată cine a fost misteriosul Turcanu, de care am mai auzit noi din alte scrieri, dar cu precizie abia acum suntem informați:

"De partea deținuților: Eugen Turcanu. Cel care l-au cunoscut îl caracterizează mai ales prin spiritul demoniac, o inteligență ieșită din comun și dorința de afirmare prin toate mijloacele. Încă din liceu, Turcanu caută să-și satisfacă voința de putere și grupările de tineret legionar i se par cele mai apte pentru scopul pe care, conștient sau nu, îl urmărește. Face deci parte, prin 1940-1941, din Frățiile de Cruce, din Frățiile de Cruce. Foarte puțin timp deapoi imediat ce legionarii intră în ilegalitate, rupe orice legătură cu ei: n'are nici o vocație de a înfrunța persecuțiile. Dimpotrivă, imediat după 23 August, Turcanu este printre primii care se înscriu în partidul comunist. Foarte bun student la Drept, el este unul dintre agitatorii de masă ai Partidului, foarte bine văzut de organele locale, iar în 1948, devine membru în biroul județean de partid din Iași. Trimis la București la o școală de diplomați, se face remarcat nu numai prin studiile excelente dar și prin rolul de informator pe care-l asumă cu entuziasm. Separe că doi studenți la Drept au fost obligați să părăsească universitatea din pricina demeritului: filosoful de mai târziu Titus Mocanu și scriitorul Aurel Pintilie. Dar cariera lui Turcanu ce se anunța strălucitoare era programată să fie trimes la Berna - este curmată brusc printr-o întâmplare care nu numai lui îi va schimba soarta. În Frățiile de Cruce, Turcanu cunoscuse pe Bogdanovici, legionar ce-și continuase activitatea politică și în ilegalitate, din care pricină nici nu-și terminase studiile (nu e sigur nici măcar că-și trecuse bacalaureatul cu toate că era mai în vârstă). În 1945, Bogdanovici, care

conducea Centrul studențesc din Iași, își amintește de un fost frate de cruce pe care-l cunoștea din liceu: Turcanu. Convocat, acesta îi spune categoric c'a intrat în partidul comunist și nu mai vrea să știe de trecut. Si adaugă că nu-i dă pe mâna poliției cu condiția ca legionarii să nu pomească de el, niciodată. Convenția este respectată și de Bogdanovici și de aceia din jurul lui care știau de existența lui Turcanu. După ce legionarii din centrele studențesci București, Cluj, Iași, Timișoara sunt arestați la 15 Mai 1948, într-una din acele mari nopți polițienești când dubele circula de-a lungul României până'n zori, unul dintre tinerii dela Centrul Studențesc Iași, măturisese însă la Securitate, sub tortură, că la o întâlnire cu Bogdanovici, prin 1945-1946, ar fi luat parte și Turcanu. Si e de ajuns ca acesta să fie arestat și închis la Suceava pentru a fi implicat în procesul lotului Bogdanovici. Turcanu nu va uita și nu va ierta: Bogdanovici va muri, chinuit de el, în timpul reeducării dela Pitești".

Referindu-se la literatura partinică, în care torționarismul dela Pitești este dat pe seama "inamicului ereditar", Ierunca pune lucrurile la locul lor, fără să facă niciun fel de părtinire, ci doar istorie:

"Or, fenomenul Pitești n'a fost un fenomen tipic legionar. Nu legionarii au fost aceia care s'au gospodărit și autoexterminat între ei. Piteștiul în 1949 era o închisoare rezervată tineretului, mai precis studenților care nu-și trecuseră încă diploma sau licența. Dintre ei, o bună parte erau legionari, restul aparținând tuturor formațiilor politice. Nikolski este acela care a inițiat acolo o operație de distrugere psihică a deținuților, slujindu-se de ambiția nemăsurată și de spiritul demonic al unui deținut, care făcuse o vreme parte din Frățiile de Cruce dar care trecuse repede la comunisti și începuse o carieră strălucită în Partid: Turcanu. Acesta își pune la punct o echipă de deținuți, dintre care unii făcuseră parte cândva dintr-o organizație de tineret legionar, alții nu. Printre legionarii din grupul lui Turcanu se aflau: Popa Alexandru, zis Popa Tanu, Livinski, Mărtinșu, Nuți Pătrășcanu. Dar tot atât de importanți, și nelegionari, erau Titus Leonida (dintr-o organizație național-țărănistă), Fuchs și Steier (sau Steiner), evrei arestați pentru activitate sionistă. Nici ei, și nici alți torționari ai lui Turcanu de mai târziu n'au fost implicați în proces spre a nu se știrbi omogenitatea legendei. Astfel n'au fost judecați în procesul reeducatorilor Bogdanescu, (torționarul dela Canal), Enăchescu care și-a torturat propriul său unchi până ce acesta a scuipat sânge, Titus Leonida, Dan Diaea, care practica o celebră lovitură în flect ce te făcea să-ți pierzi imediat conștiința (i

se spunea în închisori "lovitura diacă"). Cori Gherman, socialist (venit prin 1945-1946 din străinătate) și unul dintre cei mai cruzi reeducatori. Alături de Fuchs și Steier toți acești au fost eliminați din proces pentru a nu sta în calea versiunii oficiale".

Compoziții ale echipei de torționari dela Pitești constituiesc unul din aspectele istorice și "psihologice", dar trebuie să-l descifram și sensul politic, care bine înțeles nu poate fi atribuit acestor instrumente cu totul subalterne, adică oameni de mână. Telul politic nu putea fi decât al guvernului comunist de atunci, și acest fel era de a îndepărta, prin frică și oroare, pe toți tinerii, mai ales studenții, de tot ceea ce avusesse România înainte ca "lume politică". A abolit guvernul de atunci, și a da vina doar pe niște executori imediați, pe organizația penitenciară sau pur și simplu pe Ruși, nu este serios, pentru că eraria ho-

munistă este cea mai strictă cu putință, și nicio conducere comunistă din lume nu ignoră ce fac subalternii lor.

Important este pentru noi, cei din exil, să ne ținem firea și să nu ne lăsăm prinși în cursa propagandei, prin false interpretări ale reconstituirii istorice atât de clar și evident făcută de Ierunca. Faptul că acel Turcanu și-a făcut cum se zice o echipă din "legionari", "țărăniști", "sionisti" și "socialiști", cu el comunistul în cap, nu înseamnă nimic cu privire la grupările politice puse în acest fel, sofistic, în joc. Așa cum se vede din carte toțierau niște studenți, deci tineri în curs de căutare a unei căi în viață, și care nu pot fi dători de seamă pentru vreo mișcare sau partid.

În orice caz, în discuție sunt puși adversarii cei mai reali ai comunistilor, și anume: legionarii, naționaliști creștini, țărăniști, re-

prezentanți ai majorității națiunii române, pe care l-a distrus comunismul, sionismul, naționaliști religioși, și socialistii, primejdioși pentru că erau concurenți la stânga, și Lenin dăduse de mult dictomul "inimic la stânga". Trebuia să se arate lumii că au intrat în sințza răului, alături de niște comunisti deviați, pentru că Turcanu și alții erau comunisti deținuți, reprezentanți celor mai rele grupări politice din trecut. Acesta era scopul politic, al guvernului de atunci, nu al unui psihopat ca Turcanu, dar faptul că operația Pitești a încetat după venirea lui Dej la putere nu înseamnă nimic în legătură cu această schimbare, pentru că regimul Dej nu era mai bun ca al lui Teohari Georgescu, Ana Pauker, Vasile Luca, și compania, după cum nici această nu era mai bună ca banda lui Dej. Operația s'a oprit probabil pentru că atâtă cât se făcuse era suficient să bage groaza în

lume și să se pună sămânța unei teribile otrăvi în tineret. Învierea de mai târziu a lui Calciu nu era prevăzută, dar condamnarea lui Calciu sub Ceaușescu arată ceva indiscutabil: toate guvernele comuniste, indiferent cum se cheamă sefi, au același fel de destructiv și aceeași unică voință de-a reduce la neant simțirea și voința oamenilor. Bunul simț, cât se mai află, nu credem că mai dă curs în exil propagandei comuniste, după care cei mai importanți complici ai comunistilor ar fi fost "inamicii ereditari" ai democrației, bulșii foști legionari, rămași și după atâtea decenii obiect de concentrare națională pe bază de ură. În orice caz, cartea unui exemplar democratic contrazice fundamental această falsificare a istoriei prin care "Piteștii" ar fi o invenție fascistă, ca să se discrediteze sfârșitul bolșevic.

Pasărea triumphi

Noapte de arbori se zbate în sine.
Pasărea - Triumphi
a coborât lângă mine.

Cântă, plângând, fiecare unghi la fereastră.
..... Cerul
mi l-au închis demult
Într-o glastră -
În locul privirii
mi-au lipit doar coperci.
Frunză de palmier,
încearcă să ierți.

..... Taci,
înfinitul Pasăre;
te rog, taci odată!

Înima
mi-au zdrobit-o c'o daltă.
Mi-au scris pe celele
și mi-au scris
și mi-au scris ...
M'am născut ca un rob
și ca orb
și proscris.

Taci,
lumină de aripi,
de latruri, de unghi.
Mi-s toată noaptea,
Lumină-Triumphi!

Mi-e frică de ei și de ea și de tine,
mi-e frică de voi și de ei și de mine.
Mi-e frică'n atomi
și'n celele
și'n urme
și frică'n fotoni
și'n meduze
și'n urme.

Pasăre-Triumphi ... te iubesc! Te iubesc!!!
..... ((Taci!))
Ne aude vântorul domnesc,
ne toarnă'n mocirlă
când mi-e lumea mai dragă,
pe un kil de sifon
și o sticlă de bragă.))

Pasăre Sfântă
cât ai vrea să te ții în!
((Mi-e frică - mă ierți- uneori mă închin.
De m'ar prinde cu Time, nu aș ști ce să fac ...))

La geam.
Îmi tăcea,
suspînând un copac.
Înfin ... Înfin ...
cum frica ...
cum viața ...

Libertatea
mi-o măsuram cu ața
și plîngea
fiecăre gem
lângă ram ...

Pasăre Triumphi, cât ai vrea să te am !!!
... dar du-te. De-acum ar putea să ne prindă ...
... Cerul întreg îmi coborîse în tindă ...
Cenușul din trup
prea lung
îmi fusese'nneat întru noapte ...

..... Pasărea Triumphi gemea pe aproape ...
M'am făcut că n'o știu,
nu o văd,
n'o aud.

De lacrimi
pământul sub arbori de stele se făcuse ud.
Pasăre Înfin,
te iubesc! Te iubesc!

Mă culc ...
Doar în Somn
mai pot să găsesc
Pasărea Triumphi coborînd la fereastră ...
Doar în Somn
pot liber să-i strig: "Adastă! Adastă!!!
Nu pleca! Te iubesc! Rămâi lângă mine!
Mă culc ...
Doar morții

au libertatea de Sine ...

Florica BAȚU

ANTOLOGIE

MACHE

de J. N. MANZATTI

Astfel îl denumeau prietenii pe cel ce a fost cândva Lt. Colonelul de Cavalerie Constantin Marinescu. Era fratele primului tenor al Operei din București, Emil Marinescu.

Ne cunoșteam din adolescență. Dar cine nu-l cunoștea pe Mache? Înalt, de aproape doi metri, frumos, statură athletică, fusese una dintre figurile remarcabile ale Bucureștilor, câtă vreme locuise în Capitală. Fiindcă profesia lui, milităria, dar mai ales năvurile, l-au plimbat prin mai toate garnizoanele țării. În serviciu era de o cinste ireproșabilă, de o rară corectitudine. Însă dincolo de cazarmă "scăpa calii", ca orice cavalerist ce se respectă. Superiorii îl iubeau, fiindcă era peste puțină ca cineva să se supere pe el, dar trebuiau să-l pedepsească pentru cine stie ce năzdrăvanie făcută în țarg.

Îi plăcea să bea din când în când, de ! ca omul. Ferit-a sfântul să-l înecăjit cineva la băutură ! Cu un pumn lichida orice neînțelegeră. Lovea ca o măciucă, de obicei pe drept, dar... uneori și din greșeală. Iar consecința era invariabil aceeași: mutarea din garnizoană.

Odată, l-am întâlnit la Constanța, proaspăt căpitan:

- Ce-i cu tine Mache ?

Esti în vilegiatură ?

- Da de unde ! L-am băut pe un neisprăvit la Sibiu. Insultase armata.

- Si te-a mutat aici ?

- Precum se vede. De astădată mi-ajunge ! Mă potolesc, fiindcă nu aș vrea să mă mai mute. Aici e de mine.

Constanța era într-adevăr atrăgătoare, mai ales în cele patru luni de vară. Fete frumoase, cucoane multe, lată un sector ce nu-l lăsa indiferent pe Mache. Apoi avea "ponturile" sale, felul lui particular de a "a-găța". Dacă trecea o fată necunoscută, o saluta respectuos și intra în vorbă:

- Domnișoara Georgescu, nu-i așa ?

- Vă înșelați, dom'le Căpitan. Sunt domnișoara Niculescu.

- Ah, da, da, da. Fata bătrânului Niculescu. Sunteți tot la medicină, sau urmați harpa ?

Fata începea să rădă fără voie, și peste câteva clipe era la braț cu junele cavalerist.

Sau dacă trecea vreo cucoană cu un cățel stufoș în lesă, același Mache i se adresa salutând-o solemn:

- Imi dați voe, doamnă, să admir cățelușul. Sunt un pasionat de câini. Ce vârstă are drăgălușul ?

- Doi ani.

- Ce tânăr pare ! Nu i-aș fi dat mai mult de un an și șase luni. Ce ten frumos are ! Cred că înnebunește cățelușele din cartierul Dvs cu fizicul său pârșos.

Si uite așa, cu fleacuri, făcea conchiste ce ne încremneau cu gura căscată.

Mă dusesem într-o vară de Sfânta Maria să asist la serbările navale dela Constanța. Dela gară am tras de-a dreptul la Mache.

- Hai noroc, căpitan !

Ai loc și pentru mine ?

- Imposibil. Am închiriat până și baia la vizitatori. Du-te și te culcă pe vapor, la Petrică Lăteș. (Era vorba de comandantul "Principesei Maria", drag prieten de-al nostru). Rămăi însă aici la masă. Îți prepar un pilaf cum n'ai mâncat decădești. Iar diseară ieșim împreună. A sosit și Oacă. (Oacă era căpitanul Nicu Apostolescu).

În timp ce prepara pilaful cu mâna sa, adică un strat de orez, un strat de pui fără oase, un strat de pătlăgele roșii, alul de piper, scaldate toate bine în unt, îmi povestea cum, solda sa fiind prea mică și obligațiile prea mari, era constrâns să mă închirieze uneori câte o cameră turșilor ce veneau pentru sfârșit de săptămână.

Si ca să nu se compromită a face singur țargul, își trimitea ordonanța îmbrăcată civil la gară, să pandească mușterii chiar la sosirea trenului de București.

- Avem o pensiune "ca

la mama acasă". Numai lume de soi: domnul Ministru cutare, domnul General cutare, domnul Căpitan Marinescu din Escorta Regală etc. E lume mai bună ca la "Rex", în schimb cu mult mai ieftin !

Astfel că îl prezenta și pe Mache ca pe un distins chiriaș al pensiunii; cât despre prețurile minime și generalii, aceștia erau inexistenți. Apartamentul avea două-trei camere de rezervă. Cea pe care voiau să o închirieze, o mobilau frumos, acoperind patul cu o cuvertură de dantelă, așternând pe jos o blană de urs alb, punând o oglindă venețiană pe perete, lighian de porțelan și bec electric puternic.

După ce lua arvuna și noul locatar pleca să viziteze orașul, ordonanța scootea cuvertura de pe pat, blana de urs, becul electric, schimbându-l cu urul chior. Încalca lighianul de porțelan cu altul de tablă și oglinda de cristal cu una de sticlă ordinară, care desigură mutra lungind-o sau lăbind-o.

Cu lucrurile bune mobilau apoi altă cameră, până când luau chiria și de aici. Când chiriașul venea din oraș pe înopțat, nu mai avea timp să protesteze. Pe de altă parte, camere nu se prea găseau în Constanța de Sfânta Maria, astfel că nu exista alegere.

Locuința sa era la etajul al treilea, situată pe o străduță domnică din spatele Pieții Ovidiu. Când "agăja" câte o fată - mai ales străine, poloneze și cehoslovace, care veneau vara la Marea Neagră, - o invita cu el.

- Imi faceți plăcerea să acceptați, liebes Fraulein ! S'a deschis de curând o "boată" splendidă. Ceva familiar. N'o să vă pară rău !

"Boata" era apartamentul său. Se minunau fetele că trebuie să urce trei etaje prin întineresc spre a ajunge la "local". Odată ajunse, se uitau puțin chiondărăs, apoi se topeau ca ceara la flacăra în fața ispititelor frumozului căpitan. Marea se rostogolea la poale, vinul văjăla la cap, gramofonul cânta ceva de Moscopol sau Cristian, dinspre Mamaia străluceau luminilele sau luna pe valuri și cerul era brazdat de artificii și rachete. Iar mușchii lui Mache se profilau prin tunica de olandă albă, deschisă la gât. E greu de rezistat la atâtea argumente maritime, chiar când ești fată cuminte !

Când vroia să scape de vreo femeie de care se săturase, o poțea la el, trăgându-o mai gentil ca niciodată. Curtenitor și dragăstos, îi lăsa impresia că mâine o ia de nevastă. Când iată că deodată, schimbând clișeu, se intrista subit părând grav preocupat.

- Ce-i cu tine, Mache ? Ce se întâmplă ?

- Nu mă întreba. E prea dureros (Si "își scâldea vocea în lacrimi", precum spunea el).

- Dar ce e ? Vorbește !

- Mă gândesc la biata noastră fericire. Astăzi suntem aici, îmbrățișați. Dar unde voi fi mâine ? Iar tu în brațele cui vei fi ?

- Dece vorbești așa ? Cum poți fi atât de odios ?

- Vă știu pe toate. Una la fel cu cealaltă. Mă vei părăsi atunci când voi avea și mai mare nevoie de tine, și te vei duce cu altul.

- Ești oribil ! Mă înjosești !

- Noi bărbaii suntem naivi și sentimentali. Ne lăsam amăgiți, spre a gusta apoi durerea. Nu mai vreau ! Sunt sătul de suferință.

- Gândește-te bine la ce spui. Vei regreta.

- Nu regret nimic. Prefer să sufăr acum, decât mai târziu.

Imi voi căuta consolarea în profesiunea mea atât de aspră. Calea armelor.

- Mă pierzi, Mache, și vei regreta.

- Prefer să ne despărțim în plină dragoste, decât să ajung cerșetorul unei fericiri iluzorii.

Si dacă "faptura" începea să plângă, Mache o cuprindea cu enervarea lui mâinii, împingând-o ușor spre ușă.

- Du-te, du-te cu Dumnezeu ! Nu pot vedea lacrimi. Imi sfășie inima. Visul s'a sfârșit din vina ta.

Deschidea binisor așa și tot atât de binisor împingea iubita afară din casă. Apoi "îndurerat", închidea ușa cu cheia.

Deși promisesse solemn că se lasă de bătai, l-am întâlnit cândva, tot în Constanța, negru la față de mânie.

- Ce s'a mai întâmplat ?

- M'au dat în judecată pentru un fleac de nimic. Nu mai e dreptate pe pământ !

- Cine ?

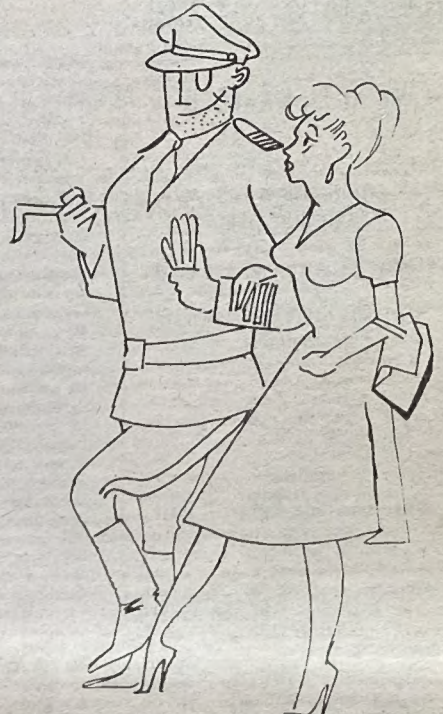
- Un moșier din județ. Mă judec peste zece zile, aici la Tribunal.

Mi-a povestit apoi, cum cerându-i-se soldați la lucrul câmpului, trimisese o echipă conform dispoziției Ministerului de Război. Dar administratorul moșiei, un comunist ungur, chimia ostașii, supunându-l la munci amare. Aceștia reclamau superiorilor și afacerea ajunsese din păcate la Mache. A poruncit echipei de ostași să vină la Constanța. S'a îmbarcat cu ei într-o camionetă și a plecat la moșia cu pricina, să facă dreptate ca Vodă Cuza.

- Aș dori să vorbesc cu dl Administrator.

- Eu sîntem, -răspunse ungureanul.

Atât a apucat să spună. O ploaie de pumni îl culcă la pământ, spre admirația

și bucuria soldaților. Si pentru că deabia mai mîșca, l-a suit în camionetă și... hai cu el la spital în Constanța. Mache fu judecat de Tribunal și achitat cu unanimitate. S'a dovedit în timpul procesului că administratorul era o brută și că ostașii suferiseră crâncen sub tutela sa. Dar căpitanul nostru fu mutat totuși disciplinar la Bărlad.

Aici a avut altă păjanie. A sedus o biată institutoare; iar "faptura" - cum îi spunea el, - s'a plâns superiorilor. Si pentru că rămăsese vag... în sarcina și chestiunea atingea grav onoarea militară, Ministerul delegă pe Generalul Economu să întreprindă o anchetă cât mai discretă.

- Cum a fost Marinescu ?

- Vedeți, dom'le General, domnișoara m'a cunoscut la un bal și-l-a... (voia să lase impresia că fata l-a posedat.)

- Si ce ? Ai necinstit fata ! Trebuie să-i acorzi reparație.

- E greu de reparat, dom'le General.

- O vei lua de nevastă.

- Vai de mine, dom'le General ! D-voastră ați luat-o, dacă ați fi în locul meu ?

L'a pălit răsul pe bietul General Economu de atâtea îndrăzneală, dar l-a iertat. A "cocolosit" povestea, i-a dat feti o despăgubire și... a salvat onoarea Cavaleriei. Iar Mache, conform obiceiului, fu mutat în Basarabia.

Intr'o zi, în timpul războiului, ne-am pomenit cu el

Din volumul: FRUMOASA CU OCHI VERZI
Se poate procura dela Editura "Carpații"
Calle Conde de Penalver, 82, 4 - Madrid-6 (Spania)

acasă. Venise într'un scurt concediu, după luni de grele lupte prin stepele rusești. Se înjurase la București de-a binelea, iar nevasta îi născuse doi gemeni. Era fericit ca nimeni altul.

- Doi băieți deodată ! Îi fac militari.

Ne-a istorisit apoi de luptele cumplite la care luase parte cu regimentul său de călărași. Avansat Locotenent-Colonel, se bătuase cu un leu, iar pieptul era încărcat de decorații. Prezenta simplu faptele-ide vitejie, ca și cum ar fi povestit că s'a băut la chef cu cine știe ce ferbant care-i priveșe iubita cu insistență. Parcă crescuse și mai mare. În orice caz, în ochii noștri creșcuse până la cer.

S'a înopoiat pe front. Socru-l său, general, crezând că-i face surpriză, îi obținuse rămânerea într'un serviciu sedentar la București. Dar Mache n'a voit să primească:

- Mă asteaptă băieții pe front, tată socrului. Nu-i pot lăsa singuri.

Era în timpul grelelor lupte din Cuban. În fruntea unității, s'a avântat ca un fulger spre linia inamică. Fără de voie, intra într'un câmp de mine. Din uriașul Mache, fala Cavaleriei, nu mai rămăsese într'o clipită decât un pumn de sfărtecături, împraștiate pe stepa rusească...

A murit viteaz, precum i-a fost viața. Dumnezeu să-l odihnească ! Dar sunt sigur că nici în cer n'are astămpăr: Istoriseste snoave înșelătoare !

TARA

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale
din exil și din țară

MIHAI CISMĂRESCU

EINFUEHRUNG IN DAS
RUMAENISCHE RECHT

(INTRODUCERE ÎN DREPTUL ROMÂNESC)

TRĂSĂTURILE GENERALE PRINCIPALE
ȘI TENDINȚELE

Editura:

Wissenschaftliche Buchgesellschaft
Darmstadt 1981

Cartea lui Mihai Cismărescu este prima lucrare completă de Drept românesc care apare în Occident și încă într-o limbă de circulație internațională - limba germană, umplând un gol care devenise jenant. Era necesară punerea la dispoziția specialiștilor în Drept, a celor care studiază Dreptul, cât și a celor care cercetează sau, pur și simplu, se interesează de situația din România, a unui tratat științific accesibil despre Dreptul românesc. Prin aceasta se înlătură, din punctul de vedere al Dreptului, pericolul care a persistat decenii în documentarea falsă, de neînțeles și parțială despre o țară care de mult a intrat în tezaurlul internațional ca sursă de Drept. Cartea aduce o contribuție importantă și privitor la evoluția statului, sociologiei și influențelor externe.

"Introducerea în Dreptul românesc" cuprinde 109 pagini. Ea a apărut în reputata editură științifică "Wissenschaftliche Buchgesellschaft" din Darmstadt, seria "Einführung in das fremdlandische Recht" (Introducere în Dreptul din țările străine), serie care vorbește de sine despre preocupările acestei edituri. De la început cercurile competente au primit foarte bine această operă, cu atât mai mult cu cât astăzi esența relațiilor internaționale este dată de relațiile Est-Vest.

Cartea se împarte în trei părți cu 15 capitole. Fiecare capitol este în sine o esență ce se lasă în continuare dezvoltată prin foarte bogată bibliografie ce se găsește după fiecare capitol, cu peste 300 titluri în limba română și limbi străine. Aproape la fiecare pagină găsim "subsoliuri" la care se fac trimiteri în textul de o rară documentare. Mihai Cismărescu a depus o muncă uriașă pentru sintetizarea și prezentarea unui material colossal într-o enciclopedie de 109 pagini a Dreptului românesc.

În prima parte se găsește "Dezvoltarea istorică a Statului și Dreptului", statul și Dreptul fiind categorii inseparabile. Ordinea de Drept dintr-o țară, în condițiile unei lumi civilizate, democratice, reflectă caracterul statului cât și al poporului. În condițiile comunismului se crează o ordine de drept care reflectă însă caracterul statului și al tiranului. În "dreptul scris" găsim adeseori în mod înșelător principii democratice care comparate cu aplicarea dreptului confirmă odată mai mult că în comunism este mai importantă voința arbitrară și nu litera legii pe care însuși tiranul, liberul arbitru a scris-o cu puțin timp mai de vreme. Statul aplică dreptul după lozincă pe care o cunoaștem din sălile tribunalelor: "Nu legea, ci, omul face dreptatea", omul fiind tiranul și unealta sa securistul, milițianul, judecătorul.... În comunism legea are un rol al ei bine

definit pentru conducerea de partid: instrument pentru realizarea politicii sale, mijloc de propagandă și minciună, cât și o acoperire juridică a nimicerii valorilor unui popor.

Până la mijlocul secolului al 17-lea a domnit dreptul nescris, obiceiurile, dreptul tradițional, obiceiul locului, "jus valahicum". Acest drept s'a creat sub influența dreptului roman, adus de trupele și administrația romană în Dacia. Tocmai acest drept a stat la baza viitorului drept scris al lumii moderne. Autorul face o prezentare a tuturor contribuțiilor la dreptul scris până în zilele noastre. În 1864 apare Codul Civil inspirat după Codul Napoleon din 1804. Apoi, prima Constituție românească din 1866 cu modificările de adaptare la Independența României, 1877, și constituirea regatului la 1881. După crearea României Mari a fost necesară o nouă constituție, cea din 1923. Aceasta consfințește crearea monarhiei constituționale cu sistemul legislativ al celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul, ca organ executiv responsabil față de Parlament. În 1938 regele Carol al II-lea a abrogat Constituția dela 1923 și a instaurat dictatura personală cu propria sa constituție, care a fost și ea abrogată de către Ion Antonescu. Invasia rusească și instaurarea regimului comunist schimbă totul, a abrogat Dreptul tradițional românesc. În 1947 s'a proclamat RPR, iar în 1948 prima constituție comunistă, zisă a "Începutului construcției socialiste", copie a constituției sovietice din 1936. În 1952 se adoptă constituția "construcției socialiste", iar în 1965 "constituția socialismului victorios", a "pregătirii trecerii la construcția comunismului". Constituția "comunismului victorios" cu siguranță că nu va mai apare.

Partea a doua a cărții este dedicată Dreptului de Stat și Administrativ consfințit în constituția din 1965, drept și stat pe care le-am cunoscut și trăit și pe care le trăiește poporul nostru rămas pe gila strămoșească. Mihai Cismărescu prezintă organele de stat și politice, rolul președintelui RSR, care este în același timp președintele consiliului de stat și președinte al frontului democrației și unității socialiste etc. De asemenea se arată drepturile și obligațiile de bază. Se precizează că drepturile nu sunt respectate decât în măsura în care servesc statului. Sunt respectate doar obligațiile. Drepturile politice, inviolabilitatea persoanei și a locuinței, secretul corespondenței și al convorbirilor telefonice sunt încălcate permanent. MAN-ul cuprinde 369 deputați, posesori ai "îmunității deputatului", imunitate infirmată de tratamentul aplicat până și notorilor comunisti C. Părulescu și Șt. Voitec. Consiliul de stat este transformat în secretariat al președintelui RSR, iar guvernul este cureaua de transmisie dintre ceea ce al pcr și popor. Guvernul cuprindea, în 1980, 50 de membri, din care 1 președinte, 3 prim vice-președinți, și 9 vice-președinți. La nivel local există consiliile populare de județ, oras și comună. Administrația RSR funcționează după așa-zisele principii ale "centralismului democrației" și "democrației socialiste". Dacă le simplificăm prin înălțarea cuvântului "democrație" care oricum nu există, atunci rămâne realitatea: "centralismul socialist".

A treia parte a cărții se ocupă de ramurile dreptului civil, și penal ca și de procedurile respective, după o sistematizare care dă posibilitatea cunoașterii pe probleme. La fiecare secțiune găsim scuse în evidență încălcările de drepturi. La dreptul muncii și dreptul social, dușmanii regimului, mai precis, cei care îndrăznesc să se manifeste ca atare, sunt dați afară din serviciu, apoi, arestați pentru așa-zisul parazitism. La dreptul familiei găsim greutățile unui cetățean român care vrea să se căsătorească cu un ce-

CĂRȚI ȘI PUBLICAȚII CE TREBUESC SĂ FIE CUNOSCUTE

PLÂNSUL BASARABIEI

de Nicolae Lupan (Editura Carpați, Madrid, 1981). Nouăzeci și nouă de eseuri, scrise cu mult talent, adănc sentiment patriotic de scriitorul român basarabean Nicolae Lupan. O strălucită pledoarie pentru Basarabia și poporul acesteia, căzuți pradă imperialismului ruso-sovietic. Eseurile sunt inspirate între altele din rândurile lui Mihail Eminescu, care este un motto al cărții: "A rosti numele Basarabiei a una cu a protesta contra dominației rusești". Cartea este dedicată celor trei copii ai autorului: Victor, Mariana și Petrică. Primul eseu are următorul cuprins: "Îți purta pe vremuri numele întreaga Tară Românească - dela Ban Basarab, până la Radu Șerban, prin Taho-mir, Alexandru, Dan, Mircea, Laiotă, Matei și tot așa până în secolul XVI. Când apoi să devii simbol și stindard al românismului în fața nedreptății și intemperțiilor din răsărit" - și este repetat în concluzia celui din urmă eseu. Eseurile acope- ră într-o succesiune cronologică istoria Basarabiei, cu aceea a Moldovei și Munteniei și apoi a României Mari, până când s'a abătut asupra neamului românesc subjugarea ruso - comunistă. Este greu să prezinți cartea într-o scurtă notă, trebuie să o citești, să o ai la îndemână în bibliotecă ca într-adevăr să o poți gusta, să retrăiești vremurile de altă dată și să jinduești după ele, dar în același timp să rămâi cu convingerea adâncă că nedreptatea strigătoare la cer a subjugării neamului românesc și în special a românii din Basarabia, Bucovina și Ținutul Herței, nu poate dăinui, pentru că tot ce este clădit pe minciună, împotriva dreptului și a dreptății este socotit pierii. Domnul Lupan, care este un tânăr zărit, care trăiește în Belgia (Parc du Peterbos, 2-86, 1070 Brussels) și-a făcut studiile la Chisinau, unde a fost șeful secției de radio - difuziune românească, are sub tipar cartea: "Imagini Nistriene" și face un călduros apel la compatrioții săi, să-l ajute prin cumpărarea cărții. Iată o operă care merită să fie

sprijinită de orice român cu dragoste pentru libertatea și progresul neamului nostru.

LE REVENANT OU LA TRAGÉDIE ROUMAINE

de Nicolas Danila (Editura La Pensée Universelle, Paris, Franța, 1980). Autorul cărții este un refugiat politic român, care trăiește la Paris. Scrie cu talent istoria vieții sale dintre anii 1939 și 1947, din anii cei mai mlămburiți din istoria României. Băiat de țărani, născut într-o comună din vecinătatea orașului Orăștie, descrie anii săi de militărie, război - frontul de Răsărit împotriva Rusiei Sovietice - este luat prizonier, dar reușește să scape, continuând apoi să ia parte la campanie până la sfârșitul războiului. Cea mai interesantă parte a cărții este participarea la campania de organizare a partidului Național Țărănesc, împotriva dictaturii comuniste, frământările și lupta dusă împotriva teroarei comuniste, a falsificării alegerilor din Noembrie 1946, a nădejdi deșarte că lumea Occidentală, care a promis libertatea poporului român, nu va permite să se treacă dela dictatura antonesciană, la cea comunistă. Amărit că speranța de libertate nu se produce, părăsește țara în mod clandestin și se stabilește la Paris, continuând să creadă în dreptul la libertate al poporului român. Cartea este un document, care merită să fie citită. Avem ferma convingere că ea va contribui la informarea străinilor asupra stărilor de lucruri din România, din preajma, timpul și epoca de după sfârșitul celui de-al doilea război mondial în România.

O VIAȚĂ ÎNCHINATĂ UNUI

SAT de Nicolae Golea (Colecția Studii Românești, Traian Golea, München 1980). Cartea este dedicată lui Ionel Golea, fiul autorului condamnat la moarte și executat în România prin anul 1956, pentru activitate împotriva regimului. Este o carte sui generis, pentru că este scrisă de un țărăn român din

Transilvania, într-o limbă românească, plină de provincialisme, care dau cărții un deosebit farmec, mai ales pentru aceia care la rândul lor sunt fii de țărani, care poartă cu ei de-a lungul exilului peste mări și țări, viața satului lor natal. Împlinesc anul acesta 75 de ani, când m'am hotărât să-mi scriu amintirile - începe Nicolae Golea, povestea plină de peripeții a vieții sale din satul dintre vii "Bahnea", a familiei sale, a străbunicului Gheșu și a oamenilor din sat, fosti iobagi pe moșia grofilor Ferencz și Farkas Bethlem. Neamul Golea, cu copiii răsiști până și în America, revoluția din 1848, trecutul satului, cum își lucra groful moșia, copilăria, cătania, Unirea Ardealului, sunt doar câteva titluri de capitole, alături de capitolele destinate realizărilor lui Nicolae Golea, ca fantăna din pășunatul vitelor, deschiderea unui drum, înființarea cooperativei, târgul din crășma satului, legarea hotarelor, ridicarea monumentului, troițele, scollile, încununate cu clădirea bisericii și casei parohiale, sunt realizări de o viață întreagă de om harnic, care le povestește cu sfătoșenie, în timp ce era în vizită la fiul său în München, Germania.

Nicolae Golea, adânc credincios scrie despre comunisti cu reticență, rezervă, spunând oarecum eu "îi iert, dar nu-i uit".

Cum era de așteptat, a făcut și ani de pușcărie: "eram tare deznădăduit că așa, fără nicio vină, mă fui închis. Ce vină aveam eu ca copiii mei, care deacuma erau oameni cu arma făcută, fără să mă întrebe și fără să-mi spună ceva, au plecat din țară. Așa aveam alți copii, care aveau nevoie de mine și eu stau închis. Eram așa de supărat că mă temeam să-mi smintesc miștile. Am început atunci să-mi fac singur curaj, să mai dau supărarea la o parte și să mă las în voia Domnului și așa am reușit să scap teafăr din pușcărie".

Miron BUTARIU

țărăn străin. Dat fiind monopolul proprietății comuniste, dreptul economic este de fapt un noian de legi administrative, care urmăresc două ținte: forțarea îndeplinirii planului fixat de stat și protejarea proprietății statului. Acest sistem de drept contribuie la haosul și falimentul economic-financiar al RSR.

când nici acestea nu sunt suficiente, fan- tezia păzitorilor puterii comuniste este liberă să se dezvolte. Este singurul drept neîngrădit în RSR.

Mihai Cismărescu prin această carte trezește și amintește din nou de existența vie și creatoare a poporului român, parte a lumii europene civilizate, căzut pradă barbariei comunisto-sovietice, în care "Dreptul" și Dreptatea sunt noțiuni contradictorii. Este un avertisment și pentru Occident! •

G. B.

OAMENI CARE AU FOST GAVRIL ROTICĂ (1881-1952)

Marele poet și luptător pentru libertatea și drepturile naționale ale Bucovinei și țării

La 30 de ani dela moartea sa

V. BENDESCU

FÂNTÂNĂ SUNT

Maestrul lui G. Rotică

Fântână's. Luce unda mea
oglină, cul din mine bea.

Făgăș, săpând tăcut și trudnic,
făgăni din veșnicul mister:
să-și joace desrobirea, brudnic,
să radă-azur, să soarbă cer.

Veacuri s'au scurs, pân' ce-a ajuns:
ea munți de cremene-a străpuns.

În mersu-i, cu scăderi și creșteri,
prin straburii seci și-avare peșteri,
ea a scădat comori ascunse
și talne pururi nepătrunse.

În ea minuni năluce, câte
pe veci în beznă's coborile.

-Strălucă-adâncul. Mi-l vedeți?
Drumeți, adâncul meu îl beți.

George VOEVIDCA

(Din: "Convorbiri Literare", 73, 1940, nr 1 (ian.), p. 19.)

grec al corpului didactic român din Bucovina care s'a ținut în Iunie 1914 la Suceava. Sezătorile din Cernăuți ale Societății scriitorilor români s'au bucurat de colaborările lui Mihai Sadoveanu, Dimitrie Anghel, Cincinat Pavelescu, Emil Gârleanu, Natalia Negri și Ștefan O. Iosif, iar congresul didactic a reunit frunți ai învățământului din toate provinciile românești, între ei: G. Bogdan-Duică, Onisifor Ghibu, Apostol Culea, Petre Dulfu, Florin Cristescu, Sextil Pușcariu, Ion I. Nistor etc. La acest congres la care venise toată învățătoria din Bucovina și care s'a transformat într-o manifestare națională de mare anvergură de afirmare a unității naționale culturale a tuturor provinciilor românești, G. Rotică a ținut înșelina plină, raportul: Despre ideea națională în școala română.

Izbucind conflagrația mondială, Rotică se stabili mai întâi la București, unde milita în timpul neutralității pentru intensificarea luptei de eliberare națională a Românilor din monarhia austro-ungară și realizarea statului național unitar, fiind unul din semnatarii declarației publiciste din Transilvania, Banat și Bucovina, dată în 17 Sept. 1915 la București, prin care se cerea: "cucerirea prin arme a pământului strămoșesc de sub sceptrul dinastiei de Habsburg" și înfrățirea cu "Federațiunea unionistă" pentru realizarea unității naționale.

Luând parte apoi la război, a scris între 1917-1918 un nou volum de versuri: "Cântarea suferinței 1916-1917, ce-l va publica în 1920 la București (editura Alca-

lay), cu o notă puternică resentimentală împotriva ocupantului militar german. Un motiv care apare acum în poezia sa e cel al "păinii albe" ca metaforă a libertății neamului și a drepturilor noastre naționale călcate, care cer răzbunare. Păinea la el, în dialectul lui sucevean erau holdele: grăiele și secările, rodul menit să aducă sașului neam necăjit, neam sfîșind fiecare bob de grâu cu sudore și smerită rugăciune. Păine pentru neamul românesc, dar nu pentru cetroptorii nemți, pentru exploatarea foamei, pentru leprele din afara neamului.

Vasile Postecău care a fost în tinerete fascinat de Rotică și căruia acesta precum a măturisat-o însuși i-a fost "idol și antemegător", îl numește pe bardul bucovinean al Unirii de aceea și "poetul păinilor albe".

Reîntors din prăbie în Noembrie 1918 în Bucovina eliberată el a participat activ la organizarea Congresului general al Bucovinei care a decis definitiv unirea ei cu patria mamă.

După Unire, Rotică a fost profesor la Școala Normală de învățători din Cernăuți. Dedicându-se în continuare vieții politice, ziaristice și literaturii, el și-a creat merite ca fondator și proședinte al Sindicatului ziaristilor bucovineni, senator al partidului național-liberal, și literat.

Din bogata sa activitate ziaristică, menționăm culegerile de articole politice apărute în volumele: Bucovina care s'a dus, (București 1921-94 p.); Cele două Români, pagini despre lucruri văzute prin ochii suferinței (Buc., 120 p.) și Dintr'un colț al României Mari, Ecouri bucovinene (Buc. 1921-60 p.).

Luându-și apoi rămas bun de la poezia socială și politică, el publică în 1924 culegerea de lirică subiectivă, erotică și confesivă Paharul blestemat, expresia unui sămănătorism intimist.

Ceea ce impresionează în această operă de cristalină rezonanță nu e invenția verbală, ci prisosul inimii, fluxul bogatului conținut sufletec al poeziei sale, fluiditatea vieții care străbate limbajul său poetic și care îi acordă o indifinisabilă aromă și precum remarcă E. Lovinescu "frăgezimea", ce-i însușește fraza poetică prin simpla acțiune a sincerității și a unei elocinții sentimentale fără artificii".

Sunt pagini de amor discret cu sfîșici de fecioară și ezitări de moralist, pline de nuanțe suflătoare, elegante instinctive și cauzistică amoroasă, delicateți de sensibilitate, acorduri abia șoptite, tragedii petrecute în încrucișarea unei singure priviri, dorinți înăbușite în scrupule și tot cuolul etern al atracției și respingerii pasionale.

Pentru înalta ei concepție a dragostei și a candoirii sentimentelor cântate, Dimitrie Nanu a considerat lirica intimistă a lui Rotică, înrudită cu aceea a poetilor din constelația Sully Prudhomme, iar pentru talentul său de-a scoate din privelisti mărunte care ar părea fără însemnătate, semnificarea lor sentimentală și atmosfera plină de actualitate a gândului care îl frământă, un poet de seama lui Paul Gheraldy.

Dela 1924 încoează, Rotică a publicat puțin. S'a bucurat însă de "răsmerele literare iconare" ale tineretului care se ridică. Din opera sa publicistică merită a fi reținute însă pentru importanța lor istorico-culturală și politică următoarele eseuri: În șuiba gândului și sufletului românesc. Slova, muzica, teatrul (în: Zece ani dela Unirea Bucovinei, 1918-28. Cernăuți 1928, p. 229-240); Gazetarul Dimitrie Marmeluc (în: Lui D. Marmeluc. Cernăuți 1928, p. 71-73); Razele din București; și Mucenicii noștri. Amintiri răzlele din timpul Unirii 1919. Cernăuți 1938).

După mutilarea Bucovinei în 1944, nu s'a mai auzit nimic despre Rotică, iar împlinirea centenarului nașterii sale, anul trecut a fost trecut sub completă tăcere de presa reseristă și stăpânitorii țării care au jecmănit țărâna de pâinea ogoarelor.

Rotică s'a stins din viață la București în ziua de 1 Iunie 1952 și-șidoarme somnul de veci în cimitirul Behu.

Poezia și articolele lui Rotică constituie o operă în care sentimentul demnității naționale și individuale formează cel mai mare fel și cuprind numeroase îndemnuri la legăminte etico-politice de imperioasă actualitate.

Următoarele sunt considerate de V. Postecău pe drept cuvânt de o deosebită importanță pentru conștientizarea exilului românesc: Îndemnul la legăminte de a lupta pentru repunerea hotarelor, a "brăilor de sânge la locul lor de ieri, pe Nistru și Ceremuș și mai ales îndemnul la legăminte de a readuce țara la libertate și neamul la viață demnă și cu teamă de Dumnezeu. Îndemnul de a mântui sfânta noastră țară, unde:

"Din fiecare bulgăr al câmpului mănos
Crește cu fiecare fir tână, împreună,
Ceva din bunătața blajinului Hristos.

Iată de ce Rotică merita un loc de onoare în istoria țării noastre.

Din volumul "Paharul blestemat". București 1924.

Unii vor auzi probabil acum pentru prima oară de numele poetului, luptătorului și gazetarului național-liberalist G. Rotică, deși n'au trecut decât patruzeci de ani dela sfârșitul perioadei interbelice dintre cele două războaie mondiale, când numele său se mai bucura încă de o mare rezonanță pe toate meleagurile românești.

Rotică a fost un bard de mare vigoare plastică alptimirii Bucovinei sub stăpânirea austriacă și al aspirației noastre la unitatea națională; din 1924, cu poemle sale de dragoste de un lirism grațios, reținut și spiritualizat, unul dintre cei mai distinși poeți intimisti ai noștri de factură sămănătoristă și "last not least" un ziarist critic cu o reală capacitate de a comenta epoca sa, angajat în serviciul adevărului, etniei și drepturilor umane românești.

Gavril Rotică s'a născut la 1 Mai 1881 în Udești, jud. Suceava, dintr'oonorabilă familie de țărani. Ca atare el a cunoscut de mic copil saul și țărâmul român, bucovinean, cu tot universul său spiritual și necazurile acestei clase sub ocupația austriacă.

După terminarea școlii primare din Udești, Rotică intenționând să devie învățător, urmă mai întâi curs de cinci ani liceu la Suceava, iar de aici ca elev frumț, trecu la Școala normală de învățători din Cernăuți, unde după opt semestre de studii obțin diploma de învățător.

Întrând în carieră, el a fost până la Unire învățător în jud. Câmpulung, în care calitate el depuse nu numai o excepțională activitate didactică, ci și culturală, în special literară.

Debutul literar și l-a făcut în revista "Junimea Literară" (1904-14), scoasă de prof. Dr. Ion I. Nistor, ca director și proprietar al ei, unde deveni liricistul șef

al sămănătorismului bucovinean, afirmând concepția artei în funcție de națiune și a națiunii în funcție de genere de țărâni, de unde motivele poeziei sale până la Unire erau: dragoste de trecut și dragoste de țărâni, ură față de orașele și civilizația înstreată și naționalism, idealizare și compătimitire a țărânilor, ruralism și atmosferă campestră, regretul desrădăcinării de cadrul satului și nostalgia după viața copilăriei, conștiința a solidității naționale și meseanism bucovinean.

Printre poezii sămănătoriste ai Bucovinei cari i se asociază sunt de reținut Vasile Calmușchi, Ion Cocărlă-Leandru, Sever Beuca-Costineanu, Nicu Dracinschi și Vasile Hujaș.

Simultan el publică versuri și în alte publicații românești, din care amintim: Luceafărul (Sibiu), Sămănătorul (București), Neamul Românesc Literar (Văleni-de-Munte), Drum Drept (Văleni-de-Munte), Ramuri (Craiova, București, Iași), Viața Românească (Iași). În 1909 el publică în volum culegerea "Poezii" apărută la Văleni-de-Munte, urmată de o a doua ediție, 1911, în editura Școlii Române din Câmpulung, care găsi un viu răspuns în presa timpului fiind elogios recenzată între alții de Octavian Țăslăuanu și Mihai Sadoveanu în Luceafărul și N. Iorga în Neamul Românesc, și-i aduseră epitetul de a fi "un Goga al Bucovinei".

Înainte de declanșarea primului război mondial Rotică se remarcă și prin colaborarea la revista "Școala" din Cernăuți, editată de Gheorghe Tofan; ca organizator alături de Gh. Tofan (1880-1920), Ion I. Nistor (1876-1962), Tudor Stefanelli (1849-1920) și Liviu Marian (1883-1942) al sezătorilor literare ale Societății Scriitorilor Români din București avute loc în 1912 la Cernăuți și ca vorbitor la primul con-

PÂNEA CEA DE MÂNE

Vor frământa odată din nou la casa lor
Mâni harnice bleșugul adus de pe ogor;
Vor frământa făina, -și-a neamului poveste
De jertfe fără nume, din zilele aceste,
Cânta-va'n caudul miros al pâinii din cuptor.

Vor frământa urmașii în albul aluat
Întreaga suferință ce ne-a încununat
Si va simți atunci înflorata gură
În fiecare fărâma o cuminăcătură
Cu însuși trupul nostru și sângele vărsat.

Bordeiul și palatul bogățiilor stăpâni
Cânta-vor înfrățite în pâinea cea de mâni
Si după fiecare fărâma ce urmasii
La gură o vor duce, ne vor simți vrămașii
Din nou venind pe lume mai mulți și mai români.

Din volumul "Cântarea suferinței" București 1920.

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

GHEORGHE BRĂTIANU: LA MER NOIRE

1969

ed. SOCIETĂȚII ACADEMICE ROMÂNE

prezentată de autor și de Vitalien LAURENT

(...) este vorba de o mare aproape închisă, care nu comunică cu Mediterana decât prin strâmtoarea Dardanelelor; și totuși, prin marile fluviu care se varsă în ea venind din străfundurile stepei sau din masivii munți ai Europei centrale, prin multipla rețea de drumuri continentale care ajung în porturile ei, ea merită, ca și alte mări, mai deschise curentelor din larg, numele de "placă turnantă" a marelui trafic și a schimburilor internaționale. Același caracter de zonă de tranziție și de punct de întâlnire între Europa și Asia a fost firește dobândit și de populațiile și statele care s-au stabilit pe litoralul ei. Acestui factor maritim îi datorează deosebi istoria românească faptul de a fi altceva decât aceea a țărilor izolate de marile drumuri ale comerțului și războiului și care sunt, poate, mai fericite de a nu atrage asupra lor atenția prea suspinată a diplomaților și strategilor în epocile de criză internațională. Dar acesta este, fără îndoială,

reversul inevitabil al medaliilor: interesul istoric pe care îl suscită o regiune geografică este un privilegiu care se plătește scump. În orice caz, istoria românească nu poate fi înțeleasă dacă nu sunt luate în considerație drumurile și influențele care se încrucișează pe teritoriul unde s'a desășurat ea, făcând din acest teritoriu o adevărată răspântie a civilizațiilor și a comerțului, dar și, din nefericire, a invaziilor și a războaielor.

În acest ansamblu de împrejurări, pe care o școală întreagă a construit știința nouă și ambițioasă a geopoliticii, Marea Neagră se află, prin forța lucrurilor, pe primul plan al interesului și al cercetărilor.

Gh. BRĂTIANU

(...) activitatea sa științifică i-a desemnat ca succesor natural al lui Nicolae Iorga, care atinsese vârsta pensionării. Și astfel, la 1 Octombrie 1940, i-a revenit catedra de istorie uni-

versală a Universității din București. Momentul era grav pentru țara sfâșiată de pierderea, în Iunie 1940, a Basarabiei răpădă de ruși. Tineretul a asistat cu fervoare la cursul descendentului celor mai mari bărbați de stat pe care îl avusese țara.

Am ieșit dela lecția de deschidere cu convingerea neșămurată că pușini profesori avuseseră vreodată, ca ei, atâtea înlesniri pentru a crea o școală istorică destinată să se impună în concertul internațional al științelor istorice. Învățământul lui Nicolae Iorga se caracteriza mai ales prin exploziile de idei strălucitoare și printr-o neîncetată succesiune de orizonturi nebănuite. Noul maestru părea, a fi mai sobru; în schimb, prin aplicarea unei metode strict științifice, învățământul său promitea o bază mai solidă...

Calitatea de slujitor activ al țării și al nevoilor ei celor mai felurite îl pre-

destinează pe savant să surprindă mai bine decât alții situațiile asemănătoare din vremurile trecute. Experiența politică, însoțită de un simț critic mereu treaz, conferă istoricului un avantaj de neînlocuit. Într'adevăr, societățile nu se schimbă niciodată în mod atât de radical încât să nu poată fi recunoscute anumite constante și numeroase similitudini de situații. Fără îndoială că impactul luptelor parlamentare asupra gândirii sale științifice i-au orientat și i-au fructificat cercetările. Obisnuit să considere problemele momentului în funcție de imperative locale sau regionale, Gheorghe Brătianu a izbutit, firesc, să privească istoria Europei medievale nu dela Paris, Londra, Veneția sau Genova, ci dela Constantinopol, plața cea mai importantă și mai prosperă a lumii cunoscute.

În ce privește Marea Neagră... nu cred că există vreă carte care să caracterizeze mai bine concepția istoricului asupra

metodelor sale științifice: alegerea unei epoci delimitate în timp, a unei regiuni circumscrise geografic în punctele-cheie ale vieții internaționale, dar și replasarea acestui prim studiu în cadrul mai general al evoluției umanității potrivit principiului că nu există știință adevărată în afara celei universale. Convinș, pe de altă parte, că nu există sinteză valabilă fără o analiză riguroasă a documentelor, el care le extrăsese din sutele de dosare unde dormeau, dovedește aici, în mod pliditor, arta de a scuti pe cititor de povara fișelor autorului. În acest fel, nimic nu seamănă mai puțin decât acest volum cu "acele cărți care se mențin cu greu între repertoriu și sinteză".

Absența unei anumite do-

cumentări, făcute din detalii deseori neglijabile însă de natură să împovăreze spiritul și să stingherească efortul de sinteză, a dat în acest caz, mai mult avânt gândirii istoricului și mai multă ascuțime judecăților sale. Cât este de revelator când autorul ne arată cum dela Pericle la Mahomet al II-lea, acest fond comun de interese și aspirații pe care le dezlănșă istoria "pontică", privită ca un tot, a influențat deseori (și uneori chiar a modificat) cursul istoriei universale în evul mediu. Valorii științifice a expunerii i se adaugă farmecul unui stil elegant, colorat uneori de un umor discret sau de o ironie fină. Totul este întotdeauna ponderat fără a înceta să fie viou...

Vitalien LAURENT

Director al Institutului de studii Bizantine dela București și membru de onoare al Academiei Române până în 1947.

CONSTANTIN DUMITRESCU: CETATEA TOTALĂ

ed. Jon DUMITRU VERLAG

1982

Sanda STOIJAN

Faptul că "Cetatea totală" a apărut întâi în limba franceză, (traducere de Serban Cristovici, Editions du Seuil, Paris 1980) merită să fie amintit, precum și circumstanțele primei apariții. În 1979 manuscrisul unui necunoscut leșea clandestin din România. Identitatea omului și traducerea cărții în limba franceză au fost păstrate secrete până în ultimul moment. Afând despre cele întâmplate și identificând pe autor, autoritățile românești au declanșat împotriva lui Constantin Dumitrescu obisnuitul sistem de intimidare prin interogatorii și amenințări. În cele din urmă, poate pentru a se evita un nou "caz Paul Goma", C. Dumitrescu a fost expulzat peste graniță în Germania, unde trăiește la ora actuală.

Constantin Dumitrescu este un intelectual format la vechea școală de cultură românească, devenit proletar în România unde a lucrat timp de douăzeci și cinci de ani pe diverse șantiere. Mai întâi însă, a cunoscut închisoarea și domiciliul obligatoriu. În toți acești ani a scris eseurile de față, pe care a reușit să le ascundă și în cele din urmă să le scoată din țară. Fără să vrem, gândul ne duce la mărturisirile lui Soljenitsyn despre felul cum și-a scăpat manuscrisele când trăia în URSS. Personalitatea și destiul lui C. Du-

mitrescu trebuiesc subliniate pentru a se înțelege semnificația și aportul lucrării în contextul românesc. Îmbinarea dintre cultura sa politică și sociologică adaptată la sursele teoretice occidentale, și contactul zilnic cu existența de proletar "dela bază", i-au servit pentru a pune în lumină fenomenul totalitar în versiunea lui românească.

"Cetatea totală" este după cunoștința noastră, prima analiză documentată a sistemului totalitar scrisă în România. Avem de a face pe de o parte cu un studiu bazat pe cunoștințe exhaustive teoretice. În același timp, riscul de ariditate al unei asemenea lucrări este compensat printr-o puternică combustie internă, o căldură care se resfrânge asupra stilului și metaforelor, pline de expresivitate, leșite din condeiul autorului.

"Cetatea totală" este universal în care nimic nu scapă de sub controlul puterii. Născută din marxism ca "utopie sistemată" (opera lui Marx), devenită apoi ideologie a revoluționarilor care au adaptat marxismul la realitate (opera lui Lenin), "cetatea totală" sau "socialismul totalitar" (opera lui Stalin) este un fenomen a-parte. Socialismul totalitar combină logica utopiei (despre "viitorul de aur", despre "omul de tip nou", despre "marele proiect"), cu propria sa logică -

anume o logică a puterii. Totalitarismul nu poate exista decât înaintând, înghițind din ce în ce mai multă putere, lărgindu-și domeniul autorității, mărindu-și controlul. Cu alte cuvinte, legea însăși a sistemului totalitar este violența pe care o găsim înscrisă în structurile sistemului.

"Cetatea totală" corespunde de asemenea tipului căreia sistemul nu-i rezistă, anume transformarea societății într-un "labirint de sticlă" în care omul dezumanizat ar trebui să devină transparent până la punctul în care n'ar mai fi decât o ficțiune, un om golit de substanță prin voința puterii totale care-l controlează în fiecare clipă. "Totalitarismul", scrie C. Dumitrescu, tinde să-și închidă populația într-un labirint, dar unul de sticlă, în care toate gesturile, chiar cele mai intime, sunt perfect vizibile, în care nu există ceață sau obscuritate. Labirintul în care toate întortocheurile și meandrele alcătuiesc firul înșuși al existenței total determinate. Dacă regimul și-ar realiza programul, fiecare dintre noi ar înainta astăzi pe un drum desigur vizibil dar pe care nu l-ar putea hotărî nicio clipă, ar trăi în văzul tuturor fără a izbuti totuși să stabilească între ei și semenii săi o solidaritate omenească directă, ar rătași până la moarte din renunțare în renunțare,

viețuind veșnic sub controlul unor forțe inextorabile, fără ca el însuși să decidă nimic, nici măcar direcția pașilor săi. Societatea labirintului de sticlă este universal concentrat și ajuns la desăvârșire".

Socotim că paginile în care autorul analizează societatea românească sub regimul comunist sunt remarcabile. Societatea românească este astăzi o societate artificial stratificată, o societate "a stărilor", în care orice formație spontană este interzisă printr-o coercițiune continuă. "Cele trei stări - mandarinii activului de partid, intelectualitatea tehnocratică, muncitorii industriali și agricultorii - nu s-au constituit printr-o prelungire a condițiilor sociale din România antebelică, ci abia după omogenizarea prealabilă a populației, în decursul totalizării cetății... Că avem de-a face cu stări o sugerează rolul decisiv pe care îl dețin privilegiile în formarea și conservarea acestor categorii sociale și mai ales modul specific de privilegere. Apartenența la grupul "aparatură conducătoare" nu este marcată de nicio ierarhie proprietate juridică sau titlu imovibil - ea putând fi suprîmăată oricând... Evident, caracterul impersonal al privilegiilor trebuie să apere ordinea totală de cei care o slujesc nemijlocit. De aceea tendințele de osificare în

stările dominante, împietrirea mandarinatului, spiritul de clan al tehnocrației, reprezintă un început de dezagregare".

Iată acum alt exemplu de stil și ton - atunci când C. Dumitrescu vorbește despre mizeria morală a Românilor sub regimul totalitar: "Legătura de țara pe care n-o putem părăsi, de fabrica în care am fost repartizați, de orașul unde am primit după ani de așteptare o locuință modestă, într-un cuvânt atârănarea de un destin implacabil și adeseori inuman - acesta este adevărul rezultat social al sistemului comunist. În decursul anilor aproape că ne-am deprins, sub apăsarea barbară, să credem că ne datorăm existența regimului, că suntem un produs al volpei semidivine a partidului. Într'atât am rămas de înșingurați în nefericirea noastră de roboți feudalini veniți pe lume pentru a ne supune, pentru a fi chinuți printr-o muncă excesivă și prost retribuită și pentru a ne retrage apoi din viață - firește discret, așa cum am trăit, fără să fi avut vreodată vreo pretenție".

Tragedia României împinsă de istorie în lagărul sovietic stă scrisă în această carte. Accentele de revoltă ale omului, "of"ul Românului, în fața nedreptății istoriei, îmbogățesc accentele unui intelectual stăpân pe elementele pe care le analizează.

HYPERION

Centrul de promovare a cărții românești

BULETINUL CĂRȚII ROMÂNEȘTI ÎN OCCIDENT

(DE VORBĂ CU L. M. ARCADE)

- Ce va conține buletinul pe care-l pregătiți?
- În primul rând fragmente de texte literare dar și anumite aprecieri generale referitoare la operele prezentate.

- Judecățile de valoare nu sunt adesea parțiale?
- Preferințele lui Mircea Eliade, nu sunt parțiale și pot interesa pe mulți. De exemplu atunci când judecă importanța gândirii lui Nae Ionescu așa cum a făcut-o frecvent nu numai în anii tinereții ci chiar în scrieri recente, adică după un răstimp favorabil bunei perspective. Ceea ce nu înseamnă că n'am citit bucuroși câteva pagini din Metafizică. Din nefericire spațiul...

- Nu vorbeai despre anume fragmente de texte pe care le veți reproduce?

- Sunt texte și texte. Unele, îndeosebi cele poetice, se lasă înțelese, sau cel puțin intuitiv, chiar în cazul unei foarte parțiale prezentări. Așa, de pildă, Lacrimi și Sfîrșiți de Cioran sau Vi-l prezint pe Teava de Cugler. Sunt însă altele ale căror paragrafe nu stau alături ca monadele, ci se compun pagină după pagină.

- Nu e mai adevărat ceea ce spui pentru proza românească decât pentru cursul lui Nae Ionescu?

- Poate. Dar să nu uităm limitele pe care ni le-am propus. Buletinul nostru nu va fi un fel de revistă antologică, ci un periodic informativ. Dorim mai ales să poată fi citit și consultat cu ușurință, într'un minimum de timp, de toți amatorii de carte românească.

- Un repertoriu și un ghid sintetic?

- Exact. Pentru cării vechi și noi. Pe deasupra un mijloc lesnicios oferit celor care vor să le achiziționeze.

- Prin gruparea comenzilor?

- Da, și chiar într-o măsură mai largă: evitând cumpărătorului o seamă de eforturi mici al căror cumul poate totuși deveni fastidios și chiar paralizant. Rari sunt cei interesați numai de publicațiile unui singur editor și foarte frecvenți cei care ar dori să cumpere deopotrivă un volum Eminescu apărut la Madrid (să spunem acela necesar al "Poeziilor" reditad recent de Aureliu Răușă), Noaptea de Sânziene, adică cel mai mare roman al lui Mircea Eliade apărut acum zece ani în Franța și amintirile lui Stefan Baciu (Prafu de pe Tobă, Mira) apărute în ultimii ani la Honolulu. Stie lectorul care locuiește la Miami sau în Australia că a ieșit de sub tipar undeva pe planetă în traducere românească romanul lui Vintilă Horia distins cu premiul Goncourt în Franța? Dacă o știe și-l interesează, precum celelalte trei opere, trebuie să adreseze patru scrisori editorilor sau depozitarilor (nu sunt întotdeauna aceeași) atunci când le cunoaște adresele. Iar dacă nu le cunoaște zece sau mai multe până le găsește. Mai multe, îndeosebi dacă vrea să obțină prealabile informații referitoare la prețul cărților și al expeditiei, până la sfârșitul operației, până când cumpărătorul va emite patru ceruri diferite (procedura cerurilor internaționale nu e întotdeauna simplă), pot trece luni de zile. Uneori sau altădată toate puteau decurge mai ușor și mai rapid. Însă nu în majoritatea cazurilor, nu astăzi, nu în contextul noului exil când marea majoritate a refugiaților de pe cele cinci continente sunt nelinformați.

- Realitățile exilului de astăzi au fost bine înțelese de editori?

- De cei mai mulți. Cei mai mulți știu că sporul și noua geografie a Diasporei impun metode noi de difuzare a cărții românești, că nimeni nu trebuie să conteze pe acest adevărat eroism a micilor și totuși prea laborioaselor demersuri care se cer asumate, în contextul tradițional, refugiatului doritor să-și constituie sau completeze biblioteca de limbă română, că fără un prealabil efort de informație cei mai numeroși se vor descuraja.

- Si ce fel de oportunități înlesniri propune HYPERION?

- Simplu. Pe lângă elementele informative mai largi, referitoare la anumite opere, cititorul va găsi în paginile buletinului nostru un repertoriu destul de bogat al cărților vechi și noi publicate de diferiți editori ai exilului în Europa sau America și toate referințele necesare: anul apariției, numărul de pagini, prețul în dolari și franci francezi etc. Dacă vrea să cumpere una sau mai multe dintre cărțile

catalogului care va fi modificat și îmbogățit dela un număr albul (prevedem o apariție trimestrială), nu va avea decât să înscrie numărul de ordine al operelor dorite pe o carte poștală anexată, s'o semneze și să ne-o expedieze. Va primi prin avion sau altfel (cum va alege) un singur pachet, pe care-l va plăti printr'un singur cec. Dacă nu-l interesează nicio carte menționată, nu dătează nimănuia nimic.

- Nici măcar prețul buletinelor?

- Primele numere vor fi expediate gratuit celor care ni le vor cere. Sperăm că vom putea continua așa acoperindu-ne cheltuielile numai din cotizații membrilor asociației noastre (100 de F.F. pe an) și, nădăjduim, din donații.

- N'ar fi mai logic să solicitați subvenții din partea editorilor?

- Așa ar fi mai logic, firește, dacă în contextul actual (care nu se va schimba dela o lună la alta) editorii români din exil n'ar fi cel mai solicitați dintre cei solicitați. Înțeleg prin asta că adevărata lor identitate este aceea a mecenatului și nu a comerciantului, chiar dacă se mai întâmplă câte unuia să vizeze că nu va lucra toată viața în pagubă.

- Sunt și visuri care se realizează.

- Adevărat. Dar până atunci ni se pare mai logic să-i ajutăm decât să-i solicităm.

- O inițiativă generoasă?

- Nu e nici prima nici ultima asumată de exilați. Poate surprinde fiindcă e oarecum inedită. Cu gândul cvasidonatorului de cărți și reviste (zis editor) ne-am obișnuit, noi, cei ai exilului străvechi; cu acela al promotorului benevol încă nu, deși în împrejurările actuale a devenit necesar. Este o altă generozitate pe care am menționat-o. Aceea a Cuvântului Românesc care ne-a înțeles dela prima vorbă și a multor cititori care ne-au adresat spontane mesaje și scrisori de încurajare. Săptămânalul fiecăreia mai ridicat decât acela a unei cotizații.

D. BACU

DE-A LUNGUL ANILOR printre cărțile apărute

1952	Grigore NANDRIS	: Din istoria societății pentru cultură
1957	Pamfil SEICARU	: Portrete: Goga, A.C.Cuza, C.Stere, N.Iorga, T.Arghezi
1959	Vasile PARVAN	: Dacia
1962	Mircea ELIADE	: Nuvele
1963	Horia STAMATU	: Recitativ
1980	Nicolae LUPAN	: Basarabia
1980	M. EMINESCU	: Scrieri politice și literare (2 volume)
1980	Stefan BACIU	: Poemele poetului singur
1981	Buletinul Bibliotecii Române din Freiburg	: Volumul VIII-XII, serie nouă 1980-1981
1981	George CIORANESCU	: Morior ergo sum (poeme)
1981	Vintilă HORIA	: Dumnezeu s'a născut în exil (traducerea operei distinsă cu premiul Goncourt)
1982	Mihail EMINESCU	: Poezii (a apărut luna trecută a doua ediție a volumului din 1950 sub îngrijirea lui Aurel RAUTA)

MULTE DINTRE OPERELE SEMNALATE LA ACEASTĂ RUBRICĂ DIN IANUARIE PÂNĂ ASTĂZI SUNT EPUIZATE SAU REDUSE LA UN NUMĂR FOARTE LIMITAT DE EXEMPLARE. VEȚI OBTINE INFORMAȚII ȘI ÎNLESNIRI PREȚIOASE GRAȚIE BULETINULUI CĂRȚII ROMÂNEȘTI ÎN OCCIDENT CARE VA FI EXPEDIAT ÎN CURÂND.

MANIFESTAȚII CULTURALE ROMÂNEȘTI LA PARIS

Asociația noastră a organizat pe ziua de 24 Aprilie trecut într'un amfiteatru al Sorbonei (Paris I Pantheon) un colocviu referitor la opera lui Stefan LUPASCU. Marele filosof a vorbit îndelung după expunerile substanțiale ale domnilor: Marc BEIG-BEDER filosof, Jacques COSTAGLIOLA medic, Basarab NICOLESCU fizician, și Michel RANDOM scriitor. Au asistat peste 200 de intelectuali francezi și români. Vom reveni asupra acestei manifestări de o deosebită importanță.

În ultimele șase luni au avut loc și alte colocvii sau conferințe la sediul nostru dela Neuilly printre care două organizate de HYPE-

RION. Cicerone IONTOIU a scris în numărul din Mai al Cuvântului Românesc despre întâlnirea din Februarie a cărei subiect ("Literatura din închisori și literatura... despre închisori") a fost dezvoltat de Monica LOVINESCU, Paul GOMA și D. BACU. A doua întâlnire a fost consacrată capo d'operei lui Gh. Brătianu, La Mer Noire. Nu voi insista aici asupra acestei lucrări prea puțin cunoscută, despre care ar trebui vorbit pe zeci și sute de pagini. Expunerea semnatarului și a lui Dan Cernavodeanu au interesat și vor fi desigur publicate. Cititorul va găsi alături o succintă prezentare a Mării Negre (din ne-

fericire încă netradusă în românește) semnată de autor și de marele bizantinolog Vitalien LAURENT.

În cadrul celor trei conferințe-colocvii organizate la sediul nostru de cenacul literar dela Neuilly (Caielele Inorogului), semnalăm conferința lui Andrei PAN-DREA despre originea numelui Zalmoxis. Medic și scriitor român, Andrei Pandrea și-a dovedit săptămânile trecute suplimentară vocație de etnolog, susținând cu strălucire o teză de doctorat la Paris. Ne era cunoscut și grație Buletinului Bibliotecii române dela Freiburg vol. VIII (XII) pe care-l semnalăm cititorilor.

L. M. ARCADE a expus în numărul trecut ("Dostoievski prin anii noștri") concluziile la care s'a ajuns după un colocviu deosebit de animat referitor la opera marelui romancier rus.

Subliniem interesul conferinței lui Cicerone POGHIRE din Noembrie trecut. Cunoscutul lingvist a arătat cât de mult poate lămurii filologia comparată cunoașterea istorică a Daciei preromane. O expunere sintetică a cercetărilor lui Cicerone Poghire - care pregătește un studiu de mare amploare - va fi publicată în primul număr al buletinului nostru.

Matei CAZACU

HYPERION

4 R, DU GEN.H.BERTIER
92.200 NEUILLY S/ SEINE

FRANCE

(1) Dorec să primesc buletinul asociației D-voastră în vederea achiziției:

☐ ocazionale ☐ periodice
a cărților românești care m'ar interesa.

(2) Prefer lucrările:

☐ literare ☐ istorice ☐ științifice

(3) Texte românești inedite putând interesa pe editori

☐ îmi sunt cunoscute ☐ nu-mi sunt cunoscute

NUMELE.....

SEMNATURA:.....

ADRESA.....

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ȘI RESPONSABILITATEA ASOCIAȚIEI "HYPERION"

ASPECT DIN SALA BANCHETULUI

Acestea au fost cele două evenimente care au reșit să adune, în zina de 8 Mai, la un mare și excelent program de manifestare națională, tot ceea ce în Centrele Hamilton, Toronto și Kitchener e mai bun sub raportul inimii românești. Și pentru că Asociația Culturală Română din Hamilton are un renume mare pe planul activităților și realizărilor românești, au jinit să fie prezenți la acest program și Români din părțile Chicago, New York, Pittsburg, Detroit, Montreal, Windsor și altele. Astfel participarea numeroasă și însuflețită care s'a putut vedea la fiecare, au făcut din Programul Național dela 8 Mai, din Hamilton, un alt capitol memorabil în Istoria Asociației Culturale Române.

Programul s'a desfășurat în sala cea mare a Hotelului Royal Connaught, și a început la ora 2 p.m. cu un Te-deum slujit de Protosinghel Grajan Radu și de Preoții: Nicolae Zelea, Nicolae Tănase și Dumitru Ichim.

La sfârșitul Te-deumului, Președintele Asociației Culturale, Dl. Florian Săndulescu, a adresat un salut inimios celor de față, a declarat programul zilei deschis și a înșirănat pe Dl. Nicolae Pora să îndeplinească funcția de coordonator al punctelor din program.

Ca punct de plecare al misiunii sale, Dl. Pora a introdus la cuvânt pe Dl. Constantin Magirescu, care a expus cu talent și claritate înfăptuirile Asociației Culturale Române în timpul celor 25 ani de existență.

Al doilea cuvânt i s'a acordat Dlui Petre Lucaci, Președintele Organizației Uniunea și Liga. După ce Dl. Lucaci a salutat realizările Asociației Culturale timp de 25 de ani, a vorbit despre importanța Uniunii și Ligii - ca factor național în Comunitățile Românești de pe continentul American.

cântat câteva bucăți dintr'un repertoriu de române cu care a atins înălțimea. Iar felul cum a recitat poezia "Tălmăci" de Alexandru Vlahuță - o poezie bine aleasă pentru timpul pe care-l trăim - e de neuitat.

Tot de neuitat este și Dna Iosana Herțescu, pentru splendida recitare a poeziei

ECHIPA DE DANSATORI DIN KITCHENER

La capătul acestor două vorbiri, a urmat un program artistic. Suntem de părere că organizatorii lui merită aprecieri pentru selecțiile făcute, căci a fost cu adevărat mai mult decât o plăcere să-i ascuți și să-îvezi pe cei din punctele de program.

E natural că în primul rând s'o menționăm pe Dna Katy Dumitrașcu, de care nu te poți sătura ascultându cum cântă sau recită. A

"Moartea lui Fulger" de George Coșbuc.

Un alt punct mare în program a fost tânărul violonist student la conservator, Edmond Lascu, care a demonstrat un real talent în buciile interpretate: Hora Stacato, Ciocărlia și Balada lui Ciprian Porumbescu.

Eleva de liceu Daniela Constantinescu a recitat cu talent poezia potrivită ocaziei, "10 Mai".

Dl. Zabu Pană din New

York și-a dat aportul la program, citind câteva poezii, scrise în închisorile din România de marii poeți Nichifor Crainic și Radu Gyr. Aceste poezii au produs o puternică impresie.

O frumoasă variație în program a fost asigurată de două intrări ale Echipei de dansuri din Kitchener care, sub conducerea Domnului Augustin Cristea, a executat mai multe dansuri populare bine alese, într'un ritm de

MARE PROGRAM NAȚIONAL LA HAM

Sărbătorirea Zilei de 10 Mai și aniversarea de prodigioasă activitate a Asociației C

D-L GORDON DEAN
Reprezentantul Guvernului Ontario

TE-DEUMUL OFICIAL DE PREOȚI:

Nicolae Zelea, Dumitru Ichim, Radu Grajan, Nicolae Tănase și dascălul

buni dansatori.

Dl. Stefan Ciotloș, muzicant de neîntrecut în interpretarea la saxofon a muzicii populare românești, a dat programului, prin contribuția sa și a orchestrei sale, o întregire mult apreciată.

După terminarea programului artistic a urmat vizitarea expoziției lucrărilor de artă expuse în sala alăturată. Notăm deci că în programul național al zilei a fost inclusă și o expoziție. Pictorul Ion Nicolau-Delta a expus 90 de picturi. Sculptorul Petre Nică a expus câteva sculpturi moderne, pe teme românești. O altă contribuție la această expoziție a fost prezența Dnei Maria Lascu cu câteva lucrări de artă și iconografie.

PROGRAMUL DESEARA a început la ora 7.00 p.m. cu MASA FESTIVĂ.

La un loc de primă cinste la masa de onoare l-am văzut pe deputatul Gordon Dean care a luat parte la această festivitate ca reprezentant al Primului Ministru al Provinciei Ontario.

Tot la masa de onoare am mai văzut pe: Președintele

D-L NICOLAE PORA
Maestrul de ceremonii

Asociației Culturale Române din Hamilton, Dl. Florian Săndulescu, Maestrul de ceremonie Dl. Nicolae Pora cu soția; Preoții Nicolae Zelea, Nicolae Tănase cu proteasa, și Dumitru Ichim, foșii președinți (prezenți) ai Asociației: Dl. Vasile Gulan, Dl. George Diaconu cu soția, Dl. Tudor Murgoci și Dl. George Bălașu cu soția. De asemenea pe invitații de onoare: Dl. Petre Lucaci, Președintele Uniunii și Ligii; Dl. John Halmaghi din

Pittsburg și Dl. Eugen Bărsan din Chicago.

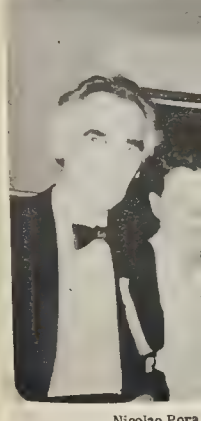
Programul din jurul Mesel Festive a fost condus și coordonat cu multă abilitate de Dl. Nicolae Pora. În chip formal acest program a fost deschis cu citirea Proclamației dată de Primarul orașului Hamilton prin care Zina de 10 Mai este declarată Zina Independenței Românești. Drept urmare, în această zi Steagul tricolor Românesc a fost arborat alături de cel Canadian

Stelian Stăncel, George Bocioagă, George Donev, Liviu Butura și Grigore Caraza

ASPECT DIN SALA EXPOZIȚIEI

Nicolae Pora

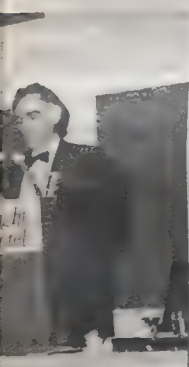
LA HAMILTON-CANADA

și aniversarea a 25 de ani

Asociației Culturale Române

AT DE PREOȚII:
n, Nicolae Tănase și dascălul C. Magirescu

DE PORA
ceremonii
Pittsburg și Dl. Eugen
Bărsan din Chicago.
Programul din jurul
Mesei Festive a fost condus
și coordonat cu multă abili-
tate de Dl. Nicolae Pora. În
chip formal acest program a
fost deschis cu citirea Pro-
clamației dată de Primarul
orasului Hamilton prin ca-
re Zău de 10 Mai este de-
clarată Ziua Independenței
Românești. Drept urmare,
în această zi Steagul trico-
lor Românesc a fost ar-
borat alături de cel Canadian

D-L PETRE LUCACI
Președintele Uniunii și Ligii

pe edificiul Primăriei.
După citirea Procla-
mației a urmat citirea mesa-
jelor primite cu această oca-
zie și arume:
Mesajul din partea
Primului Ministru al Pro-
vinciei Ontario, William
Davis, citit de deputatul
Gordon Dean, asistent al Mi-
nistriului Educației în Onta-
rio;
Mesajul trimis de Minis-
trul Multiculturalismului al
Guvernului Canadian, Dl. Jan
Flemming;
Mesajul Arhiepiscopului
Valerian Trifa;
Mesajele și telegramele
primite dela: Parohia Orto-
doxă Română din Montreal;
dela Federația Românilor
din Canada; dela Parohia
Ortodoxă Română din Toron-
to; dela Parohia Ortodoxă
Română din Kitchener și dela
Societatea "Banatul" din
Kitchener.

După o scurtă expunere
în limba română și engleză
a temelor din miezul sărbă-
toririi care are loc, Dl. Ni-
colae Pora a dat cuvântul
deputatului Gordon Dean.
Dl. Gordon Dean exprimă
în numele Primului Ministru
William Davis și al Provin-
ciei Ontario, recunoștința

pentru realizările Grupului
etnic Român din Ontario, și
apoi își mai exprimă speran-
ța că dominația comunistă
care a subjugat România și
țările de dincolo de Cortina
de Fier nu va fi de lungă
durată.
Au urmat vorbirile prin-
cipale.
Dl. John Halmaghi a
vorbit în limba engleză des-
pre însemnătatea Zilei
de 10 Mai în istoria Româ-

ECHIPA DE DANSATORI DIN KITCHENER

pendenței legat de această zi,
vorbitorul a pus un deosebit
accent pe datorită de luptă
din acest timp al nostru, pen-
tru problemele Independen-
ței și întregirea hotarelor
Țării așa cum ele se pre-
zintă azi.

În continuare a vorbit Dl.
George Bălașu, promotorul
Asociației Culturale Române
din Hamilton și omul din
fruntea tuturor realizărilor
și acțiunilor ei. Amintind pe

nească. E logic să credem că
în urma expunerii clare și
argumentate ce-a făcut, acei
dintre participanți care nu
sunt cunoscători de limbă și
istorie Românească au putut
ajunge să știe ceva.

Dl. Eugen Bărsan a vor-
bit despre 10 Mai în limba
Română. Pornind dela Actul
istoric al Proclamației Inde-

scurt de toate acestea, face
un apel la o cât mai vie con-
știință națională de care să
ne lăsăm călăuziți și apoi
mulțumește tuturor acelor
care au dat un aport serios
la realizările Asociației.

În chip neașteptat apar
momente emoționante. Dl.
Florian Săndulescu, actualul
Președinte al Asociației, în-

depărtări cu dragoste pentru
cele românești, pentru a aju-
ta la succesul programului
național de sărbătorire a
zilei de 10 Mai și de Ani-
versare a unui sfert de veac
dela înființarea Asociației
Culturale Române din Ham-
ilton.

În mod deosebit, Dl. Flo-
rian Săndulescu mulțumește
tuturor oaspeților veniți de
departe, care ne-au onorat
cu prezența dumnealor. Din
DETROIT: Dl. Cornel Popa cu
soția și fiul, Dl. Stefan Ste-
fănescu cu sora, Dl. George
Donev și Dl. Stelian Stănicu;
din NEW YORK: Dl. Zău
Pană cu soția, Dl. Grigore
Caraza, Dl. Liviu Butura și
Dl. și Dna Moldovan; din
CHICAGO: Dl. Anastase Pre-
descu, Dl. Ion Simicin și Dl.
George Bocloagă; din WIND-
SOR: Dl. Chirilă Ciuntu și
Dl. Ion Christescu; din MON-
TREAL: Dl. Ghe. Loghiade cu
soția, Dl. Nicu Naum, Dl.
Alexandru Oană cu soția și
Dl. Vasile Grama.

După masa festivă a ur-
mat Balul de Gală cu două
orchestre care au delectat
lumea prezentă. Până la ora
1 a.m. s'a dansat după melo-
diile cântate de una dintre
cele mai mari orchestre din
Hamilton și s'au jucat hore
și învârtite cu orchestra Dnii
Ștefan Ciotloș. Târziu, mult
târziu, după ora 1 a.m., voia
bună și petrecerea au conti-
nua, lumea regretând că
trebuie să plece și să pără-
sească această atmosferă
românească, care va rămâne
vie și plină de semnificație
în inimile celor care au
participat la manifestarea
din Hamilton.

Nicolae Pora, George Bălașu, Florian Săndulescu și Zău Pană

Alexandru Oană, Dna Loghiade, Gheorghe Loghiade și Nicu Naum

MARE PROGRAM NAȚIONAL LA HAMILTON-CANADA

Sărbătorirea Zilei de 10 Mai și aniversarea a 25 de ani de prodigioasă activitate a Asociației Culturale Române

ASPECT DIN SALA BANCHETULUI

Aceasta au fost cele două evenimente care au reșit să adune, în ziua de 10 Mai, la un mare și excelent program de manifestare națională, tot ceea ce în Centrul Hamilton, Toronto și Kitchener și mai bun sub raportul întinsei românesci. Și pentru Asociația Culturală Română din Hamilton are un renume mare pe planul activităților și realizărilor românești, au fost să fie prezente în acest program și Români din părțile Chicago, New York, Pittsburgh, Detroit, Montreal, Windsor și altele. Astfel participarea numeroasă și înaltă în care s'a putut vedea la fiecare, au făcut din Programul Național de la 10 Mai, din Hamilton, un alt capitol memorabil în istoria Asociației Culturale Române.

Programul s'a desfășurat în sala cea mare a hotelului Royal Connaught, și a început la ora 2 p.m. cu un Te-deum șubț de Protopotghel Grigălin Radu și de Protopotghel Nicolae Zelea, Nicolae Tănase și Dumitru Ichim.

La sfârșitul Te-deumului, Președintele Asociației Culturale, Dl. Florian Săndulescu, a adresat un scurt discurs celor de față, a declarat programul zilei deschis și a înscrisat pe Dl. Nicolae Pora să îndeplinească funcția de coordonator al programului din program. Ca punct de plecare al misiunii sale, Dl. Pora a adresat la cuvânt pe Dl. Constantin Maglărescu, care a spus cu talent și claritate înfăptuirea Asociației Culturale Române în timpul celor 25 ani de existență.

ECHIPA DE DANSATORI DIN KITCHENER

La capitală acestor două vorbiri, a urmat un program artistic. Suntem de părere că organizatorii lui merita aprecieri pentru selecțiile frumuse, care a fost cu adevărat mai mult decât o plăcere să-l ascuți și să-l vezi pe cei din punctele de program.

E natural ca în primul rând s'a menționat pe Dna Katy Dumitrescu, de care au te poți afla așezându-te cum cântă sau recită. A

Al doilea cuvânt i s'a acordat Dl. Petre Lucaci, Președintele Organizației Unionei și Liga. După ce Dl. Lucaci a salutat realizările Asociației Culturale timp de 25 de ani, a vorbit despre importanța Unității și Ligii - ca factor național în Comunitățile Românești de pe continentul American.

cântă câteva buciți dintr-un repertoriu de române cu care a adus în viața noastră. Iar felul cum a recitat poezia "Tălmăci" de Alexandru Vlahuță - o poezie bine aleasă pentru timpul pe care-l trăim o de neuitat.

Tot de neuitat este și Dna Iosana Herjescu, poezia splendidă recitare a poeziei

D-L GORDON DEAN
Președintele Guvernului Ontario

tuni dansatori. Dl. Stefan Ciotos, muzicantul de reînnoțit în interpretarea sa saxofonă muzicii populare românești, a dat programului, prin contribuția sa și a orchestrei sale, o întregire mult apreciată.

După terminarea programului artistic a urmat vizualizarea expoziției lucrărilor de artă expuse în sala alăturată. Ne-am dat și în programul național al zilei a fost inclusă și o expoziție. Pictorul Ion Nicolae-Dăla a expus 90 de picturi. Sculptorul Petre Nici a expus câteva sculpturi moderne, pe teme românești. O altă contribuție la această expoziție a fost prezența Dnei Maria Lasu cu câteva lucrări de artă și iconografice.

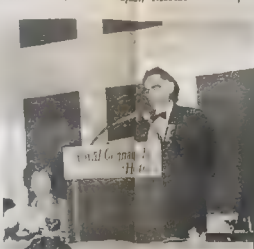
PROGRAMUL DESEARA a început la ora 7.30 p.m. cu MASA FESTIVA.

La un loc de primă cinde la masa de onoare l-am văzut pe deputatul Gordon Dean care a luat parte la această festivitate ca reprezentant al Primului Ministru al Provinciei Ontario.

Tot la masa de onoare am mai văzut pe: Președintele

TE-DEUMUL OFICIAT DE PREOTIR: Nicolae Zelea, Dumitru Ichim, Radu Grigălin, Nicolae Tănase și dascălul C. Maglărescu

D-L NICOLAE PORA
Măestrul de ceremonii

Asociației Culturale Române din Hamilton, Dl. Florian Săndulescu, Măestrul de ceremonii Dl. Nicolae Pora și soția; Protopotghel Nicolae Zelea, Nicolae Tănase cu proteasa, și Dumitru Ichim, fostul președinte al Asociației; Dl. Vasile Golan, Dl. George Diaconu cu soția, Dl. Tudor Murgoci și Dl. George Bălașu cu soția. De asemenea pe invitații de onoare: Dl. Petre Lucaci, Președintele Unității și Ligii; Dl. John Halmaghi din

Pittsburg și Dl. Eugen Birșan din Chicago. Programul din jurul Mesei Festive a fost condus și coordonat cu multă abilitate de Dl. Nicolae Pora. În chip formal acest program a fost deschis cu citirea Proclamației date de Primarul orașului Hamilton prin vizele de 10 Mai este declarată Ziua Independenței Românești. Drept urmare, în această zi Șteagul tricolor Românesc a fost arborat alături de cel Canadian

pe edificiul Primăriei. După citirea Proclamației a urmat citirea mesajelor primite cu ocazia ocazie și anume: Mesajul din partea Primului Ministru al Provinciei Ontario, William Davis, citit de deputatul Gordon Dean, asistent al Ministrului Educației în Ontario; Mesajul trimis de Ministrul Multiculturalismului al Guvernului Canadian, Dl. Jan Flimminger; Mesajul Arhiepiscopului Valerian Trifa; Mesajele și telegramele primite de la: Parohia Ortodoxă Română din Montreal; de la Federația Românilor din Canada; de la Parohia Ortodoxă Română din Toronto; de la Parohia Ortodoxă Română din Kitchener și de la Societatea "Banahai" din Kitchener.

După o scurtă expunere în limba română și engleză a temelor din miezul sărbătorilor care are loc: Dl. Nicolae Pora a dat cuvântul deputatului Gordon Dean. Dl. Gordon Dean exprimă în numele Primului Ministru William Davis și al Provinciei Ontario, recunoștința

ECHIPA DE DANSATORI DIN KITCHENER

pentru realizările Grupului etnic Român din Ontario, și apoi își mai exprimă speranța că domnia comunității care a subjugat România și părțile de dincolo de Cortina de Fier nu va fi de lungă durată.

Au urmat vorbirile principale. Dl. John Halmaghi a vorbit în limba engleză despre însemnătatea Zilei de 10 Mai în istoria Româ-

ASPECT DIN SALA SPECTACOLULUI

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

nească. E logic să credem că în urma expunerii clare și argumentate ce-a făcut, acțiunile participative care au sunt cunoștințori de limbă și istorie Românească au putut aduce și știe ceva. Dl. Eugen Bărașcu a vorbit despre 10 Mai în limba Română. Pornind de la Actual istoric al Proclamației Inde-

BISERICA CREȘTINĂ

GLAS PROFETIC

Pr. Dr. Petre POPESCU

Persoanele cele mai extraordinare din toate timpurile sunt profeții Vechiului și Noului Testament.

În Vechiul Testament, timp de cinsprezece secole, profeții au prezis trei sute treizeci și două de profeții, care vorbesc de un singur om, de Iisus Hristos.

În Sfintele Cărți, tulnicii lui Dumnezeu vorbesc în cinci sute de profeții despre a doua venire a Mântuitorului Iisus Hristos.

Biblia, dela prima carte, Facerea, până la ultima, Apocalipsul, este cea mai magistrală viziune profetică din toate timpurile.

Profeții au vorbit de viitor și au dat detalii despre aceste evenimente, încât astăzi ziarele le menționează cu titluri mari pe prima pagină.

Mile de ani care s'au scurs, de când acești bărbai, aleșii lui Dumnezeu, au trăit și au activat, n'au micșorat cu nimic lumina aureolei lor, nici dinamismul și nici viziunea operei lor.

Ei sunt actuali nu numai prin prevederile lor, dar și prin învățăturile cu care au fost împuterniciți de Dumnezeu să le descopere oamenilor, în scopul educării lor religioase și morale.

Profeții au fost instrumentele vocii divine. Autorul revelațiilor profetice a fost Dumnezeu. Dumnezeu a ales și a vorbit prin acești bărbai. A fost vorba de o chemare extraordinară și irezistibilă, venită de sus. Acești oameni inspirați au fost conștienți că Dumnezeu i-a ales pentru o slujire deosebită și ei s'au supus vocii divine.

"Si Domnul mi-a întins mâna, mi-a atins gura și mi-a zis: Iată am pus cuvintele Mele în gura ta" Ieremia, 1,9.

Acest privilegiu particular îi făcea curajoși și ei aveau elan irezistibil. Ei se bucurau de o mare autoritate în fața conducătorilor și în fața poporului. Ei erau mai respectați decât regii și decât conducătorii vremelnici.

Misiunea lor nu era să răstoarne ordinea de stat, sau să înlocuiască pe cei ce dețineau puterea, ca niște revoluționari sau ca niște exponenți ai mișcărilor nemulțumite. Ei erau detașați de această ordine lumească. Pentru aceea profeții n'au încercat nici un fel de dialog și nici un fel de coexistență cu puterea vremelnică. Ei criticau cu cuvântul lor

era ca sabia, iar muștrările lor erau aspre, încât reformele preconizate de ei erau o expresie a înăuririi Duhului Sfânt asupra istoriei și erau deci nu numai instructive, dar mai ales normative. Intervențiile lor oglindeau voința divină pentru ridicarea omenirii la o treaptă tot mai înaltă de libertate și de progres.

Când conducătorii vremelnici nesocoteau legea morală sau ordinea divină și suveranitatea lui Dumnezeu, profeții fulminau împotriva potențailor vremii și prevesteau consecințe cu calamități dezastruoase.

"Vai de voi, feciori răsvrațiți, zice Domnul, vai de cei ce fac planuri fără de Mine, care fac legăminte ce nu sunt în Duhul Meu, ca să grămădească păcate peste păcate. Fiindcă voi v'afi încrezut în nedreptate și minciună și ați nădăjduit numai în ele, iată cum va fi păcatul: ca o spărtură dintr'un zid înalt, care dintr'odată și pe neașteptate se prăbușește." Isaia, 30, 1-2; 12-13.

Profeții n'au fost numai vizionari, au fost în același timp și mari pedagogi. Ei îndemneau poporul la supunere și la ascultarea poruncilor lui Dumnezeu. Ei cereau poporului să-și îndrepte moravurile rele.

Când calamitățile prezise se împlineau, ei nu se bucurau și nici nu simțeau plăcerea de răzbunare. Totalitatea cuvântărilor profetice se modifica. Acum predominau cuvinte de mângâiere. Disperarea se cerea vindecată prin nădejdi de mai bine. Pe ruinele țării pustite de păgâni, marii vizionari preziceau restaurarea națiunii, cu întoarcerea exilaților.

"Duhul Domnului este peste mine, căci Domnul m'a una să binevestesc săracilor, m'a trimis să vindec pe cei cu inima zdrobită, să propovăduiesc celor robiți sălbazirii și celor prinși în război libertate. Să mângâi pe cei înfrințați, celor ce jelesc să le pun pe cap cunună în loc de cenușă, untdelemn de bucurie în loc de veșminte de dolu, mărire în loc de deznădejde" Isaia, 63, 1-3.

Cu toată seceata teribilă prin care trecem, spiritul acestor vizionari stă și astăzi la temelia vieții creștine. El nu s'a epuizat, el trebuie să fie ca un veșnic izvor de credință și inspirație, ca o linie de conduită în această vreme în

care se clatină din temelii viața creștină și ca o rază de speranță în această vreme de dezorientare și de cumplită deznădejde.

Asistăm astăzi la o abandonare dramatică a vieții religioase, în țări care altădată erau considerate ca cetăți puternice de viață creștină: Franța, Spania, Italia, Germania, America Latină, Canada, pentru a nu numi decât pe acestea. În marile orașe din America Latină numai 2 % din populație mai practică și mai au o viață religioasă. În Japonia printre cele cinci mii de persoane întrebate, patru mii cinci sute s'au declarat ca neavând nici o credință religioasă. În Anglia numai 5 % din populația țării mai frecventează biserialle. Adăugăm ravagiile făcute de marxism în societate, în școli, în viața publică și în organizațiile muncitorești. Viața de toate zilele nu mai are parcă nici un raport cu Dumnezeu.

Au apărut falși profeți, niște șarlatani cari atrag suflete nevinovate și le ucid cu mîile și zețele de mii. Menționez pe cei mai importanți: Joseph Smith; Montavet; Guru Maharajji; Claude Varilhon; Rama Kishna; Ron Hubbard; Khalil Gibran etc. și lista se poate prelungi pe multe pagini.

Consumul de droguri a atins puncte îngrijorătoare. În USA 20% din tinerii între 12-17 ani se îndoaie cu droguri regulat și 30%, între 13-25 de ani. În 1980 s'a cheltuit pe droguri în USA enorma sumă de 63 de miliarde de dolari. La acest consum de pe stradă, se adaugă consumul legal, prescris de doctori. Numai în 1978 au murit în USA zece de mii de persoane din cauza drogurilor, legale și clandestine.

Milioane și milioane de persoane caută refugiu în droguri, în loc să caute și să găsească răspuns problemelor lor la Dumnezeu și la învățăturile lui sfinte. Oamenii de azi sunt atrași de lucruri misterioase

și în acest caz se îndreaptă spre astrologie, pentru a le prezice viitorul. Numai în Statele Unite, după al doilea război mondial, activează treizeci de mii de astrologi. Douăzeci de reviste sunt consacrate exclusiv astrologiei. Peste două mii de ziare au rubrica lor astrologică. Spiritismul a luat proporții considerabile. În învățământul superior din USA, în 40 de universități se fac cercetări psihice sub titlul, parapsihologie. După un periodic american, patru persoane din zece consultă pe cei ce prevăd viitorul.

În Franța, sunt 40.000 de vindecători și aproape 50.000 de cabine pentru consultații oculte. După o statistică recentă în Paris, este un șarlatan pentru 120 de persoane, un doctor pentru 514 persoane și un preot pentru 5000 de persoane.

În țările marxiste, ca România, Rusia, Polonia, Bulgaria etc., creștinismul duce viață grea. Partidul comunist i-a declarat moarte și atunci prin persecuții, prin umiliri, prin constrângeri, prin presurări, prin broșuri, literatură și prin școli se urmărește distrugerea spiritului religios. În acest spațiu se asasează zilnic, moral, intelectual, ritual și fizic cu mîile.

Compressorul comunist nu este deranjat de nimeni, ca și cum această situație ar fi normală. Si nu este vorba de ceva accidental, ca o furtună ce a venit și s'a dus. Această situație duce de peste șase decenii în Rusia, iar în celelalte țări, inclusiv România, vor fi îndată 40 de ani. Sute de milioane de oameni sunt azi pe cruce în cea mai teribilă suferință fizică și morală.

În această vreme preapocaliptică, în care asistăm la distrugerea omului și a spiritului religios, unde sunt profeții de altădată, să mustre și să denunțe public, impostorii, prezicătorii, vindecătorii, ghicitorii, astrologii, pe cei ce se ocupă cu vânzarea drogurilor pe

stradă și toți șarlatanii de toate felurile?

Este adevărat, lumea e-pocii noastre este confruntată cu probleme grave, cu întrebări, cu neliniști turbatoare. Lumea e-pocii noastre așteaptă răspuns de la vârfurile creștine și de la păstori ei. Lumea de azi așteaptă înfometată și însetată, o viziune globală, ca existența ei să aibă garanțiile viitorului și să nu sfârșască în mod lamentabil în via.

Când lumea se îndreaptă spre alte orizonturi, trebuie căutat în ce măsură s'a răspuns așteptărilor lor și în ce măsură sunt suficienți, cei ce cărmesc viața creștină.

Astăzi, sunt mai mulți asasinai de șarlatani, decât de cei ce se ocupă cu avorturile.

Unde sunt conducătorii creștini, cu impenetrabilitatea profetică de altă dată? Unde sunt profeții să bichuiesc moravurile rele și în același timp să aducă o undă de lumină și de speranță în sufletele răcite?

Unde sunt vârfurile creștine care să înfereze dela poziția lor, impostura conducătorilor, indiferent cum se numesc ei, Brejnev, Ceaușescu, Jaruzelski etc.

În locul colaborării, în locul dialogului cu surzii și în locul coexistenței violente, care aduc în sufletul poporului credincios, dezmăgire și ruină morală, vârfurile creștine ar trebui să ia riscul în numele lui Dumnezeu și să denunțe asasinatele în masă, fizice și morale și ar trebui să le anunțe căderea și sfârșitul lor ireversibil, căci în ordinea divină, toți și totul este trecător.

Vârfurile creștine, împreună cu ierarhia bisericească superioară și păstori de suflete, ar trebui ca și profeții, să simtă că o răspundere enormă apasă pe umerii lor și să aibă conștiința clară că dacă nu vor semnală toate păcatele și imposturile conducătorilor abuzivi, vor fi pasibili de cea mai mare pedeapsă.

Nimeni n'a arătat mai dramatic această răspundere ca Iezechiel, care vorbește ca din partea lui Dumnezeu: "Pe tine fui omului te-am pus ca strejer și tu vei auzi cuvânt din gura Mea și-l vei vesti din partea Mea. Când vei zice păcătosului: "Păcătosule vei muri" iar tu nu-i vei grăi nimic, ca să prevestești pe păcătos să se abată dela

calea lui, atunci păcătosul acela va muri, iar sângele lui îl voi cere din mâna ta" Iezechiel.

Nu este vorba ca vârfurile creștine să se amestece în treburile politice, în alegeri și nici chiar în treburile sindicale, ca astfel să fie acuzați că vor să domine totul, statul și altarul.

Intervențiile lor trebuie să fie inspirate și conduse de motivații religioase și spirituale, de aprobare sau dezaprobare; să fie normative, ca ale profeților. Să se rețină în ce măsură, ordinea politică, socială, educativă, culturală și morală a statului, respecta voia lui Dumnezeu și în ce măsură omul și aspirațiile lui de libertate, de creație, de transformare și de transfigurare spre Dumnezeu, spre patria cerească la care este chemat, sunt sprijinite sau sunt împiedecate de puterea temporală.

O detașare și o viziune spirituală dinamică, ar da vârfurilor creștine o nouă statură, credibilitate și ar putea să fie ca un far în această beznă de astăzi.

Iar popoarele din spațiul marxist cărora partidul comunist le aplică tehnica distrugerii fizice și morale, vârfurile creștine ar trebui să intervină, în favoarea lor, ca toată forța și prestigiul lor, ca aceste popoare să nu se simtă abandonate și uitate. Să le trimită cuvânt de mângâiere, să le lege rânile, să le dea curaj și să-i îndemne să trăiască în dragoste de Dumnezeu și slujirea ei în dragoste față de Biserica care îi sfîșiește, care le înoblează sufletele și le înalță spre cer.

De o astfel de conștiință, asemănătoare Profeților ar trebui să fie călăuzită ierarhia bisericească și păstoriile sufletești.

Nu este mai puțin adevărat că preocuparea primordială a păstorilor este sfîșierea oamenilor credincioși și slujirea intereselor lor duhovnicești, dar în această vreme de pustiere, de desmăț, de perversitate și de persecuții violente, răspunderea păstorilor merge mult mai departe. Lumea de azi așteaptă glas profetic.

Atâtă vreme cât vârfurile creștine nu vor ridica glas profetic, să ne așteptăm la calamități și mari. De sub spuză se vor ridica profeți și păstori în duh și adevăr.

ÎN TRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail EMINESCU

PE STRADA LENIN

Drag prieten! Îți scriu aceste rânduri din capitala Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești. Si dacă n'ai nimic contra, să facem o plimbare pe strada principală a Chișinăului care, ca mai în toate republicile, poartă numele lui Lenin. Dar mai înainte să ne oprim pe o clipă la monumentul lui Ștefan cel Mare din centrul orașului. La piedestalul lui - flori vii. În fiecare dimineață. Și în fiecare dimineață se miră trecătorii: cum de ajung ele acolo? De postament nu te poți apropia. El e înconjurat de un cerc mare de pământ semănat, pe care-l poți trece numai cu prețul a 15 zile de pușcărie. Da, nu se bucură de simpatia puterii sovietice fostul domnitor al Moldovei. Întai l-au scos, apoi ca să vadă străinii că avem și noi trecut, l-au dus înapoi. Pe urmă vigilenții conducători au observat că statuia lui Ștefan cel Mare stă în același rând cu aceea a lui Lenin și într-o noapte l-au mutat pe domnitor cu vre-o patru metri mai la fund. Ca să-și știe locul. Așa și stă el înconjurat cu crucea și paloșul pe strada principală a Moldovei sovietice. Iar mâini nevăzute îi pun flori la picioare.

Strada Lenin se începe dela monumentul Rusiei eliberatoare: o femeie zdravănă însoțită de soldați sovietici, își întinde mâinile spre Apus. Pe partea stângă clădirea mohoară a Academiei de științe a RSSM. Dar să nu crezi, drag prieten, că secțiile umanitare ale acestei academii s'au întregit măcar odată de ce limba de stat a acestei republici de gîntă latină din URSS este limba rusă, limba tancurilor care au "eliberat-o" și a securiștilor care - o "păzesc". Lor nu le pasă că spiritul slavon, adus de eliberatori, a stălicit limba și ortografia ei, că numărul școlilor moldovenești se micșorează an de an. În Chișinău, bunăoară, sunt numai 5 școli medii moldovenești din numărul total de 57. Fostul președinte al academiei Ichim Grossu, împreună cu Artion Lazarev și alți savanți a scris "Istoria Moldovei" în care negru pe alb afirmă că, adevărata istorie a Basarabiei s'a început numai cu venirea rușilor. Însă lui Bodiu l s'a părut că marșul forțat al rusificării și-a slăbit ritmul și a pus la conducerea academiei pe un rus, un neam de-al lui. Îți amintesc, drag prieten, că Ivan Ivanovici Bodiu, sau Jan Janici, cum îl numesc la noi, mai bine de 20 ani a fost primul secretar al comitetului central al partidului comunist din Moldova. Veterinar de profesie, și-a făcut, se spune, cariera mulțumită lui Clava, soției lui, o femeie și acum interesantă. Ea a fost secretara lui Brejnev, pe când acela conducea în Moldova. În Decembrie trecut Bodiu a fost luat la Moscova ca unul din locuitorii primului ministru al URSS.

Vis-à-vis de Academie - noua clădire a hotelului "Intourist". 16 etaje în stil modern. Las' să vadă turiștii din străinătate cum trăiește moldovenii. Si ca nu cumva să se răspândească în jur influența dăunătoare burgheză, toți lucrătorii hotelului sunt securiști. Dela poartă până la director. Unul din el - subcolonelul Constantin Vorniceanu mai bine de un sfert de veac a condus rețeaua de agenți ai securității printr muzicanți, cântăreți și dansatori. El hotără în fond cine are dreptul să cânte și să danseze pe scenă, cine poate fi lăsat în străinătate. În calitate de "regizor", "critic literar" ș.a. el a însoțit ansamblul "Joc" și orchestra "Flueras" în toate turneele lor de peste hotare. Acuma e șef de etaj al acestui hotel pentru turiști, iar locul lui îl ocupă un oarecare Măpu. El e mare cunosător în ale artei - de aude un cântec de jale moldovenească își sterge pe furis o lacrimă cu mânerul pistolului.

Tot fiind mână dreaptă ajungem la piața centrală. Pitoreasca, ieftina piață basarabeană, cu abundența ei de legume și fructe, cu sourile ei de poamă, cu halele ei pline de carne pe aiese, cu mîrșul specific al teighelelor cu pește,

cu toate culorile și muzica ei a dispărut nu dintr'odată, dar pe măsură ce se dezvoltă socialismul în Moldova. Acum, ne învață tovarășul Brejnev, noi trăim în perioada socialismului "dezvoltat". Cozi lungi și posomorâte stau după cartofii aduși de-aurea. Pe strada Lenin sunt multe magazine, dar nu știu, drag prieten, dacă face să mai amintesc de ele. A devenit trivial să spui că ele-s pustii, mai ales alimentarele. Mărfurile aici nu se vînd, ele se "dau", se "aruncă" nu numai la figurat, dar și în sensul direct al cuvîntului. Omul nu cumpără, dar "face rost" de o pereche de pantofi, de un kilogram de carne. Mîncarea la noi e strîns legată de politică. Cu câțiva ani în urmă în ajunul marilor sărbători socialiste în magazine se mai "arunca" câte ceva. Azi economia noastră înfloritoare nu-și mai poate permite așa un lux. De-atîta, drag prieten, nu mă pot opri să nu-ți scriu de norocul care a dat peste mine de 1 Mai, ziua internațională a truidorilor din toată lumea. Mă întorceam în costumul meu de gală dela demonstrație cu portretul unui sprâncenat pe spinare. Si când colo, ce văd pe strada "28 Iunie" colț cu "Lenin"? Se "dau" găini! Si coada-i mică - vre-o 30 de oameni. Mai pe scurt. Cu două găini în mînă și cu portretul pe spinare mîndru și fericit m'am întors acasă.

Cîteva cuvinte despre coadă. Coada - bicul vieții sovietice. Îți fură timpul și îți mîncăne nervii. Cine-i de fapt un om sovietic? Un individ care stă la coadă. Dela leagăn până la mormînt. Stai la coadă după mîncare și flori pentru iubită, după un săpun sau acoperiș, la coadă după o bere sau după un loc la cîmîtur pentru un neam decedat, la cinema sau restaurant, după ori ce hîrtie, după ori ce. În schimb, cîte cuvinte pline de recunoștință la adresa puterii sovietice n'ai să auzi stînd la coadă. Si cît de sincere sunt aceste exclamații!

Peste drum de piață, colț cu strada Armeană - clădirea masivă, în stil stalinist, întinută și apăsătoare a Ministerului afacerilor interne (MVD). Oamenii o ocolesc. Vai de cel care vrea să-si vadă neamurile din străinătate (inclusiv România). Mai întai, cu geanta plină de documente, omul cade în mînile locotenentului Muravșchi (șeful secției orașenești), care îl sfăduiește să nu plece nicăieri, apoi în mînile Doamnei capitan Teaci (inspector al secției republicane). Aceasta îi dă speranțe. Timpul trece și omul se duce să se plîngă subcolonelului Stepanov (șeful secției republicane). El îi explică omului că situația internațională e în cordată și-i spune că trebuie să mai aștepte. Mai trece o jumătate de an și se duce omul în audiență la generalul Răileanu (ministru adjunct). Răileanu care habar nu are despre ce e vorba, îi promite că va lua măsuri. Trece luni și omul disperat scrie la Moscova. Si în scurt timp el este chemat la Muravșchi, care cu un zămbet îi spune că cererea i-a fost refuzată. Motivele nu se explică.

Dar să mergem mai departe pe strada Lenin. Iată și teatrul moldovenesc, care poartă numele lui Pușchin. Dar despre unele aspecte ale artei sovietice moldovenești jin să-ți povestesc, drag prieten, cu altă ocazie. Dar nu pot trece pe lângă clădirea de-alături, frumoasa clădire a fostei bănci comerciale cu lei de granit la scară. După ce s'au cheltuit cîteva milioane de ruble ea a fost transformată într-o sală de orgă. Lux pretențios, fotolii de plus albastru cu mînerele aurite, canelabră de cristal. Dar să nu crezi, prietene, că de dragul poporului, căruia la noi, după cuvintele lui Lenin, îi aparține arta. Că numai de fugile lui Bach nu-i arde poporul. Totul a fost făcut de dragul Svetlanei Bodiu, fiica lui Jan Janici, despre care am amintit. Cu chiu cu vai a învățat ea prin străinătăți să cânte la orgă și tătucul i-a cumpărat în Cehoslovacia acest instrument muzical. Că, dragă

doamne, statul are de unde. Tot tătucul a făcut-o și artistă emerită. Si acum nocturnal Chișinău încă multă vreme nu poate adormi după concertele Svetlanei din cauza răgetului celor doi lei dela scara sălii de orgă. Ei visează visuri urâte.

Între teatru și sală de orgă, pe fondul restaurantului "Moldova" pe un postament înalt se află bustul lui Gorki. Tot pe strada Lenin ai să-l vezi, prietene, pe Tolstoi în granit roșu și pe Marx și Engels turnați în bronz. Aceștia doi stau pe o bancă în fața comitetului central și continuă să meargă lumea la cale. În ceea ce privește pe acei care au schițat culturii naționale, apoi și această problemă a fost rezolvată. Niste busturi mărungite, neexpresive ale lui Eminescu, Creanga, Alecsandri, Donici, Asachi și Mateevici au fost alinate în două rânduri pe o aleie întinută din parcul Pușkin. Mai toate străzile principale ale orașului poartă numele scriitorilor ruși. Pușkini oamenii au să-și spună unde e strada Mihail Eminescu. O ulicioară strămbă fără caldarâm la marginea orașului, în care după ploate nici o mașină nu s'ar încumeta să intre. Aceasta e strada care poartă numele marelui poet. La colțul ei-o altă stradă - strada Libertății. Mîndria națională și libertatea n'au ce căuta în apropierea lui Lenin.

Dar să ne continuăm, prietene, plimbarea pe strada principală a Moldovei sovietice. Pe piața Biruinței, vis-à-vis de Casa sovietelor, - Soborul. După ce i-au dărâmat vechea clopotniță l-au prefăcut într'un salon de pictură. A fost dărâmată într-o noapte și frumoasa bisericuță catolică, care cu spîlul ei înalt înfrumuseța de ani și ani strada centrală. În locul ei l-au pus pe Marx. L-au luat pe Dumnezeu și n'au dat nimic în schimb. Ce-i drept, au restabilit vechea biserică armeană cu vitraliile și ornamentele ei. Dar i-au scos crucea și au transformat-o într-o bodegă de lux. În locul altarului - o teighe cu băuturi. Pentru jumătatea de milion de locuitori ai Chișinăului au lăsat de fapt numai biserica din dosul Academiei. Ca să vadă turiștii străini din hotelul de peste drum că statul sovietic se comportă cu stimă fața de religie. (Despre "p o c a z u h a" - principii de bază al propagandei sovietice, am să-ți mai scriu...)

Însă ce s'a întîmplat? De ce nu putem trece mai departe? De ce s'a oprit circulația pe strada Lenin? La fiecare colț, milițieni. Trecătorii se opresc la bordura trotuarului. Nimeni n'are voie să treacă strada. Si deodată, asemănător jîpăului prelung al unei femei trase de pîr, se aud sirenele miliției. Cu o viteză nebună trec cîteva limuzine negre. În ele - șefi de partid sau oaspeții lor.

- Mafia! - spune cineva printre dinți. Ca regulă, acești "aleși" ai poporului sunt aleși de Moscova de printre moldovenii complect rusificați de pe mahl stîng al Nistrului. Limba nu și-o cunosc și nici n'au de ea nevoie. Vorbesc numai rusește. (Bodiu, de exemplu, a vorbit cu Ceaușescu prin intermediul traducătorilor...). Soțiile acestor șefi de rang înalt trebuie neapărat să fie rusoaike (probabil, să-i denumesc în caz de ceva). Studiile lor se reduc ca regulă, la niste cursuri în școlile de partid. Dar principial este că au fle lipsiți de ori și ce scrupule cînd în numele "sfintei prietenii" să se trîmîta în slămînda Rusiei, toate roadele pămîntului basarabean. În schimb lor li se dă totul: apartamente luxoase, mașini la scară, călătorii în străinătate. Blocul lor din Chișinău e numit "culbul nobililor" iar drumul spre vilele lor din Chiliaurani - "Calea leninistă". Această elită de partid face tot ce-i trece prin cap. Pentru aceste "slugi" ale poporului nu sunt legi care nu pot fi călcate.

Oare n'ai obosit, prietene? Tot pe jos, pe jos.

Ne apropiem de fostul liceu militar, cu mica lui bisericuță la colț, prefăcută azi în planetariu. Trei etaje în stil semiclastic, iar în spate o clădire nouă enormă, o cazemată cu porți blindate, curți închise, subsoluri zăbrelete și cu antene complicate pe acoperiș. MGB-ul. Spaima republicii, aparatul de teroare al statului. Se supune numai Moscovei și e destinat să știe totul despre toți. Mai bine să trecem strada, fiindcă în fața acestei clădiri cît de curat ai fi totdeauna te simți vinovat. Că gîndul, cu vorba, cu fapta. Aici scrisorile tale sunt citite, convorbirile telefonice ascultate, purtarea - controlată. Totul se înscrie la condictă. Că nu e om să nu fi spus o anecdotă, ce nu s'ar fi revoltat măcar odată. Pe reprezentantul semioficial al MGB-ului îl cunoști - e șeful secției de cadre dela serviciu. Dar pe ceilalți? Care din prietenii tăi te vinde, care din colegi te denunță? Ai impresia că umbli gol sub un capac de sticlă. Sub un capac din care nu poți leși. Nu numai tu - o țară întreagă. Metodele MGB-ului s'au mai modernizat. Dela "nevinovate" convorbiri "profilactice" în patru ochi, după care pentru mult timp îți trece pofta de somn, dela alungarea dela lucru și expulzarea din oraș sub motivul că ești "trântor", până la internarea forțată în casa de nebuni din Costujeni, ori după o parodie de judecată - într'un lagăr din Rusia.

Plimbarea noastră se apropie de sfârșit. Strada Lenin se începe cu statuia Rusiei eliberatoare ce-și întinde mîinile spre Apus și se termină cu beciurile MGB-ului. Dar spiriții unei națiuni nu poate fi ținut după zăbrele. În august 1973 a venit în Chișinău ansamblul român de estradă "Mondial". Teatrul verde cu cele șase mii de locuri ale lui s'a dovedit a fi prea mic pentru cei care voiau să-i asculte pe români. Cîteva mii de oameni au sîrit peste gardul ce înconjoară acest teatru în aer liber. Pușculi nu i-a dat voie traducătorului să spună măcar un cuvînt. L-a măturat de pe scenă. (Traducătorii sunt securiști pe care Moscova îi alipește de fiecare artist sau colectiv venit din străinătate). Fiecare cântec românesc era însoțit de urale, de scandarea unor lozinci naționaliste. Și cele cîteva sute de milițieni chemați de urgență n'au mai fost în stare să restabilească ordinea. Concertul s'a prefăcut într-o demonstrație antisovietică. Numai că de atunci nici un artist român n'a mai călcat pe scenele Moldovei sovietice. Dar circulă și se retipăresc cărți clandestine, foi volante trec din mînă în mînă, se scriu lozinci pe ziduri, se cîntă cîtece interzise și în fiecare dimineață se pun flori PROASPETE la picioarele lui Ștefan cel Mare.

La revedere, drag prieten,
al tău

Grigore SINGUREL

FARA ARMÂNEASCĂ

AROMÂNII DIN PUNCT DE VEDERE ANTROPOLOGIC

VÂNGHELU DUPĂ MATEI

Capitolul 20

Lucrătorii a vînîlle

REFERINTE BIBLIOGRAFICE

1. Aris Pulianos, I proelefsi ton elinon, Atena, Morfosi, 1960.
2. Aris Pulianos, Peri tis catagoghis ton vlahon, Atena, Synchrona Themata, vol. 3, 1963.
3. Aris Pulianos, I proelefsi... p.146.
4. Aris Pulianos, Peritis catagoghis, p.288.
5. Antoni Coljida, I cujovlahi, Salonic, 1976, vol.1, pp.40-45.
6. Antoni Coljida, op. cit. p. 58.
7. D'Onesime Rechis, Grande Géographie Bong Illustrée, Paris, 1912, pp.347-348.
8. A. Schaepler, Demosthenes und seine Zeit, Leipzig, ed.2, 1885-1886, p.28.
9. Cesar Cantu, Histoire Universelle, Paris, 1865, pag.251.
10. Tibemahos Capughianis, Peri ton vlahon ton elinicon boron, (Despre aromânii din ținuturile grecești), 2 volume, Salonic, 1971, vol.1, pp.36-37.
11. Theodoros Sanandi, To horion Perivoli-Grevenon (Comuna Perivoli-Grevena) Atena, 1977, p.27.
12. Theodoros Lanandi, op. cit. pp.26-27.
13. Antoniu L. Keramopulu, Ti ine i kujovlahi (Ce sunt aromânii), Atena, 1939, pp.97-98.
14. N.P. Waichomir, Originea tracă a macedonenilor preromani, Noi Tracii, vol.4 Nr.49, Octombrie 1978, pp.12-15.
15. Ami Boné, La Turquie d'Europe, Paris, Arthur Bertrand, 1840, vol.II, pp.21-22.
16. Ami Boné, op. cit. p.69.
17. W.Th. Elwert, Recenzie asupra lucrării Ti ine i Kujovlahi, în Byzantinische Zeitschrift, vol.41, 1941, pp.496-502.
18. Nicolae Iorga, Recenzia lucrării lui Keramopulos, în Revista Istorică, anul 25 Nr.7-9, Iulie-Septembrie 1939, pp.281-288.
19. Ernest Granger, Nouvelle Géographie Universelle, Paris, Hachette, 1922, pp.253-254.
20. Paul Lefebvre și Jacques LeDuc, Pays et Nations, Montréal, 1938, vol.III, p.8.
21. Louis André, Etats chrétiens des Balkans depuis 1815, Paris, Felix Alcan, pp.199-201.
22. Louis André, op. cit. p.200.
23. Maurice Allain, Géographie Universelle, Quillet, Paris, Librairie Aristide Quillet, 1925, p.628.
24. Maurice Allain, op. cit. p.365.
25. Edwin Grasvenor, The Races of Europe, The National Geographic Magazine, vol.34, No.6, December 1918.
26. Edwin Grasvenor, op. cit. p.471.
27. Edwin Grasvenor, op. cit. p.477.
28. Jakob Philipp Fallmeranger, Geschichte der Halbinsel Morea, München, vol.1, 1830 și vol.2, 1836.
29. Ghiorghu Sot. Moruga; I simvoli ton arvaniton stin diamorfosi tu neoclinicu etrus, Atena, Porla, 1978.
30. Edmond About, La Grèce Contemporaine, Paris, Hachette, 1854, p.40.
31. Bernard Ischlu, La Terre et les Hommes, Paris, Fernand Nathan, 1967m vol.1, pp.191-192.
32. A. Galton, Hereditary Genius, London, 1912, p.340.
33. A. Jarde, La Formation du Peuple Grec, Paris, La Renaissance du Livre, 1923, p.4.
34. A. Jarde, op. cit. p.93.
35. Balkans, în: Encyclopaedia Britannica, Chicago, 1967, vol.3, pp.13.
36. Madison Grant, Le Déclin de la Grande Rasse, Paris, Payot, 1926, pp.175-176.
37. Eugène Pittard, Les Races et l'Histoire, Paris, La Renaissance du Livre, 1924, pp.365-366.
38. Eugène Pittard, op. cit. p.368.
39. Eugène Pittard, op. cit. p.258.
40. Eugène Pittard, op. cit. p.346.
41. Gustav Weigand, Die Arommen Ethnographisch, Philologisch, Historische Untersuchungen, Leipzig, 1894 și 1895 2 vol., p.259, vol.1.
42. K.Gersin, Macedonien und das türkische problem, Wien, 1903, p.34.
43. T.P. Vukanovic, Les valaques, habitants autochtones des pays balkaniques, L'Ethnographie, N.S. Nr.56, 1962, pp.26-27.
44. T.P. Vukanovic, op. cit., p.26.
45. Elysée Reclus, Nouvelle Géographie Universelle, Paris, Hachette, 1876, vol.1, pp.183-184.
46. E.M. Cousinery, Voyage dans la Macédonie, Paris, 1831 (Citat de Constantin Papanace în "Geneza și evoluția conștiinței naționale la macedo-românii" în Noui album macedo-român, Freiburg, 1965, vol.II, pag.373).
47. F.C.H.L. Pougneville, Voyage dans la Grèce, Paris, Firmin Didot Pere et Fils, 1820, tome II, p.218.
48. N.G.L. Hammond, Epirus, the geography, history and the topography of Epirus and adjacent areas, Oxford, Clarendon Press, 1967, p.24.
49. Major Robert Stuart, The Vlakhs of Mount Pindus, Transactions of the Ethnological Society of London, 1868, vol.6, pp.311-327.
50. James Baker, Turkey in Europe, London, Cassell Petter and Galpin, 1877, pp.419-421.
51. Léon Henzey, Le Mont Olympe et l'Acarnanie, Paris, Librairie de Firmin Didot Freres, 1860, p.274.
52. Léon Henzey, op. cit., pp.268-269.
53. Léon Henzey, op. cit., p.275.
54. C. Jirecek, Das Fuestenthum Bulgarien, Leipzig, 1889, p.119, (Citat de C. Papanace).
55. A. Keramopulos, Ti ine i Kujovlahi, Atena, 1939, pp.87-88.
56. Léon Henzey, Excursion dans la Thessalie Turque en 1858, Paris, Société d'édition Les Belles Lettres, 1927, p.105.
57. J. Deniker, Les races et les peuples de la terre, Paris, Masson Editeur, 1926, pp.418-419.
58. Guifrida Ruggeri, I Valachi dell'Adriatico, Rivista Italiana di Sociologia, 1916, fasc.5 și 6.
59. Aromânii în: Bolshaia Sovetskaia Entsiklopediia, Moscova, 1970, vol.2, p.253, col.747, sau versiunea engleză: Great Soviet Encyclopedia, New York, MacMillan, 1970, vol.2, p.364.
60. Kujovlahi, în: Megali Eliniki Enkiklopediia, ed. Otinix, S.d., vol.10, p.80.
61. N. Bel, Vlahi, în: Enkiklopedika Lexico Elefterudaki, Atena, vol.3, pp.330-331.
62. Jacques Ancel, L'Unité Balkanique, Revue Internationale des Etudes Balkaniques, Belgrad, 1934, Vol.1, No.1, p.130.
63. Constantin Papanace, Fermentul aromân (macedo-român) în sud-estul european, în: Noui album macedo-român, Freiburg, Vol.1, 1959, pp.309-372.
64. Tache Papahagi, Poezia lirică populară, București, Editura pentru literatură, 1967, pp.346-352 și p.432.
65. Gheorghiu Platari, To simiomaticos meteoriti 1871-1943, Atena, 1972, pp.215-220.
66. Gheorghiu Platari, op. cit. p.219-220.
67. Eugène Pittard, Les Peuples des Balkans, Paris, 1928, p.58.

Vasile TEGA

ASTIPTARI

Tricură dzălîli
Cum trec niorlîli pisti hoară.
Tut astiptai sâ-nî dal ună hâbări.
S'undzeashti aumbră speas pisti vreari...
Cum di-agrăseși suțata di-ună oară?

Tricură orăli
Cărvăni'ncărcati di-adăstari,
Avegliu nicurmat un zbor, nă carti,
Tut ma s'angroași aumbră ca di moarti ...
Cum di-agrăseși nicumtinta vreari?

S'prillindzi bana
Ca chicuta di ploai pi pulată,
Tut treambur după-un semn, nă dimândari.
S'ancurfusi aumbră pisti vreari ...
Cum di-agrăseși sivalda'nvirinată?

S'duc anillî bair
Anchidicai di niputeari.
S'tucheashti vrearea frământ di mîntînî.
Disclidî astiptarea alti rânî ...
S'deadun cu eali poartă ti-agrăseari.

Dumitru BACU

DIN CÂMPUL REFUGIAȚILOR DIN ITALIA

Trei membri ai C.N.R.-ului Secția Italia, am vizitat Câmpul refugiaților dela Latina. Datorită unui român de serviciu la poartă am putut sta de vorbă cu vreo 15 refugiați români și să intrăm într-o cameră locuită de ei. Am fost norocoși, pentru că după spusele lor, confirmate de presa italiană, Directorul Câmpului stă de vorbă cu ziariștii numai în urma unei "autorizații speciale a superiorilor" săi.

Clădirea este foarte veche, era o cazarmă care acum vreo 40 de ani adăpostea 400 de soldați. Acum este locuită de peste 1000 de refugiați din țările comuniste din Est: români, polonezi, cehoslovaci, iugoslavi, albanezi, unguri și 5 ruși. Sunt înghesuite în camere de circa 2 x 4 metri, dela 4 la 6 persoane. Românii sunt cei mai numeroși, cam vreo 700.

Pereții camerelor sunt murdari, cei mai gospodari i-au acoperit cu tot felul de afișe ilustrate. Ușile sunt defectate, rar pot fi închise, la multe lipsesc clanțele. Câteva camere sunt de-a dreptul fără uși. Din cauza aceluiași defect pe care le au și ușile closetelor, conviețuirea silită în promiscuitate provoacă certuri care adesea degenerază. Intervențiile refugiaților la Autoritățile Câmpului pentru a rezolva această problemă au rămas fără efect. Iarna, a dormi afară sau în cameră, nu prea este diferență de temperatură, pentru că frigul pătrunde prin ferestre și prin ușile care rămân întredeschise. Constrânși pur și simplu de o circumstanță disperată, mai ales aceia cari au soție și copii, iau ușile dela alte camere în absența celor cari le locuiesc.

Calitativ mâncarea lasă de dorit. Cantitativ însă poate fi suficientă celorlalți refugiați: polonezi, cehoslovaci, iugoslavi,

unguri, cari ajung în Câmp mai dolofani. În țările acestora sângele vărsat în revoluțiile recente au constrâns pe guvernările comuniste să îmbunătățească condițiile de trai; păcat însă că moartea eroică a celor masacrați sau striviți de tancurile rusești, a îngrăsat și pe criminalii cari i-au ucis. Românii hrana nu le este de ajuns; infirmierii înșiși spun că cei mai demitriți ajung în Câmp români.

Chiar dacă ar fi bună și suficientă hrana ce se servește în Câmp, modul în care este servită și consumată nemulțumește pe refugiați. Sala de mese a fost amenajată pentru 400 persoane, acum trebuie să mănânce 1000. Lipsesc mesele, scaunele, tacâmurile. Sala emană o putoare insuportabilă, de aceea aproape nimeni nu mănâncă în sala de mese, ci în camere. Nu există spălătoare suficiente, și acelea cari sunt, sunt infundate. Resturile de mâncare din cauza lipsei de coșuri se aruncă la closete, iar unii mai nesimțitori le aruncă pe coridor.

Nu se aplică nici o normă igienică. Infirmeria este tot într-o baracă, dar se distinge de celelalte pentru că este mult mai îngrijită. Controlul sanitar este insuficient, se face o singură vizită refugiaților numai la sosirea în Câmp.

Există și o baracă - biserică în care un preot catolic de origine română face slujbă o oră în fiecare Sâmbătă. Noi am vizitat câmpul Duminică și timpul scurt de care dispunem nu ne-a permis să-l întâlnim, dar din informațiile elogiase ce am cules dela refugiații români ne fac să sperăm că va înțelege următoarea rugămintă ce ne-a trimis în scris unul dintre refugiați: "Rugăm pe Sfinția Sa să ne țină după slujbă și o

predică, să stea puțin de vorbă cu noi; sunt sigur că ar veni mai multă lume la biserică, pentru că acum, mai mult ca oricând, avem nevoie de un cuvânt de mângâiere și încurajare. Doar aci nu este comunismul ca la noi, religia este liberă."

În parte situația din Câmpul dela Latina descrisă mai sus am văzut-o cu ochii noștri, restul ne-a fost expus de majoritatea celor cu care am vorbit. Alte fapte mai grave ne-au fost relatate de interlocutorii noștri pe care nu le-am putut verifica; ne promitem a o face pe viitor. Le publicăm cu beneficiul de inventar: se șvonește că nu vin distribuite integral cotele de bani și valoarea hranei prestabilite, că nu se dă îmbrăcămintea nouă ce s'ar găsi în magazinele Câmpului, că se fac preferințe gratuite și negratuite în ordinea normală a acordării emigrării. Ne scrie un român mai înimos: "Dacă am plecat din Tară, nu am făcut-o de florile măruhl, ci de dorul Libertății, Dreptății, Religiei și pentru a scăpa de fiara roșie care a început să bântuie toată omenirea."

Alt refugiat român s'a oprit să vorbească cu noi numai timpul necesar pentru a ne spune amărît și revoltat: "Si aici este tot ca în România. Asta nu este 'Centrul de asistență al refugiaților' cum îi place să i se spună, este un 'Centru de pedepsă a refugiaților.' Atât a avut de spus și a plecat cu pas grăbit mai departe.

Este cutremurătoare tragedia acestor oameni, oricum și oricare ar fi ei. Este adevărat că unii au venit cu pașaport în regulă, spioni și delincvenți încurajați și lăsați să emigreze prin Decret de Ceaușescu, dar aceștia sunt puțini; nu se pot pecețui și condamna 700 de persoane pentru că un număr mic dintre ei sunt derbedei. Duc lipsă de îmbrăcămintă, încălțăminte, țigări, hârtie, plicuri, timbre pentru scrisori, etc.

De muncit nu pot munci pentru că mai înainte de toate nu pot avea documentele necesare pentru a se încadra în procesul de muncă. Legile italiene interzic drastic munca clandestină; dacă totuși cineva din spirit umanitar ar da de lucru cuiva și acesta ar avea un accident de muncă, răspunderea este de ordin penal, în afara unei amenzi considerabilă. În cazuri rare și cu scopul de a exploata, unii constructori de case trec dimineața prin fața Câmpului și încarcă refugiați cărora le promit o plată rațională dar pe care nu o respectă; în plus îi pun la muncile cele mai grele, dar sărmanii refugiați nu au alt mijloc pentru a-și procura puținii bani indispensabili micilor nevoi inerente vieții de azi pe mâine.

Cităm din scrisoarea unui refugiat: "Lucrurile acestea generează o serie de întâmplări cari iau peste noapte caracter istoric. Sunt hoți care se fac pe parcurs datorită împrejurărilor, pentru că atunci când vin nu au haine, nu au țigări, nu pot să bea un pahar de apă minerală. Atunci ce fac? Se apucă de furat! De jecmănit! De scandal! Se bat și chiar se omoară! Uneori fac lucruri care nu-ți trec prin minte. Si toate acestea pentru ce? Pentru un pahar de Coca-Cola, un pachet de țigări, o pătură, un pantalon sau o bluză."

Scandalurile în Câmp se țin lanț. Uneori poliția intervine să facă puțină ordine, dar nu ia nici o măsură pentru a le preveni.

La sfârșitul lui Noembrie anul trecut, pe la miezul nopții, vreo 30 de albanezi și iugoslavi beți au intrat într-o baracă locuită de români cu radiourile aprinse și cu volumul înalt. I-au atacat în camerele lor înarmați cu răngi de fier și cuțite. A intervenit poliția, dar prea târziu, agresorii fugiseră. A doua noapte albanezii și iugoslavl s'au organizat mai bine, atacând baraca românilor din interior și de afară cu răngi, pietre și sticle pline cu apă. De data aceasta au intervenit carabinieri. Au tras salve de pușcă în aer. Bătălia s'a terminat spre ziua cu un bilanț de 13 răniți, printre care mai grav un român. Au fost arestate vreo 10 persoane. În Iulie anul curent 2 iugoslavi au bătut și apoi înjunghiat un bulgar. Nu au avut loc nici măcar arestări.

La 20 Februarie au fost arestați 2 români cari au amenințat cu cuțitul un plutonier major, Șeful de echipă al poliției

din Câmp. Motivul agresiunii a rămas obscur.

Emigrarea este anevoioasă. Normal ar fi să se obțină în 3 - 4 luni, dar mulți au depășit anul de când sunt în Câmp. Sunt disperați și poate de aceea susțin că operațiile de emigrare nu prea sunt clare. Ei au impresia că unii plătesc - nu știu precis cui și unde -, că cei violenți obțin emigrarea mai în grabă ca să scape cât mai curând de ei. Ne-au vorbit despre un refugiat venit cu pașaport în regulă, fost Director de Minister în Tară, care după puțin timp dela sosirea în Câmp a fost pus să lucreze în biroul unde se găsesc toate dosarele emigrațiilor. Mai târziu s'a descoperit că acesta lua bani pentru a plasa dosarele celor cari îl plăteau, înaintea acelora cari aveau dreptul să plece pentru că erau veniți de mai mult timp. Descoperit, în loc de a primi pedeapsa ce i se cuvenea, a obținut emigrarea în S.U.A. la puține zile după aceea. Acest caz ne-a fost confirmat de mai mulți refugiați.

În momentul în care scriem aceste rânduri toți refugiații fac greva foamei. Protestează și sub această formă împotriva condițiilor inumane în cari sunt constrânși să trăiască și mai ales împotriva nedreptăților ce se fac în modalitatea de a le acorda emigrarea și a preferințelor ce se dau polonezilor.

Este înduioșor a constata că cu toate lipsurile de ordin material, refugiații noștri nu ne-au cerut bani. Tentativa noastră de a le lăsa câteva zeci de mii de lire a fost respinsă. Ne-au rugat numai să intervenim pe lângă Autoritățile locale și Organizațiile internaționale pentru a li se face JUSTITIE.

Convingerea fermă a refugiaților este că soluția ideală pentru îmbunătățirea situației deplorabile din Câmp este aceea de a anexa funcționarilor italieni și funcționarilor de alte naționalități din sânul O.N.U. - lui.

Se întreabă, pe bună dreptate conștiința noastră, de ce Amnesty International, sau Tribunalul Russel nu se interesează asiduu și de refugiații din Gulagul comunist?

Ne scrie un alt refugiat: "Din când în când mai vine câte o Comisie, dar aceea se plimbă pe afară !!! Ce o vedea afară, Dumnezeu știe! Dar oamenii nu știu din ce este formată comisia aceea, din consuli, sau altceva? Pentru că dacă ar dori să stea de vorbă cu emigranții, s'ar găsi câte unul ei care să știe engleza, sau franceza, germana, poloneza, etc. ! Dar nu dorește. Se arată, dar nu vorbește. Atunci, de ce mai vine ? ! ? !"

Frați români, aproape toți dintre noi am trecut printr-o situație asemănătoare și știm din experiență cât de grea este suferința. Suntem obligați de sentimentul de dragoste care caracterizează structura sufletului românesc să ajutăm pe conaționalii noștri. Da, chiar și pe aceia pe cari vijelia vieții i-a înrăit. Este de datoria noastră ca și pe aceștia să-i determinăm să se întoarcă pe calea cea dreaptă !

Lansăm un apel fierbinte compatrioților noștri din toată lumea să intervină pe lângă Autoritățile și Organizațiile internaționale, să facă cunoscut prin presă, să ia orice inițiativă cred de cuviință cu scopul de a obține condiții de viață mai juste, mai civile, mai umane pentru refugiații politici; au părăsit glia, familiile, prietenii, cu speranța că noi îi vom ajuta să-și construiască condiții de viață diverse de aceea pe care marxismul le-a impus.

Noi am intervenit imediat unde am putut: deocamdată am obținut asigurarea că unul dintre refugiați pentru care guvernul comunist din Tară a cerut extrădarea pe un motiv mincinos, nu va fi extrădat și am primit Îmbucurătoare veste că preotul catolic care șuștește în Câmp a început să viziteze pe unii refugiați români.

Noi nu ne vom opri aici, vom vizita și Câmpul dela Capua și vom lua contact și cu Amnesty International din Italia.

Ajutați-ne cum și cu ce puteți. Nu trebuie să rămânem indiferenți în fața acestor sfâșietoare suferințe suportate cu atâta stoicism de compatrioții noștri scăpați din Gulagul lui Ceaușescu dacă vrem să dăm Exilului o înfățișare, un conținut demn de trecutul istoric eroic al stipei române.

CONSILIUL NATIONAL ROMAN
Secția Italia

Dvs. sunteți ai Canadei

...și Canada este a Dvs.

Canada este Țara dvs. Fiecare provincie, fiecare oraș, fiecare sat. La răsărit, provinciile Atlanticului, regiunea fascinantă a capitalei țării, munți înalți și, mai departe, apusul.

O țară cu frumuseți naturale superbe, a maximumului de gust și a simplei prietenii; cu o gamă enormă a posibilităților de recreație ce nu poate fi oferită de nici o altă țară. Este bine că în acest an să faceți cunoștință cu o altă parte a Canadei.

Canadă

Canadian Government
Office of Tourism

Office de tourisme
du Canada

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂTITE

George DONEV

PROFANAREA EROILOR

"Tribuna Rămășitelor" după ce a căutat să compromită patriotismul lui George Enescu, afirmând că a murit cu regretul că din cauza bolii nu s'a putut re-însoare în țară, acum încearcă să compromită sentimentele românești ale unui mare pianist și compozitor. Dinu Lipati, un prieten bun al maestrului Enescu.

După o scurtă și elogioasă biografie cu ocazia împlinirii a 65 de ani dela naștere, articolul se termină: "A murit în plină glorie artistică—la 7 Decembrie 1950". ("T.R." nr. 224, p. 4)

Autorul, indirect, da impresia că Dinu Lipati a murit în țară.

Pentru a nu lăsa ca adevărul să fie măturat sub covor stabilim faptele:

Dinu Lipati a murit în pribegie, departe de țara pe care a iubit-o și departe de regimul comunist pe care l-a detestat.

Dar pentru că morții nu pot să protesteze, comunistii iau în deșert numele celor care au purtat în pribegie lira neamului surghinit.

S'AU ÎMBOGĂȚIT ȚĂRANI!

Muierilor cu secura în călimară oferă cititorilor un ghiveci cu miros de opincă națională.

Au amestecat două evenimente: Răscoala țărănilor din 1907 (Aniversarea de 75 de ani, N.R.) și împlinirea "a două decenii dela încheierea cooperativizării agriculturii" (Tradus în limba română: 20 de ani de când s'a luat ultimul petec de pământ al țărănilor).

"1907-1982 evoluția istorică a condiției țărănilor român, dela exploatarea de odinioară la făuritor liber, constant al unei agriculturi moderne, din civilizația satului românesc contemporan", așa ne prezintă "Scintila Mucoșilor" în situația țărănilor devenit "proprietar socialist".

Agrelem că sub regimul "proprietății socialiste" țărânul român, este astăzi posesorul unei alte prețioase averi, ce n'a visat s'o aibe în viața lui:

Cartela de Pâine!

CU MULTĂ

MODESTIE...

În țară s'a sărbătorit "Ziua Femeii" și prima femeie a țării e Coana Le-nuța, "... eminenta personalitate a științei românești și mondiale" și soția genului de pe meridianul Nicolae.

Titlul de mondial e temporar până se va descoperi că există viața și pe alte planete. Atunci coana Le-nuța va deveni o "eminentă planetară" iar Niculiță "un geniu pe constelații".

"ȘTEFAN" SALVATORUL

D. Nicu Naum, din Montreal, este astăzi în lumea liberă datorită unui cântec!

Se înrolase în armată și înaintase pe frontul ruseș până la Bug, dar au început retragerile și în ziua de 23 August, s'a întâmplat să fie la Tulcea, orașul unde se născuse.

Ordinele cele noi erau ca armata să se predea trupelor "eliberatoare".

Luptătorul de pe frontul de rășărit știa ce înseamnă eliberarea muscălească, știa ce înseamna comunismul și de aceea acum nu știa ce să decidă:

Să se predea rușilor, așa cum cereau noii aliați "binevoitori", ori să nu se predea?

Singurul contact între el și restul lumii rămăsese doar radio. Odată, suind butonul, în loc de știri, a auzit un cântec:

"Ștefan-Vodă al Moldovei, fost-a pe la noi prin munți..."

Prinsese Radio Donau. "Munții ne-au salvat viața în trecut, munții ne vor salva și astăzi". Si-a îmbrășcat părinții, a trecut în timpul nopții Dunărea și a luat-o pe valea Milcovului; apoi peste munți până a nimerit în lagărul 63 al armatei americane din Linz.

Când mai târziu—conform ordinului preș. Eisenhower—americani au vrut să-l trimită "pachet" eliberatorilor, el a șters-o pe sub un gard de sârmă ghimpată.

Când ai pe Ștefan Vodă în suflet, nu te împaci cu cei care-ți subjugă neamul!

M. S. ȘAPCA

În România un ofițer dela securitate n'are voie să îmbrace uniforma înafara orelor de serviciu. Dar securistul știe să se identifice în viața civilă și să "împună" respect.

Isi poartă în mână, sau sub braț șapca (o duce la curățit), ori o așează în spatele mașinii ca să fie văzută prin geam.

"Fără mort, securistul e șapcăi!"

A PATRA LIMBĂ

Un cititor din Europa îmi cere să-i explic ce-i aia limba româno-americană.

Mă execut. Limba româno-americană "iz not" limba română; limba româno-americană "alzo" nu-i limba americană. Limba româno-americană este limba româno-americană și "hop" că m'am făcut "understood."

P.S. D-na L. Drăgăla îmi spune că în grupul românesc se vorbește acum a patra limbă, cea bănațeană!

DIN EXPERIENȚĂ

Nu te înșeală decât un om în care ai încredere.

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

PICK-UP & DELIVERY

TELEPHONE
889-9984

Jon's Auto Service

REPARAȚII GENERALE
PENTRU TOATE FELURILE DE MAȘINI ȘI CAMIOANE

SPECIALIZING IN BRAKES AND
NEW ELECTRONIC TUNE-UP SERVICE

7092 YONGE STREET
NORTH OF STEELES AVE.

THORNHILL, ONT.

Anton COLORIAN AVOCAT

aduce la cunoștința Românilor interesați,
ca și-a mutat Biroul în Frankfurt-Main, Taunusstrasse 43,
Rep. Federală Germania. Telefon 0611-25 26 16

Consultații: Luni până Joi între orele: 12 - 16
La cerere Serv.

Traduceri Română-Germană și Germană-Română

INTERNATIONAL U.S.A. & EUROPEAN General Contractor H.I.C. License No. 781624

EXECUTĂ

Orice lucrări noi și reparații în domeniul construcțiilor, instalațiilor, decorațiilor și confecțiilor metalice.

Estimările și inclusiv deplasările - tarif \$ 10.

Orice informații la adresa: 63-48 Forest Ave.
Queens, Ridgewood, New York, N.Y. 11385 U.S.A.
Tel.: (212) 456-0815

MID-CITY REALTY

2151 W. Irving Park Rd.
Chicago, Illinois 60618

VINDEM TERENURI de clădit case în Florida-
Colorado-Texas. Aconto numai 500 dolari

IAR PENTRU BALANTA între 9-12 %

DOBANDA pentru 10 ani. Vorbim românește

Morris Segal (312) 267-3202

Centrul Medical Românesc Al Doctorului Cornelius A. Oprișiu, M. D.

1660 Putnam Avenue, Apt. 1L

Ridgewood, New York 11385

Tel. (212) 821-2613 sau

66-Tennis Place Forest HILLS

Hills Gardens New YORK 11375

Tel. (212) 268-2784

24 ore pot fi contactat la serviciul permanent
al centrului Tel: (212) 268-2784

Practic Chirurgie de inimă, plămâni, artere-protetă,
plastii, chirurgie de vene, chirurgie generală (stomac,
ficat, vesica biliară, intestin subțire și gros, cancer
pentru toate organele, hemoroizi, hernii, patologice
de sân.

Acord consultații de medicină generală, evaluez pa-
cienții chiar dacă nu au boli chirurgicale,

Sunt român creștin.

Sunt afiliat cu Spitalele din Manhattan și Queens.

Apelați cu încredere

DORESC

SĂ EMIGREZ

* DANESCU GHEORGHE, Inginer mecanic, împreună cu so-
ția DANESCU MONICA CRISTINA, economist, și cei doi copii
LIVIU GEORGE, 6 ani și SEPTIMIU CRISTIAN, 4 ani, domi-
ciliați în București, str. Braziliei nr. 7, sectorul 1, București,
România, face un apel disperat la un român sau o organizație
din Statele Unite sau Canada în a-l ajuta cu o garanție pentru
a putea ieși din țară, având actele de emigrare depuse de doi
ani. Garanția se poate face pe formular tip la orice oficiu de
emigrare.

BOBI-IONESCU BIROU DE VOIAJ

BOBI NEUMAN
PREȘEDINTE.

Pentru orice fel de
aranjamente de călătorii:

HOTELURI-TURURI CU SERVICII COMPLETE
- ÎNCHIRIERI DE MAȘINI-CONVENȚII-GRUPURI-
MOTELURI-CROAZIERE... ETC.

Dacă doriți un voiaj plin de atracții,
aranjați-l cu:

-Biroul de voiaj-
Bobi-Ionescu

5875 Avenue Victoria
Montréal, Qué H3W 2R7

Tel.: (514) 342-5550
Telex: 055-60471

Camera Română de Comerț A Prof. Radu Buzescu

39-01 Main street, Room 505
Flushing, New York 11354, U.S.A.
Tel: (212) 539-4449

Orele 10:30 AM-6:00 PM

SECȚIA MATERIALĂ

1. Curs Practic Engleză: 2 Volume plus 6 casete
a 90 minute fiecare: \$ 55.00 (plus expediție: America
\$ 5.00 - alte continente \$ 10.00)
P.O. Box 1829 Flushing, New York 11352 USA
2. Traduceri acte, diplome: dela \$ 5.00 în sus.
3. Examen scris carnet conducere: clasele
6, 5, 4 (\$ 75.00); clasele 3, 2, 1 (\$ 125.00)
4. Deschideri de companii, probleme de emi-
grare, pensii, etc.
5. Editură: Obținerea dreptului de autor.

SECȚIA IDEALĂ

1. Instrucțaj organizatoric pentru toți românii:
gratuit.

CĂSĂTORII

* Doamnă 60 ani, cetățeană americană de origine română,
distinsă, cultă, bună gospodină, dorește căsătorie cu domn
serios, cult, manierat, nefumător, antialcoolic, de vârstă
corespunzătoare, din orice țară a lumii libere. Răspuns
detailat și fotografia recentă, vă rog, pe adresa redacției,
cu mențiunea "10 Mai".

* Domn român, dorește să cunoască o doamnă română,
bună gospodină, de casă, vârsta de 40 - 55 ani, în vederea
unei viitoare căsătorii, pe care o suportă material în
întregime. Răspunsuri la adresa: Ribu Mihai, 1619 Windsor
Ave, apt. 302, Windsor, Ontario, N8X-3M5, Telefon: (519)
252-4887.

* Doamnă 53 ani, divorțată, fără familie, sănătoasă, socia-
bilă, bună gospodină, iubind viața de familie, natura, do-
rește căsătorie cu domn, condiții corespunzătoare, even-
tual pensionar, bună situație. Răspuns serios la redacția
ziarului Cuvântul Românesc, Căsătorie, care va transmite.

* Domn român dorește corespondență cu o domnișoară ro-
mână în scopul căsătoriei. Rog răspundeți pe adresa:
Box 112 TASU BC, VOT - IX0, Canada.

* Doamnă distinsă, titlu academic, pensionară domiciliată
în RFG, văduvă, fără nici o obligație, ce a învins cele mai
grele întemperi ale vieții, doresc la sensibilitatea mea
să-mi găsească un tovarăș de viață, tot distins, serios, cu
titlu academic, situație materială cel puțin ca a mea, să
poată de asemenea să conducă mașina. La vârsta mea de 54
ani și 1,64 înălțime as dori să nu depășesc domnul etate
de 65, să putem împărtăși mai departe bucuria și asprimea
vieții, cu forțe duble, să voiajem și să putem vizita România
de care sunt legată. Răspundeți vă rog pe adresa ziarului,
"Pentru Coca".

SĂ RĂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

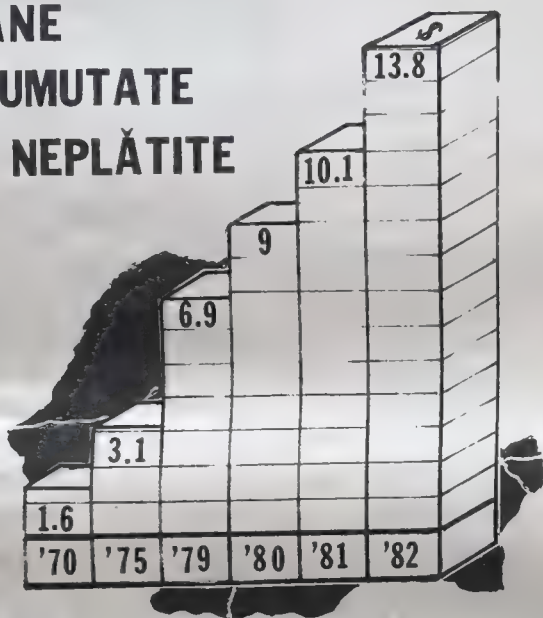
ANUL 5 Nr. 44

APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE !

URZICA LIBERĂ

"Cel mai mare succes al industriei
RSR-iste este falimentul !"

**BILIOANE
ÎMPRUMUTATE
ȘI NEPLĂTITE**

O ROMÂNIE...

Tu care ești pierdută în neagra datorie !

Glume

O doamnă mai în vârstă, intră într-o măcelărie bucureșteană. După ce face coada de rigoare, ajungând la teighea, cere vânzătoarei: "Aveți bifteck?" "Nu", "Carne de vițel?" "Nu", "De porc?" "Nu", "Aveți carne de miel?" "Nu", "Dar jambon, slănină sau cârnați?" "Nu, nu, nu !" răspunde vânzătoarea exasperată. În fine, după ce și-a epuizat lista de cumpărături, doamna pleacă. "Ce nebună, explodează măcelarul, însă, adaugă el cu admirație, ce memorie !"

Un biet mujic, umblă schiopând prin sat. Unpicior descult, altul încălțat. Polțistul, prezent pretutindeni, îl întreabă: Al pierdut unul?" "Nu, răspunde mujicul vesel, am găsit unul !"

După invazia în Afganistan, la Moscova a apărut următoarea reclamă turistică: Vizitați Uniunea Sovietică sau vă vizitează ea !

Coadă, scriu nevoiașii din RSR, este alinierea clasei muncitoare la politica înțeleaptă a Partidului !

-Ce înseamnă P.C.R. ?
-Primum Cizmar Rege !

Spre deosebire de destructivii capitaliști, care au descoperit bomba cu neutroni, rezerșiști, constructivi, au descoperit bomba cu "ceautron", care nu omoară omul, dar nici nu-l lasă să trăiască.

Stiți de ce nu se joacă comuniștii de-a v'ați ascunselea ?
Pentru că nu i-ar căuta nimeni !

În timp ce Decebal se îngrijea de cultul morților, Ceaușescu se îngrijește de moartea culturilor !

În RSR, transmisiile de fotbal la televiziune, sunt urmărite cu pasiune, spectatorii fiind siguri că cel puțin o oră și jumătate au scăpat de Ceaușești !

Meritul tov.dr. ing. acad. Elena Ceaușescu, constă în faptul că a transformat industria coccchimică în industrie chisco-comică.

-- Ce asemănare este între RSR și Trola ?
-- Ambele au fost distruse de Elena !

-- De ce n'a câștigat RSR campionatul de șah al lumii ?
-- Pentru că a schimbat un rege pe doi nebuni.

-- De ce fac albinele miere ?
-- Albinele fac miere pentru că au o regină, că dacă ar avea pe Ceaușescu, ar face un rahat.

După actualul volum "Despre Polimeri", cunoscuta savantă cu renume mondial ADI (zisă și Lenuța) va scrie "Despre Polimeri" și "Despre Polipruni".

Profesorul și-a întrebat elevii: Ce veți face dacă se vor deschide granițele ?

Unul câte unul și-a exprimat dorința că ei vor să-și viziteze rudele și prietenii din străinătate !
-- Dar tu Bulă ce vei face ?
-- Eu o să mă sui în copac ca să nu mă omoare puhoiul celor care vor să plece.

Pentru a economisi energie, Bulă a pus pe ușa apartamentului:
"Nu sunați, ies eu din cinci în cinci minute" !

LA NOI

La noi, mincișoșii fac vad,
Ca umbrele prin seară;
Si-o duce omul, ca și'n iad,
În propria lui țară.

Privighetori, de-ați mai văzut,
Își curmă-acolo cântul,
Și-i trist și-atât de abătut,
Si soarele și vântul.

Lovit, al tinereții zbor
Se clatină, se frânge
Și'n inimi, cel mai sincer dor,
În lacrimi se stânge.

Ca și-un blestem - prin veac proscris-
Răsună lanț sinistru,
Cu pas de rob, ce stă închis
Din Tisa, până la Nistru...

Ce soartă crudă ne-a fost dat,
Se ntreabă azi bătrânii;
Din tot ce-am strâns, ne-au tot luat,
Ba Rușii - ba păgânii...

Ce ceasuri grele se răsfâng,
Ca doliul veșniciei;
De tot mai trist, prin lume plâng,
Copiii României...

Căci, rătăcind printre străini,
Adună'n ei pustul...
Vai, Mamă, unde ți-ai pierdut,
Și zâmbetul, și Fiul ?...

L. MIRCEA

EPIGRAMA ȘI CATRENE

Ion CICALĂ

FOTBAL. Cum pierdu Craiova
În fața lui Bayern München

HANDBAL. Insucces la
Campionatul Mondial.

Oiteni, puși pe studenție,
Arătară două jocuri:
Unul gol de energie,
Altul gol de goluri.

Să dai gloria din mână
Asta e treabă română !
Dar așa-i când tragi pe lângă
Si mizezi numai pe...Stângă !

Un exod șod

Vesticii și afganii

Ajung tovarășii în Vest,
Ajung, ajung în Libertate.
Ajung atâția că te'ntrubi:
Unde-o ajunge Libertatea ?

Din an în an, din an în an,
Își amintesc de-Afganistan...
Și tot așa, până'ntr'o zi
Când afganii...n'or mai fi !

Rățoiul exilat

ANUL XII

OUL Nr. 54

TEATRUL NAȚIONAL RSR

Serviciul Internațional de Dezinformare prezintă pe scena Bucureștiului și în turnee cu 707 pe extra ordinarul "fiu hubit" al neamului

NICULAE CEAUȘESCU

În cea mai strălucită operă contemporană a marelui autor Leonid BREJNEV

"VITĂLUL INDEPENDENT" (sub abila regie a KGB-ului)

O multilaterală farsă politică ce se joacă neîntrerupt de 15 ani !

Dona-RĂȚOIUL

PUTEREA MILITARĂ SOVIETICĂ

-CAPITOLUL II-

Eugen POPESCU

În continuarea expunerii privind Puterea Militară Sovietică, începând în Cuvântul Românesc din Mai, care are la bază materialul publicat de Ministerul Apărării al USA, vom relata de data aceasta despre:

"Resursele și baza industrială militară a Sovietelor."

Baza industrială militară a Sovietelor și a celorlalte țări care fac parte din "Tratatul de la Varșovia" este cu mult cea mai mare din lume, ca număr de unități industriale sau diferite utilități, și ca dimensiuni fizice ale acestora, care sunt capabile de o producție militară neegalată în prezent de alte State din lume.

În ultimii 20-25 de ani, industria militară sovietică a crescut și s'a dezvoltat permanent și consecvent. URSS a sprijinit creșterea și modernizarea continuă a Forțelor sale armate, alocând în medie în acest scop circa 12-14% în fiecare an din produsul național brut, ceea ce înseamnă că Sovietele acordă prioritate dezvoltării producției industriale în scop militar.

Sectorul industrial al producției militare cuprinde 135 de mari uzine de asamblare finală, care sunt sprijinite de circa 3500 de fabrici și instalații înrudite care produc piesele componente ce urmează a fi asamblate în cele 135 de mari uzine. Unitățile industriale militare sunt organizate pentru o producție ciclică de

arme, reușind să excludă perioadele de stagnare sau inactivitate.

În 1980 Santerul naval de la Severodvinsk, de la Marea Albă, a lansat primul submarin de tip TYPHOON de 25.000 to., dotat cu rachete balistice strategice. Același Santer naval de la Severodvinsk a lansat în același an primul submarin nuclear din clasa OSCAR, pentru rachete ghidate.

Tot în 1980, uriașa uzină de la Nizhny Tagil, care acoperă un spațiu de 827.000 m.p., situată la circa 2400 km. la sud-est de Severodvinsk, a produs 2500 de tancuri T-72, cele mai mari și mai moderne. Uzina de la Severodvinsk a fost mărită cu circa 25% pentru a fi adaptată la producția submarinelor TYPHOON și OSCAR. De altfel, Severodvinsk nu este singurul mare santer naval, ci este unul din cele 5 Santere navale uriașe producătoare de submarine ale URSS.

La Ulyanovsk, Sovieticii au construit o uzină de proporții uriașe care produce mari avioane de tip nou, cu producție diversificată de avioane de transport și avioane de bombardament.

Îmbunătățirile tehnologice se dezvoltă în paralel cu dezvoltarea noilor baze industriale militare sovietice.

URSS și Statele care fac parte din Tratatul de la Varșovia continuă atât construcția de noi uzine de producție de sisteme de arme și munii, cât și extinderea ce-

Producția pentru Forțele terestre	URSS	Pact de la Varșovia
Tancuri	13.500	-
din care T-72	9.000	-
Artilerie de câmp (remorcată)	6.500	-
Artilerie de câmp autopropulsată	2.900	-
Aruncătoare de rachete	2.350	-
Artilerie AA autopropulsată	1.300	-
Artilerie AA remorcată	850	-
Alte vehicule blindate	25.500	-
Arme de infanterie	1.900.000	-
Pact de la Varșovia	3.950	-
400	-	-
100	-	-
900	-	-
1.100	-	-
8.200	-	-
675.000	-	-

Producția de rachete	URSS
ICBMs	1.200
IRBMs	450
SRBMs	1.150
SLCMs	3.200
SLCMs	900
ASMs	7.500
SAMs	240.000
Producția de avioane	URSS
Bombardiere	170-
Avioane de luptă	6.300-
Avioane de transport	2.000-
Avioane de antrenament	400-
Helicoptere	4.350-
Diferite utilități	525-
Construcții de nave	URSS
Submarine	58
Vase mari	58
Vase mai mici	266
Vase auxiliare	26

lor existente.

Am redat mai sus producția de materiale de război pentru Forțele militare, realizată de URSS și Statele din Pactul de la Varșovia (fără Sovietele), în perioada ultimului cincinal 1976-1980.

Producțiile de mai sus ale cincinalului 1976-1980 fac să mărească uriașele can-

tități de arme și sisteme de luptă produse anterior, care sunt fie așezate în câmp, fie se află în rezervele armatei. Din cetera tabelului producției de avioane, se poate observa că Sovietele acordă o mare importanță producției avioanelor de luptă, iar producția de rachete este considera-

bilă, de la rachete pământ-aer (240.000 buc.), la rachete intercontinentale balistice (ICBMs-1.200 buc.).

Din observarea dinamicii producției în ultimul cincinal, se observă un salt cantitativ în 1979-1980 la producția de tancuri și alte vehicule blindate, ce intră în dotarea infanteriei. Introducerea de noi sisteme de arme și de îmbunătățirea calității tipurilor vechi, continuă.

Această producție de arme de luptă de tot felul a făcut din URSS cel mai mare producător de arme și cel mai mare exportator de astfel de produse militare și echipamente de război către țările din așa zisa Lume a 3-a. În ciuda unui declin a ratei generale de creștere economică în care se găsește URSS, ea continuă să aloce 12-14% din produsul național brut în programele militare și nu sunt semne pentru o micșorare a acestor programe.

Se ridică o întrebare firească: ce o presează pe URSS să aloce constant aceste masive resurse materiale pentru creșterea continuă a producției militare? Este oare teritoriul ei imens în pericol de a fi ocupat de vre-o țară străină? Este oare independența ei națională în primejdie? În afară de teritoriile vecine pe care le-a anexat cu japa, în mod abuziv, nu sunt semnalate revendicări de altă natură. Concluzia ce se desprinde din analiza

creșterii constante a Forței militare a URSS, este că acest Imperiu al secolului XX urmărește ca prin superioritate de foc să poată ocupa sau controla întregul Glob pământesc, înfingând steagurile sale de biruință roșie peste popoarele restului lumii libere, care sunt îmbătate în prezent de ideea propagată de echipele marxiste de diversiune răspândite în toată lumea, că "e mai bine roșu decât mort".

Povara cheltuielilor militare este văzută altfel în URSS decât în Vest. La Sovietele cheltuielile pentru apărare sunt considerate ca o necesitate și au prioritate înaintea oricăror altor cheltuieli, chiar dacă productivitatea este în continuă coborâre, iar rata de creștere economică este în declin. Aceste aspecte negative se manifestă prin insuficiența de produse alimentare, o scăzută productivitate a muncii, dezorganizarea transporturilor și lipsa de energie.

Costurile pentru ajutarea regimurilor comuniste din Cuba, Vietnam, Afganistan, Polonia, etc. etc. aflate și ele în dificultate, au creat poveri suplimentare Sovietelor și creează în continuare, fără ca aceste dificultăți să determine vre-o micșorare a producției de echipamente militare și arme de tot felul.

În articolul viitor ne vom ocupa de organizarea Forțelor armate sovietice, controlul lor și doctrina de luptă.

KENT 100 - MONEDA DE SCHIMB ÎN ROMÂNIA

Mircea MUREȘAN

Marea revistă NEWSWEEK din New York (12 Aprilie a.c.) a publicat un foarte documentat articol cu titlul THE NEXT BASKET CASE care pe româneste se poate traduce: Cazul unui viitor sac fără fund. Articolul este important, pe de o parte pentru că descrie succint stările de lucruri din România; iar pe de altă parte face câteva prevestiri, privitor la continuitatea dictaturii familiei Ceaușescu, după ce seful va dispărea dintre muritori.

"Serile au devenit mai întunecoase în București - scrie Newsweek - de când Guvernul comunist român, a dat ordin să se închidă curentul electric care luminează străzile, pentru a se face economie de energie electrică... Cozile din fața magazinelor de alimente cresc mereu, în timp ce stocurile de produse alimentare, de pe rafturi - laptele, carnea, brânza, vinul, ouăle, uleiul și zahărul - scad din ce în ce. Cumpărătorii plătesc alimentele cu lei, valută națională, care este văzută așa de rău, încât cumpărătorii mai isteți pur și simplu o ignoră. Ei înțeleg că, pentru a ține de cumpărături, o altă valută, cu care pot cumpăra mai mult și mai ușor - în România de astăzi acest mijloc de schimb este pachetul de

100 țigarete Americane Kent".

Cum era de așteptat, năcăzurile financiare din România, au dat ocazia lui Nicolae Ceaușescu "conducătorul Partidului comunist, să se evidențieze". Deși fără nici o îndoială "stihul autocratic de la guvernul al lui Ceaușescu, a fost acela, care a blocat toate căile de scăpare ale României din această criză". Ceaușescu, care este acum de 64 de ani "așa seful Partidului comunist, cât și Președintele României, nu lasă să se dezbătă politica sa în presă, și-a umplut toate posturile în guvern, cu membrii proprii sau familiei, și pregătește acum pe îmbulbatul său fiu, Nicu, să-i succedă. Pentru a "asigura controlul central și riguros asupra țării, el schimbă între ei birocrații din posturile de vârt, pentru ca cumva aceștia să-și poată forma vre-o bază de putere regională".

Criza din România vine în special "din lipsa de petrol, pe care Ceaușescu trebuie să-l cumpere de pe piața internațională", bine-înțeles pentru a face să funcționeze industria parazitară, creată de el, subliniem noi. Pentru a plăti importurile de petrol "Ceaușescu a lansat o campanie de export de produse alimentare, care

au făcut ca balanța deficitară la export, de 800 milioane din anul 1980, să ajungă la 200 milioane surplus în anul 1981". Ca urmare a lipsei de alimente și "devalorizarea leului" România a pus în aplicare un foarte stângaci sistem de bursă neagră, bazată pe Kent-100 țigarete care se bucură în România de o atracție aproape mistică; pentru câțiva timp după cel de al doilea război mondial, Kent era singura marcă de țigări ce se putea vinde în România".

Autorii acestui articol Mark Whitaker și Theodore Stanger subliniază căsoferii de taxi la aeroportul Otopeni "închid taximetru, care ar marca \$23.00 dolari cursa, cerând în schimb pentru cursa până la București, două pachete Kent". Dacă vreți să-ți repări automobilul cât mai repede "dai două cartioane Kent". O femeie din București "a dat doctorului ginecolog, 10 pachete Kent și 2 pungi de cafea, ca să fie sigură că o consultă, deși serviciile medicilor în România "sunt fără plată".

Sunt descrise succint tribulațiile lui Ceaușescu, care pune vina pentru criza din România, "pe criza din lumea Occidentală, creșterea valorii dolarului în 1981, lâcomia celor care dau bani cu împrumut și productivi-

tatea scăzută a muncitorilor". El "consideră că în România nu este lipsa de alimente și a declarat în public că mulți români sunt prea grași și trebuie să țină cură de slăbire". Reprezentanții "Băncilor Occidentale și Delegații Fondului Monetar Internațional - România este singura membră din întregul bloc - se îngrămădesc la București, să facă cercetări și să prezeze pe Ceaușescu să-și plătească datoriile externe, care cresc pe zi ce trece". Trimisii lui "Ceaușescu au vorbit mai anul trecut, în repetate rân-

duri, despre restructurarea economiei după modelul Ungariei, pentru a lăsa mai mult loc inițiativei particulare independente. Dar nu s'a luat nici o măsură, probabil pentru că descentralizarea este considerată mare pericol pentru partidul comunist. Unica inițiativă a lui Ceaușescu a fost apărui obositoare către muncitori să-și mărească productivitatea. Ca răspuns la aceste apehri, conducătorii Postului de Televiziune a Statului, au transformat rondoul de flori, din fața clădirii centrale, în grădină de zarzavat". "T's

going to take more than that" - "trebuie să se facă ceva mai mult decât atât", se încheie acest articol; în bătaie de joc.

Cât privește părerile cercurilor financiare occidentale, despre Guvernul comunist din România, au fost exprimate de Vanous directorul Fondului Monetar Internațional care a spus: "... Guvernul român a fost cel mai mare artist din lume, în înșelăciunile plăților la împrumuturi cât și emiterii de cecuri fără acoperire" (NEWSWEEK, 12.IV.82).

Cuvântul Românesc

Numai

\$15

pentru 12 luni

NOUA REVOLUȚIE AGRARĂ DIN ROMÂNIA

Dragoș ALDEA

"Se impune deci atât o restructurare a normelor de furajare, cât și a organizării fermelor zootehnice, a gândirii din zootehnic, a cercetării științifice zootehnice." Cu aceste mari cuvinte, secretarul general al Partidului Comunist Român, la ultima consfătuire de lucru dela comitetul central al partidului, a răsturnat activitatea existentă de tip agro-industrial din sectorul creșterii animalelor.

Dar ce și cine a provocat această nouă revoluție agrară, cum le place să o numească, cei care au născocit-o?

După cum e cunoscut, partidul și mai ales cei care gândesc în numele partidului, sunt în mare impas economic. După ce au nă-

cocit și aplicat o uriașă politică de industrializare în toate sectoarele, atât unde s'a potrivit cât mai ales unde nu s'a potrivit, acum, plini de nedumerire, culeg roadele propriei lor nesăbuite. Ceea ce este trist, chiar foarte trist, este faptul că această întoarcere de 180 de grade, sau revoluție agrară cum au botezat-o, se face pe spinarea omului simplu. El este singurul care trebuie să suporte la nesfârșit, experiențele nereușite ale marxism-leninismului. Si ce este mai rău este faptul că aceste experiențe marxist-leniniste sunt foarte costisitoare, iar banii necesari sunt luați dela gura proletariatului, atât de drag partidului. S'ar părea că, clasa activiștilor de partid, nu este

obligată să suporte și ea, în mod egal, costul industrializării cu orice preț. Nici miliția și securitatea nu simt în mod practic cât costă și cu câte sacrificii se fac repetatele revoluții mai mult sau mai puțin agro-industriale. Tovarășii din ele au salarii bune și posibilități de acces mai mult sau mai puțin legale, la avutul obștesc, așa că viața se scurge plăcut și liniștit în raiul comunist.

Așa dintr'o dată, văzând că s'a ajuns la fundul sacului, că nu se mai poate plăti datoria externă cu foarte competitivele noastre produse industriale, cei care gândesc în numele partidului, au găsit soluția. Dacă nici petrol nu mai este, iar lemnul pădurilor a fost și el tocat, salvarea ar fi doar

exportul de cereale. Deși din toate vremurile se știe că este mai avantajos să exporti carne decât boabe, totuși partidul ține morișă să exporte cereale. Si nu degeaba se încapățânează el să vândă cereale ieftine, cipențurcă a ajuns la convingerea, că după colectivizarea agriculturii nu mai dispune de potențialul necesar transformării boabelor în carne. În această situație el e forțat în continuare la o politică economică proastă, să exporte cereale pe bani puțini, să le dea altora, care nu au colectivizat agricultură și care deci și-au păstrat capacitatea de a produce carne, pe care să o vândă scump.

Este acuzat Ministerul Agriculturii că nu a făcut ordine în furajarea raționa-

lă a tuturor speciilor de animale, că nu a elaborat norme științifice, că s'a lucrat anarhic, s'a consumat mult și s'a făcut risipă. Conducerea ministerului a patronat și chiar încurajat risipa și dezordinea în furajarea animalelor. Că s'ar fi părăsit tehnologiile bune și s'au adoptat sisteme noi, care au dus la dublarea consumurilor.

Este timpul să lăsăm i-pocrizia la o parte. Știu toți oamenii simpli din România, că furajarea animalelor s'a făcut după legea 22 din 1971, care a fost votată de Marea Adunare Națională. Deci partidul comunist român este adevăratul răspunzător de toate relele, de care acum este acuzat Ministerul Agriculturii. Dacă vrea să fie cinstit, acum este ocazia nimerită, ca partidul să recunoască că politica lui marxist-leninistă și multilateral dezvoltată a eșuat. Si că de fapt toate relele de care este acuzat acum Ministerul Agriculturii sunt propriile greșeli ale partidului, consecința firească a colectivizării agriculturii.

Dar, ce mai vrea acum partidul, propunând o nouă revoluție agrară? Sau cu alte cuvinte ce noi norme științifice îi mai așteaptă pe oamenii simpli din agricultură. Se pare că așa dintr'o dată, partidul ar fi renunțat la propria linie marxist-leninistă, adică a renunțat la sistemul de activitate modernă de tip agro-industrial în zootehnic. L-a cuprins subit o dragoste fierbinte de vechiul sistem, pe care nici 30 de ani nu au trecut de când l-a distrus cu ajutorul colectivizării agriculturii și bine înțeles al luptei de clasă. Pe partid l-a apucat brusc dragostea de producția de tip tradițional. Ceea ce a hulit timp de 30 de ani, acum a început să iubească cu înfocare. Ce fi-e și cu metamorfozele astea.

Ce vor fi zicând oamenii simpli în fața unei surprize atât de neașteptate?

Auzi dumneata! Disloci populația activă dela sat la oraș, în concordanță cu activitatea comunistă de tip agro-industrial din agricultură. După 30 de ani bagi de seamă, că a ieșit prost și te precipiți cu o cuvântare, din care trebuie înțeles că e vorba de o reîntoarcere la producția de tip tradițional în agricultură. Numai că producția de tip tradițional în agricultură, ca să reușească presupune existența unei clase țărănești libere și interesate. Orî partidul, dacă l-a făcut de petrecanie acestei clase țărănești, să vedem de unde o va lua acum și cum o va convinge să facă din nou producție de tip tradițional, dar de data aceasta pe bani puțini sau de amorul artei. Te pomeniști că filosofii partidului vor numi această situație, contradicții neantagoniste ale sistemului comunist. Sau mai pe înțelesul omului simplu: Noi partidul, am hotărât să vindem cerealele în străinătate că avem datorii, iar voi oamenii simpli să fiți obligați să faceți carnea, laptele, lăna, și ouăle, cărând cu căr-

ca: siloz, cartofi, sfeclă, gulii, lucernă, iarbă și așa mai departe. Si ce-o să iasă, să nu ne întrebați pe noi.

"O asemenea furajare s'a practicat și la noi în trecut și practică și azi țărani." (citad din discurs).

Lată cum victoriosul partid comunist, care nu a precepuțit nici un efort în ultimii 30 de ani ca să distrugă clasa țărănilor, se recunoaște învins. Multtrămbițata activitate modernă de tip agro-industrial, și-a dat duhul. Fie-i țărâna ușoară, sau cum spun oamenii simpli: "nu i-ar mai muri mulți înainte". A avut parte de o înmormântare fastuoasă, în cadrul unei consfătuiri de lucru la comitetul central. Cuvântul de adio a fost rostit chiar de secretarul general al partidului. A fost găsit și un pap ispășitor pentru acest deces prematur. Ministerul Agriculturii și cercetarea științifică, aceștia cu spiriții lor defetisti și care au demonstrat necunoașterea realității din România.

Ne întoarcem deci, cu capul plecat, la vechia și țărăneasca producție de tip tradițional. Mare dolim pentru marxist-leniniști habotnici. Din păcate, de asemenea, mare dolu și pentru pedepsii din agricultura comunistă, care de acum înainte vor simți mult mai aspru biciul partidului pe spinarea lor goală.

Imaginați-vă, dacă puteți, cum se desfășoară acum procesul de producție, într'un mare combinat de porci acum, când baza alimentajului se spune că o formează silozul, cartofii, sfecla, gulile, lucerna și mai ales iarbă. Sau poate că în noile condiții de furajare, se va renunța la creșterea porcilor în aceste combinate. Si vor pune stăpânire pe ele, cucuvelele.

"Să trecem deci imediat la amenajarea îngrășătoarelor și crescătoriilor de porci, a grajdurilor de bovine, a saivanelor, a crescătoriilor și îngrășătoarelor de păsări. Toate trebuie revăzute. Cu lucrări simple, să creem condiții pentru adaptarea la cerințele furajării raționale. Peste tot problema apei să fie considerată ca fundamentală. Este necesar să ne gândim la felul cum să depozităm furajele. În două săptămâni să se amenajeze un model de grajd, în care să se introducă apa și furajarea în condițiile noi. Să fie cât mai ieftin și să asigure o furajare simplă." (citad din discursul domnului Ceaușescu la consfătuirea de lucru dela comitetul central din 22. ol. 1982)

Luând cunoștință de aceste noi directive, adevărată revoluție agrară, omul simplu, în simplitatea lui nemărginită, se va întreba nedumerit:

Dece oare, după ce partidul a cheltuit și ce nu a avut, îndatorând țara, ca să-i facă pe plac lui Lenin, acum o ia dela început, construiește alte tipuri de grajduri, altă gândire, alte cheltuieli.

Nu mai la comunisti se poate întâmpla așa ceva. .

EXPEDIAȚI ACEST CUPON IMEDIAT

To: PROPANE SAFETY,
555 Yonge Street, Toronto, Ontario
M7A 2H6.

Please send me your free
20-page handbook,
LIVING SAFELY WITH PROPANE.

NAME

ADDRESS

CITY

PCODE

NU LĂSA SFÂRȘITUL SĂPTĂMĂNEI SĂ ZBOARE CA FUMUL

Gazul propan este un combustibil convenabil pentru casele de vară, excursioniști și toți aceia care fac grătar în grădina. Este curat, rapid și efectiv pentru gătit, răcit și luminat. Dar, ca orice alte materiale inflamabile, gazul propan trebuie folosit cu precauție. Știați de exemplu, că:

- Gazul propan nu poate fi folosit într-o încăpere închisă.
- Buteliile de propan trebuie să fie ținute afară și trebuie să fie verificate la fiecare 10 ani.
- Butelia de propan trebuie să fie mutată întotdeauna în poziție verticală.
- Buteliile cu propan trebuie amplasate în afara vehiculelor de recreație sau într'un compartiment strâmt, ventilat direct afară.
- Este recomandat ca frigiderule ce lucrează pe

bază de gaz propan să fie curățate și ajustate în fiecare an.

Veți găsi aceste măsuri preventive și altele în broșura noastră gratuită. Trimiteți acest cupon astăzi și veți primi o copie. Este un ghid plin de instrucțiuni ce vor face ca gazul propan să vă fie un ajutor în loc de a fi un pericol pentru D-voastră și familie.

Guvernul Provinciei Ontario lucrează pentru a ajuta poporul.

Ministry of Consumer and
Commercial Relations

 Ontario

Robert Elgie M.D., Minister
William Davis, Premier

PE SCURT

După 15 luni de așteptare, soția și copilul fostului antrenor al Nădiei Comănică au sosit în Sacramento, California. Sopot, George Pozsar, a declarat recent că guvernul român a oprit dezvoltarea carierei de atletă a Nădiei, preferând s'o întrebuințe doar pentru propagandă.

În timp ce în RSR n'ai voie să trimiți un pachet cu alimente, fără a plăti o vamă exorbitantă, în Polonia s'au trimis 200 de tone de alimente, împărțite direct populației, de către cetățenii americani care aparțin "Bisericii lui Hristos" (The Church of Christ).

Schimbul comercial dintre Iran și RSR a crescut în ultimul timp, datorită împrejurărilor politice.

Institutul de tehnologie izotopică și moleculară din Cluj a realizat primul spectrometru de masă românesc destinat analizei moleculare. De notat că numele "savantei" Lenja, care "a scris" o carte despre molecule, nu este menționat.

La poligonul experimental pentru utilizarea forței vântului de la Brașov, a fost racordată la sistem prima instalație eoliană de 20 kilowați.

Ion Homorgan a fugit din țară. Soția lui Florica, a fost luată dela domiciliu, dusă în mijlocul comunei (Comlosul Mare, jud. Timiș) și bătută încât a fost nevoită să fie internată în spital. Seful postului de miliție, M. Ijvan, s'a arătat tot atât de feroce ca și cei dela securitate.

Pe lângă centrala nucleară dela Cernavodă, se planșia în Moldova să se construiască o centrală identică, și alta în Transilvania.

Lucrările au încetat. Statele Unite și Canada nu mai acordă credite.

Recentele cercetări din regiunea Izvoarele și Sapița (Baia Mare) au pus în evidență o nouă resursă a subsolului maramureșan: turba. Zăcămintele descoperite au o valoare calorică de 1.844 cal/ kgr. Turba poate fi folosită ca o sursă de energie sau ca un bun îngrășământ agricol.

În Dobrogea, la Babadag, s'a plănuț prima fabrică de zahăr. Construcția va fi terminată în 1983.

Populația României, la sfârșitul anului 1981, a fost de 24,7 milioane. Dintre aceștia (trei) milioane lucrează în agricultură. Numărul copiilor 4.800.000.

Până acum, în fiecare an de Paști, românii reușise să albe un mic cozonac, să ciocnească un ou roșu. Anul acesta a fost cel mai sărac Paști.

În ultimii 10 ani suprafața de bază furajeră alocată fermelor de taurine s'a redus la jumătate.

Un ou costă 9 lei. Un funcționar cu o leață de 2500 litar poate să-și cumpere cca 23 duzini de ouă. Venitul unui funcționar scotit în ouă...

Dacă RSR dorește noi împrumuturi atunci--spune un bancher american ce-a făcut recent o vizită în țară -- "să termine cu lozincile și să privească realitatea în față".

Din anul 1968 RSR a început să importe petrol.

RSR speră că'n 1982 exportul va crește cu 14% față de anul 1981.

D. David Funderburk, profesor de istorie, și care vorbește fluent limba română, a fost numit de preș. Reagan, ambasador la București.

D. F. m-i diplomat de carieră, dar e un om integru și curajos. El spune lucrurile așa cum sunt. O calitate rară!

A murit la Paris Ioan Rotaru, originar din Basarabia. El a reprezentat pe toți iganii din lume "World Gypsy Community" și a reușit să obțină eliberarea lor din Ungaria, Cehoslovacia și Iugoslavia.

În zilele și orele de lucru, poliția oprește oamenii pe stradă și-i întreabă de ce nu sunt la serviciu. Dacă n'ai acte ca să-ți dovedești că în acea oră ești liber, atunci te duce la poliție unde trebuie să dai o declarație de ce de ce nu muncești, ce faci, etc...

Echipa de milițieni, pe bază că au primit un demut dela vecini (nu spune dela cine), intră în casă și-l inspectează dulapurile ca să vadă dacă ai alimente stocate.

hrana pe o lună pentru un cetățean a fost reglementată la: Carne 1.50 Kg. (250 g. de porc; 500 g. de vacă și 750 g. de pasăre)-Umlt: 125 gr. Câte un kgr. de ulei și zahăr, plus 7 ouă. Laptele se dă doar cu doavădă că ai copil sub vârsta de 3 ani.

SPORT

* Etapa 28-a a campionatului Diviziei "A" de fotbal s'a caracterizat prin rezultate scontate, fără surprize, poate cu excepția rezultatului egal obținut de chujeni la Hunedoara. În fruntea clasamentului se află în continuare Dinamo, urmată la numai un punct diferență de studenții craioveni. Corvinul se află în continuare pe locul trei. Următoarele Corvinului, F.C.Olt, Steaua și Sportul Studențesc, pretendenți să ele la locul 3, care dă dreptul la participarea în cupa U.E.F.A., au mai pierdut teren. Pe ultimul loc se află în continuare Progresul, care nu mai are nicio speranță de salvare. În restul cozii clasamentului este încurcătură mare, pe care numai etapele viitoare o pot clarifica. După această etapă campionul s'a întrerupt în vederea turneului echipei reprezentative de fotbal a României în America de Sud.

REZULTATE TEHNICE

S. C. Bacău	- Univ. Craiova	0-0
Progresul Vulcan	- U. T. Arad	2-0 (1-0)
Jiul Petroșani	- A.S.A. Tg. Mureș	1-1 (0-1)
Dinamo	- F. C. Argeș	1-0 (1-0)
Corvinul Hunedoara	- „U” Cluj-Napoca	1-1 (0-1)
F. C. Constanța	- Sportul stud.	0-0
„Poli” Timișoara	- F. C. Olt	2-1 (1-0)
C. S. Tirgoviște	- Steaua	1-0 (0-0)
F.C.M. Brașov	- Chimia Rm. Vilcea	1-0 (1-0)

CLASAMENTUL

1. Dinamo	28	17	5	6	51-26	39
2. Univ. Craiova	28	17	4	7	57-19	38
3. Corvinul	28	14	7	7	58-32	35
4. F. C. Olt	28	14	4	10	39-29	32
5. Sportul stud.	28	10	11	7	28-29	31
6. Steaua	28	11	8	9	32-36	30
7. C. S. Tirgoviște	28	11	6	11	26-34	28
8. S. C. Bacău	28	9	9	10	32-38	27
9. „U” Cluj-Napoca	28	10	7	11	28-35	27
10. „Poli” Timișoara	28	9	8	11	29-34	26
11. F.C. Constanța	28	8	10	10	30-37	26
12. F.C.M. Brașov	28	10	6	12	21-32	26
13. Jiul	28	8	9	11	30-36	25
14. Chimia Rm. V.	28	9	7	12	25-41	25
15. A.S.A. Tg. Mureș	28	10	4	14	37-41	24
16. F. C. Argeș	28	8	8	12	24-28	24
17. U. T. Arad	28	8	7	13	25-34	23
18. Progresul Vulcan	28	6	6	16	28-47	18

GOLGETERII

17 GOLURI: Iordănescu - 1 din 11 m.
14 GOLURI: Cărpă.
13 GOLURI: Petcu (Corvinul).
12 GOLURI: Iamandi - 2 din 11 m.
11 GOLURI: Găngu.
10 GOLURI: Cămtaru, D. Georgescu - 1 din 11 m.
11 m. O. Ionescu - 2 din 11 m.

Apostol (în alb) înscrie cu capul cel de al doilea gol al Progresului.
(Fază din meciul Progresul - UTA, 2 - 0)

* Echipa de fotbal a României a întreprins un turneu în America de Sud, jucând cu echipele Argentinei, Peruului și Chile. În prima partidă, disputată la 13 Mai a.c. pe stadionul din Rosario, românii au pierdut cu 1-0(0-0) după un joc frumos cu multe faze de fotbal modern. Golul argentinienilor a fost înscris de Ramon Diaz (min.56). Al doilea meci, cu echipa Peruului, disputat la 17 Mai a.c. la Lima a dat loc la o dispută aprigă în care jucătorii peruvieni au abuzat de durități. Doi jucători din echipa României au fost eliminați: Balaci min. 40 și Iorgulescu min.44 pentru proteste. Jucând în 9 oameni, românii au pierdut cu 2-0. Total nesatisfăcător arbitrajul peruvianului Lieblingher. Ultimul joc, cel cu echipa chiliană, disputat la Santiago de Chile, a surprins majoritatea spectatorilor și telespectatorilor -meciul fiind transmis la TV în Chile, Peru, Argentina, Uruguay și Ecuador. Echipa română a practicat un joc modern, tehnic, în mare viteză, cu dese schimbări de locuri și cu acțiuni excelente ale celor două aripi, învingând cu 3-2 echipa Chile, care nu a pierdut niciun joc pe teren propriu în ultimii 3 ani. Formația echipei române: Moraru -Rednic, Boloni, Iorgulescu, Bogdan -Ticleanu (Andone), Augustin, Klein (Balint) -Geolău (Turcu), Cămtaru, Balaci.

* Turneul Internațional de sabie "MASTERS" dela Torino la care au participat primii 8 sabrieri din lume a fost câștigat de Ioan POP dela clubul Steaua București.

* În cele 3 serii ale campionatului Diviziei "B" de fotbal s'au disputat jocurile etapei a 28-a, iar unele echipe din seria 2-a au chiar 30 de partide disputate. Dacă echipele câștigătoare ale serilor 1 și 3 sunt practic cunoscute de Petrolul Ploiești are un avantaj de 3 puncte și un joc mai puțin, astfel că pare favorizată. În etapa următoare ploieștenii joacă însă la București cu Rapid, și în cazul unei victorii ale echipei din Gîlilești acest avantaj va fi redus la numai un punct. Un joc egal sau o victorie a echipei ploieștene îi fac pe aceștia câștigători sigurii seriei a 2-a.

CLASAMENTUL DIVIZIEI "B"

SERIA I-a

1. POLI. IASI	28	19	4	5	61-27	42
2. C.S.M. Suceava	28	16	4	8	56-29	34
3. Gloria Bistrița	28	16	7	5	54-19	35
4. Unirea D. Fec.	28	16	3	9	49-24	35
5. Gloria Ruzicu	28	14	4	10	37-20	32
6. C.S. Botoșani	28	13	4	11	56-27	30
7. I.M.U. Med.	28	12	10	6	30-37	28
8. F.C.M. Srd. Ol.	28	10	8	10	30-29	28
9. F.C.M. Prog. Br.	28	10	8	10	36-30	28
10. C.S.M. Sf. Gh.	28	10	7	11	40-39	27
11. Vili. M. Vaslui	28	12	3	13	32-35	27
12. Ceahlăul P.N.	28	10	6	12	35-36	26
13. C.S.U. Galați	28	12	2	14	35-53	26
14. Delta Tulcea	28	10	5	13	28-44	25
15. Vlt. Ghergheni	28	9	4	15	27-39	24
16. Constr. Iasi	28	11	2	15	34-50	24
17. Victoria Tecuci	28	7	3	18	16-53	17
18. Melonul Săv.	28	2	8	18	17-73	12

SERIA II-a

1. PETROLUL PL.	28	15	7	2	51-14	45
2. Rapid Buc.	28	17	8	4	65-21	42
3. Unirea Alex.	10	15	5	10	33-25	33
4. Seimil IPA Sb.	23	11	9	8	34-28	31
5. Automatica Zuc.	23	12	6	11	48-49	30
6. Chimica Tim.	23	11	7	10	25-31	29
7. Metalul Buc.	23	13	9	10	32-31	28
8. Autobuzul Buc.	23	13	2	13	35-35	28
9. Dunărea Cl.	23	12	2	14	25-37	26
10. Gas mian	23	12	4	12	32-34	26
11. Carpati Mureș	23	9	5	14	20-31	26
12. Flacăra Meara	23	10	6	13	22-31	26
13. Mec. Iină Buc.	23	9	3	12	32-41	25
14. Energia Slatina	23	10	5	13	24-37	25
15. Tractorul Br.	23	8	9	13	21-33	23
16. Pandurii Tg-J.	23	11	2	16	38-51	24
17. Metalul Ploien	23	9	4	16	26-34	23
18. I.C.I.M. Brașov	23	6	6	16	24-40	18

SERIA III-a

1. F.C. BIHOR	28	22	4	4	77-33	44
2. F.C. Baia Mare	28	14	6	8	52-25	34
3. Aurul Brad	28	15	2	11	40-28	32
4. Olimpia S.M.	28	12	5	11	40-33	29
5. Steagul Ard.	28	13	3	12	47-48	29
6. Rapid Arad	28	12	4	12	37-41	28
7. Sosecul S.M.	23	12	4	12	31-40	28
8. Minerul Caric	23	12	3	13	45-42	27
9. C.F.R. Tim.	23	11	5	12	40-37	27
10. C.S.M. Dr. Tr.S.	23	12	3	13	37-39	27
11. C.I.L. Sighet	23	12	3	13	31-41	27
12. F.C.M. Reșia	23	10	6	12	33-37	26
13. Infrădița Or.	23	13	6	11	46-42	26
14. Minerul Lupeni	23	11	4	13	39-42	26
15. Dacia Orăștia	23	11	4	13	35-38	26
16. U.M. Timișoara	23	11	3	14	31-42	26
17. C.F.R. Cl-Nap.	23	9	5	14	33-44	23
18. Min. Ilba Seini	23	7	6	15	22-53	20

* Învingând cu 18 - 3 pe URSS, echipa de rugby a României s'a clasat pe locul trei, în urma echipelor Franței și Italiei, în cupa F.I.R.A. la rugby, la care participă cele mai bune 5 echipe de pe continent (echipele de rugby britanice nu participa în această competiție).

* La CAMPIONATELE MONDIALE DE BOX disputate la Munchen (RFG) în cursul lunii Mai a.c., doi pugiliști români au obținut medalii de bronz: Constantin Tițoiu (muscă) și Viorel Ioana (semiușoară).

* Echipa feminină a României a obținut medalia de bronz la Campionatele europene de tenis de masă, disputate la Budapesta în Aprilie a.c.

* La Rostock (RDG), Mircea Frăpăcă (România) a câștigat medalia de aur și titlul de Campion European de judo, categoria semimijlocie.

El a fost singurul sportiv român medaliat la această ediție a Campionatelor Europene de judo.

* La CAMPIONATELE EUROPENE DE LUPTE greco-romane, disputate în Bulgaria la sfârșitul lunii Aprilie a.c., trei luptători români au fost medaliați, astfel: Marian Ștefan (cat.52 kg) - argint, Ștefan Negrișan (cat.68 kg) - argint, Ion Drălea (cat.82 kg) - bronz.

Ștefan Negrișan

Marian Ștefan

PE SCURT DIN ȚARĂ

CRONICĂ RADIOFONICĂ

Radio București transmite întrecerile sportive, dar ora exactă și prezice cu aproximație "Starea Vremii".

Nu se mai spune că n'a trecut "Cum e Timpul" deoarece "timpul" este de origine latină și Niculiță face eforturi ca să-și moscovească patria.

Radio București, pe numele popular "Radio Vorbăria" cu unde lăbărțate, este victima ușoră a umorului încă ne-asasinat de regim.

Cetățeanul, după o fericită noapte că n'a înghetat, deschide aparatul de radio:

Tovarăși și tovarășe, bună dimineața! Este ora 6:30 când tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al PCR și președintele RSR s'a sculat.

Vă rugăm ca să-i urmați exemplul.

Tovarăși și tovarășe, este ora 6:45, vă reamintim că iubitul fiu al Neamului tovarășul Nicolae Ceaușescu își face gimnastică de dimineață.

Vă rugăm ca să-i urmați exemplul.

Tovarăși și tovarășe, este ora 7 și liderul nostru drag își face dușul cotidian, necesar pentru învigorarea trupului și a putea depune o zi roditoare de muncă socialistă.

Vă rugăm ca să-i urmați exemplul.

Tovarăși și tovarășe, este ora 7:15, tovarășul conducător Nicolae Ceaușescu se îmbracă pentru a merge la serviciu.

Vă rugăm ca să-i urmați exemplul.

Tovarăși și tovarășe, este ora 7:30, Tov. Ceaușescu își ia micul dejun.

Vă rugăm ca să-i urați: "Poftă Bună".

RSR VINDE MULT ȘI VINDE IEFTIN

România a participat recent la expoziția din Amsterdam unde a expus haine, încălțăminte, tricotate, jucării, covorașe, vase, sticlărie, utilaje casnice precum și o bogată și variată serie de produse alimentare.

Marfa românească se vinde pentru că-i, aproape, cea mai ieftină.

RSR și-a anunțat prezența pentru 1982 la următoarele expoziții internaționale: Cairo, Leipzig, Milan, Lisbon, Barcelona, Toronto, Izmir, Damascus, Teheran, Marseille, Bagdad și multe alte orașe.

PRIMA LECȚIE

Presă - a tămiat până a afumat pereții evenimentul "democratic" prin care ing. Ilie Gheorghe, preș. Cooperativei din Ștefănești de Jos, n'a fost reales.

E o victorie a "democrației comuniste" care a înălțat un conducător incapabil.

Pe când înălțarea lui Ceaușescu ??

CU PUȘCĂRIA LA POARTĂ

RSR a inaugurat un nou serviciu: vine cu pușcăria la poartă.

O dubă pregătită cu tot confortul, scaun care-ți da șocuri electrice, plus unelte respective de tortură, (saci de nisip că să te bată fără a lăsa urme), etc. o preste în fața casei.

Agenții securității învin pe cel suspectat în masină, prietenește... și pornesc la plimbare. (În special în locuri virane unde nu se aud gemetele).

Arestatul, dacă nu cooperează și nu dă răspunsurile pe placul securității,

fi, este bătut, i se aplică șocuri electrice, etc. Dacă recunoaște că-i vinovat și semnează declarații dinainte scrise, atunci are șansa să scape mai ușor.

De te împotrivesți prea mult, riști să fii omorât, iar ucigașii au grijă să spună c-a scăpat și ai fugit peste graniță.

Nu există nici o dovadă c-al fost închis ori internat la spital, totul se consumă între "zidurile" camionului numit "Tudor Vladimirescu".

Ultima perfecțiune a securității reseriste!

Un litru de benzină se vinde cu 9.50 lei, și trebuie să faci coadă ca să-l obții. (peste \$3 galonul).

Excursiile făcute de români în țările socialiste au fost reduse la minimum. RSR are nevoie de ori ce fel de bani și nu dorește ca cetățenii să-și cheltuiască economisirile în afara hotarelor.

"Scînteia" consacră spații ample satului românesc de azi, (analizând evenimentele din 1907-1962-1982 N.R.) afirmând că s'a ajuns "sub semnul împlinirii socialiste, al înfăptuirii aspirațiilor de progres și bună stare ale țărănimii".

30% din exportul RSR îl constituie produsele industriale.

APELUL LA GUNOAIE!

Dacă în acest an, scrie Știința, fiecare locuitor din municipii și orașe ar preda în fiecare lună unităților de colectare în plus față de anul trecut un kg. de fier vechi, un kg. de maculatură, 100 grame de metale neferoase, s'ar realiza o economie de 500 milioane de lei.

DELA CAP SE ÎMPUTE ECONOMIA

În fața Com. Central de Conducere a Part. Com. Ceaușescu a trebuit să recunoască motivele principale pentru care suferă economia RSR:

Proasta administrație, un supra consum de energie, marile datorii externe, plus neexecutarea la timp a comenzilor destinate exportului care se ridică la \$1 bilion.

În ce privește lipsa de mâncare Niculiță afirmă că-i doar o lipsă de o mai bună distribuție a produselor alimentare.

Ca măsuri de îndreptare s'au propus noi legi: Comitetul Central să stabilească "responsabilitățile morale și materiale ale celor responsabili cu administrația burocratică statului... să se facă mai multă economie la consumul energiei...".

S'a verificat că deși s'a întreprins mai multă energie electrică, producția pe anul 1981 a fost cu mult sub nivelul planificat.

RSR își ia obligațiile de a-și plăti datoriile la timp și în același timp să nu mai facă alte datorii. S.U.A., Germania de Vest, Japonia, au refuzat să mai garanteze noi împrumuturi.

RSR trebuie să plătească până la sfârșitul anului \$3 miliarde de dolari, și actualmente București încearcă să-și amâne plățile.

Soferul V. Stefan dela I.U.G.C. Călărași s'a dus până în localitatea Modelu, pentru a transporta cu o mașină de 16 tone, un pachet de țigări... Șeful de tren și controlorul de pe linia Calafat-Craiova, și-au deschis propriul lor oficiu de vânzare a biletelor de tren. Pentru avantajul călătorilor costul, pe jumătate, se colecta direct în timpul parcurului.

Un abonament lunar la telefon (linie comună și cu număr limitat) s'a ridicat la 100 lei lunar.

Pe o scrisoare "par avion" din țară, destinată Statelor Unite, se cere un timbru de 16.20 lei. O scrisoare "air mail" din Statele Unite în RSR, costă 40 de cenți. Un român, cu o leafă lunară de 2430 de lei, poate expedia 150 de scrisori pe lună. Echivalent cu valoarea a \$60. Asta ar fi venitul socotit în timbre postale.

CALIFICAREA COZILOR

La cumpărarea laptelui milicienii aranjează pe "co-dăși" după categorii.

Cei care dovedesc că au copii sub vârsta de 3 ani, stau în fruntea cozii, cei cu copii mai în vârstă de 3 ani, sunt plasați în mijlocul cozii, iar restul, dacă s'optimiști, așteaptă la coada cozii.

Ca supliment gratuit pentru cei care stau la coadă, radio le amintește câteva memorabile aniversări: 25 de ani dela înființarea asociației studenților comunisti și 60 de ani dela crearea UTC-ului.

"Gheorghe Ardelean, țărăn, crește trei vaci, patru viței și trei porci... care produc lapte, carne, etc. (Rom. Lib. 12-26-80).

În România de altă dată o gospodărie cu vaci, cai, viței, oi, porci, era ceva natural ca să producă lapte, carne, etc.

În RSR a devenit însă o minune ce se publică la ziar!

CU "OLCIT"-UL... AU CLOCIT-O

Întreprinderea "Româno-Franceză", de a construi în comun mașini Citroen la Craiova, s'a dizolvat.

D. Jaques Lombard, dir. Comp. Citroen, afirmă că după ce a plătit 98% din echipamentul prevăzut, se retrage onorabil din această operație făcută în comun cu guvernul din București.

Motivele invocate sunt rigorile regimului. Totul trebuie scris pe hârtie și trimis pentru aprobare la București.

Pentru cumpărarea unei surubelnițe trebuie făcut raport și înaintat la ministerul industriei și apoi așteptat răspunsul; pentru îndreptarea unui zid trebuie făcut raport la ministerul construcțiilor și așteptat răspunsul.

Nimic ce-i urgent de rezolvat nu se rezolvă. La această babilonie birocratică se adaugă lipsa muncitorilor calificați, lipsa de energie, șicanile autorităților care n'au vrut să plătească pe specialiștii francezi, o întârziere de doi ani până la punerea fabricii în producție și refuzul românilor de a face modificări în modelul automobilului ca să fie la curent cu noile avansuri tehnice realizate în ultimii doi ani.

Întreprinderile străine se vor gândi acum de două ori până se vor aventura ca să facă vreo afacere în comun cu regimul din București.

DIN PRESA COMUNISTĂ

Noul sport în RSR:

SĂRITURI PESTE DEJUN ȘI CINĂ!

Presă, radio, TV-ul, etc. discută, întorc pe dos și sucește aceleași subiecte: Cum să fie pământul îngrășat și arat, cum să se înmulțească porcii, cât de iubit este fiul Nicolae și despre restul animalelor ce trebuiesc crescute în jurul gospodăriei.

Ordinul zilei: să strângem cu entuziasm boabele de prin șanșuri.

Grija partidului nu-s lipsurile de azi, ci surplusul de mâine.

Poporul va avea atâtea mâncăruri încât se arată la orizont mari pericole: obezitatea, îngroșarea sângelui, diabetul, și alte boli datorită lăcomiei.

Cărțile de alimente actuală, nu-i în realitate decât un antrenament ca să învețe poporul să fie cumpărat când va păși pragul raieiului socialist. (Toate aceste precizări sunt bine documentate de presă. Ceaușescu și expuse în actualul plan cincinal, N.R.)

Dar, până la tocirea măselelor și burta plină, românul are o simplă rugămintă: Iubite fiu al neamului, tov. Nicolae, pân' s'or frige viței cel grași și până vor umbra câinii cu covrigi în coadă, conform planului cincinal, îndură-te și dă-mi o bucată de pâine.

FERMELE AGRICOLE FOCARE DE BOLI

Criza de lapte în RSR se datorește simplitudii motiv: nu există lapte.

Zvonul că laptele se exportă pentru a plăti datorii externe este special lansat pentru a acoperi nepriceperea conducătorilor.

Guvernul a clădit, cu ani în urmă, grajduri tip de 100 de animale. Vacile au fost cumpărate din toate regiunile (în special Transilvania) și unele din străinătate, (multe din Elveția).

Bovinele, provenite din diferite ținuturi și cu un furaj

specific florei, le-a fost greu să se acclimatizeze, iar aglomerarea a dat loc la o cunoscută boală "leucoza bovină".

Consecința bolii: lapte puțin, jumătate din vițel mor până nu ajung la 6 luni. Vițele care supraviețuiesc dau o cantitate redusă de lapte. La boala vacilor n'au daugiți nepăsarea țăranilor... nu mai este vaca mea ci a statului!

Noile ordine de a încuraja pe țărani să crească vite pe lângă casă, n'au nici o șan-

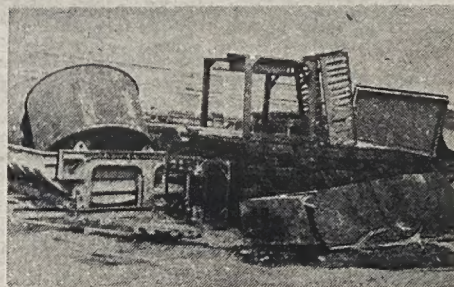
să de succes. Spațiul vital al unei vaci este de un hectar (vaca și hectarul !) iar țărănilor li s'a alocat câte 1000 m. pătrăți, dinpământul ce n'a fost socotit profitabil ca să fie colectivizat.

Munca acestor loturi și transportul furajului este o altă problemă: lipsa căilor ce au fost eliminate încă de pe timpul lui Gheorghiu Dej. (Azi Niculiță încearcă să elimine și câinii... mănâncă prea mult!)

În acest "depozit" de materiale, căutarea unui reper, chiar și cu o schiță în mână, se transformă într-o adevărată căutare a timpului - și metalului - pierdut.

În limbaj tehnic, aceste imagini reprezintă "producție neterminată". În limbaj comun, judecând după modul de depozitare și grosimea straturilor de rugină, reprezintă... risipa. Este cert că e nevoie de o intervenție rapidă pentru a recupera materialele respective.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

STATELE UNITE

Președintele Reagan a primit un raport din partea serviciilor de informații ale Statelor Unite, că o nouă masă de emigranți este planificată de Cuba, pentru a-i introduce în Statele Unite. Punctul de plecare al acestei "evadări în masă" va fi ca și în trecut micul port de pescari Mariel. Teiul acestei acțiuni dirijate de partidul comunist din Cuba, este perturbarea economică și politică a statului Florida și în special a regiunii Dade, unde se află capitala Miami.

Pătrundera masei de cubani în număr de 125.000 în Florida în anul 1980, a creat o mulțime de probleme autorităților americane. În special că printre așazișii refugiați politici, au fost: infiltrați criminali notorii, bolnavi incurabili și mai cu seamă agenți de spionaj comunisti. În ultimii doi ani, Miami a devenit unul din cele mai periculoase orașe din lume și cel mai mare centru de contrabandă de droguri.

ITALIA

Brigăzile Roșii, au scos din nou capul. La 27 Aprilie, consilierul guvernamental Raffaele Del Cogliano și șoferul său, au fost uciși de comunistii din brigăzile roșii, la Napoli. Superficialitatea cu care autoritățile italiene îl urmăresc pe comunisti, a fost scoasă în evidență de unul din șefii lor, Savasta, care a declarat în procesul răpirii Generalului Dozier: "Dacă aș fi întrebuințat aceeași metodă și în cazul Moro, astăzi el ar fi fost în viață."

POLONIA

"Tarna este a lor, primăvara este a noastră", au declarat polonezii când în fața Jaruzelski, a introdus legea marțială. Pendulând între capitalele "țării frățești", ambițiosul general, nu s'a ales cu mare lucru în afară de tradiționalele pupături pe aeroport. Strivit de rezistența pasivă

a țării, a fost obligat să elibereze în ajunul zilei de 1 Mai circa 1000 de deținuți politici. Extraordinară organizare a Solidarității s'a văzut însă pe ziua de 1 Mai, când sfidând toate ordinele legii marțiale, muncitorii - apreciați între zeci și sute de mii - au desfășurat cea mai puternică demonstrație

anti guvernamentală și anti comunistă. Ridicolul număr de manifestanți cu steaguri roșii, s'a volatilizat în fața adevăraților luptători pentru drepturile muncitorilor. Forța comunistă de reprimare, a prezentat-o cel mai sugestiv mâna moartă a damblagului Brejnev, saluând la parada din Piața Roșie.

EL SALVADOR

Așteptată cu mult interes, prima Adunare Constituțională a Salvadorului - după alegerile libere din Martie crt. - a ales în funcția de Președinte Provizoriu pe Alvaro Magana, independent moderat, de profesie bancher. Cu această ocazie, junta civilă-militară condusă de Jose Napoleon Duarte și de Democrații Creștine, se desființează. Magana, a terminat studiile economice la Chicago și a condus timp de 17 ani, Banca National Mortgage. Prima sa grijă este să îmbunătățească situația economică a țării ajunsa la dezastru din cauza guvernelor comuniste. Evoluția situației din El Salvador, este foarte interesantă pentru exilul românesc - ea anticipând schimbările ce vor surveni și în România, după izgonirea comunistilor.

În numărul trecut al ziarului nostru, în cadrul rubricii "NOTE SI COMENTARII", a apărut un articol în care a fost demascată crima ordinară pe care o

comit trupele de ocupație sovietice din Afganistan, împotriva copiilor din acea țară, și asta, firește, din ordinul guvernului dela Moscova.

Prezentăm deci cititorilor ziarului nostru, documentarea de rigoare, publicând alături fotografia d-nei Barbara Johnson dela "AJUTORUL CRESTIN INTERNATIONAL", care la o conferință de presă din Los Angeles, a demonstrat în fața unei numeroase asistențe, adevărul gol-gol, pe această temă, prezentând o bombă autentică, ascunsă într-o jucărie aruncată din Helicoptere, de către trupele sovietice de ocupație din Afganistan, jucării ce, de îndată ce sunt ridicate de copii, explodează, rănduindu-le sau chiar omorându-le.

IZRAEL

La 25 Aprilie, Israelul a cedat Egiptului ultima parte din teritoriul ocupat în timpul războiului de șase zile. Cu aceasta s'a încheiat problema teritorială dintre cele două țări conform acordului dela Camp David. Problema care mai figurează pe agenda conform acestui acord, este problema palestiniană care urmează să fie rezolvată pe cale pașnică. De menționat că Israelul a avut foarte multe probleme interne în cazul cedării ultimei porțiuni din Sinai, generate de colonistii stabiliți în Sinai după ocuparea de către Israel a acestei regiuni. Dincolo de orice implicații politice, este demn de remarcă spiritul naționalist și dragostea de patrie, pe care evreii dezrădăcinați de mii de ani, au reușit să o transmită din generație în generație urmașilor, care ocupă

cu atâtă înversurare. Este greu de anticipat cum se va rezolva criza din Orientul Mijlociu dintre Israel și Arabi, dar felul cum au fost respectate până acum obligațiile impuse de Acordul dela Camp David, de către Egipt și Israel, dovedesc maturitate politică și spirit lucid de ambele părți.

GERMANIA DE EST

Intrucât guvernul comunist din Germania Răsăriteană nu construiește biserici în noile cartiere de locuințe din orașe, viața religioasă a credincioșilor se desfășoară normal, transformând în "biserici", locuințele personale. Pentru a nu fi identificați și arestați, creștinii se roagă schimbând pe rând locuințele în lăcașuri de rugăciune. Acolo se roagă, citește pasagi din Biblie și se ajută reciproc. De Paști, într-o asemenea casă de rugăciune s'au împărțit 15 creștini.

GERMANIA DE VEST

În timp ce China comunistă și China Naționalistă nu întrețin relații oficiale, în incinta universităților germane, se dezvoltă contactele între studenții din cele două Chine, trimiși de țările lor la specializare în vest. Studenții din China comunistă sunt foarte interesați de dezvoltarea Chinei

Libere și de rezultatele obținute de această țară, uluiți de întinericul în care i-a tinut Mao. Ei se interesează în special de cultură, tradiția și istoria Chinei, pe care nu o pot afla din politica dirijată de Peking. O curiozitate deosebită o arată în cunoașterea vechii bucătării chineze.

CROAȚIA

Un mozaic creștin croat, terminat de curând, la biserică din Strazeman, a fost înălțat din ordinul autorităților comuniste.

AFGANISTAN

Luptătorii naționaliști afgani, anunță că la 19 Aprilie, ostașii sovietici și cei ai guvernului comunist, au căzut într-o ambuscadă lângă Kabul, lăsând pe teren peste 35 de morți. Alte lupte surpriza au adus în continuare pierderi trupelor comuniste.

ORGANIZAȚIA NAȚIUNILOR UNITE

Adunarea Generală a O. N.U. a adoptat cu 86 voturi pentru, 20 contra și 36 de abțineri, o rezoluție pentru crearea unui stat Palestinian. Sesiunea specială care a avut loc având pe ordinea de zi "Chestiunea Palestinei" a fost cerută de 32 de țări nealinate și s'a deschis la 20 Aprilie crt. În fața celor 157 de țări membre.

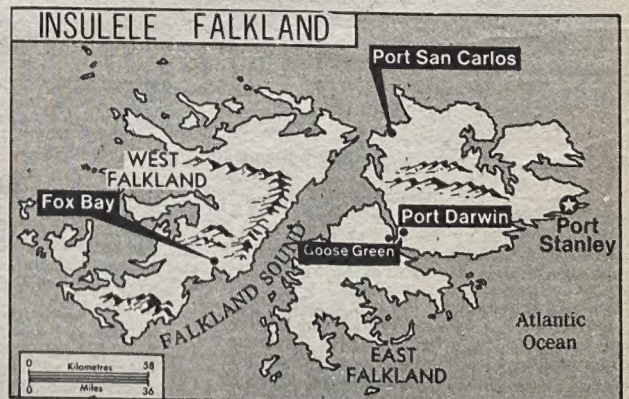
ARGENTINA

britanică, a reacționat clasic, având în fruntea guvernului o doamnă pe care presa a numit-o "Femeia de fier". Armata Engleză a pornit cale lungă și ajunsă îndreptul insulelor n'a stat pasivă. Motiv care i-a făcut pe ruși să lanseze opt sateliți de observație în Atlanticul de Sud.

Cine era interesat în declanșarea unui conflict în această regiune a lumii? Nici Englezii, nici Americanii și cu atât mai puțin

Argentinienii. Cei care au de câștigat în acest conflict nu sunt decât rușii, care odată cu tratativele de cumpărare a grăului argentinian, au reușit să strecoare până la cel mai înalt vârf din conducere influența lor, împingându-i pe argentinienii într-un conflict stupid și inutil. Dela lupta proletară la naționalismul extremist și la fanatismul religios, rușii folosesc întreaga gamă a conflictelor care să le aducă succese. Ceea ce se întâm-

plă pe plan mare cu Argentina, se întâmplă pe plan mai mic în organizațiile naționaliste din occident a țării captive. Rușii au reușit să infiltreze oamenii lor, dintre "refugiații" scăpați în occident în cele mai multe din aceste organizații. Este suficient să urmărim reacția unor asemenea grupuri la acțiunile de luptă comună contra comunismului pentru a ne da seama de rezultatul infiltrațiilor comuniste.

Sursele de informații argentinieni, au anunțat că forțele britanice au debarcat în porturile: San Carlos, Port Darwin, Fox Bay și Goose Green.

Actualitatea internațională

SINAI, FALKLAND, AMERICA CENTRALĂ

Efemeride

Nu se întâmplă nimic nou sub soare ! Cicluri vechi o iau dela capăt sub alte forme, aparența lor înșelându-ne de fiecare dată cu pretenția de inedit. Nu vom încerca speculații teoretice asupra acestor stări. Nu este preocuparea noastră și nici nu se încadrează în acțiunea în care suntem angajați. Dori-
torii le pot găsi în imensitatea publicațiilor din occi-
dent unde apare tot ce trebuie și foarte mult din ce
ne privește: cărăcia noastră, ne

Gheorghe BĂLTEANU

25 Aprilie 1982. Astăzi Israelul a predat Egiptului ultima parte a peninsulei cucerită în "războiul de 6 zile" din 1967. Ziua este consacrată pentru Egipt, care și-a redobândit pe cale pasivă întregul teritoriu pierdut. Acesta este rezultatul negocierii care a fost concretizată în Acordul de la Camp David. Este o victorie a diplomației americane de asigurare a păcii între popoare. Toată lumea se întreabă însă, dar mai ales populația Israelului, "Ce va fi după 25 Aprilie?". Dacă spiritul acestui acord va continua, se va trece la negocieri fructuoase pentru realizarea celei de a doua părți a acordului: autonomia populației palestineze din teritoriile ocupate, ca premiză pentru reglementarea generală a păcii în Orientul Apropiat. Dacă forțele dușmane vor deveni însă iarăși active, posibilitatea tulburărilor este la îndemână în această zonă în care războiul este la ordinea zilei. Președintele Ronald Reagan într-o scrisoare detaliată adresată lui M. Begin, a asigurat Israelul de un "calitativ salt" în domeniul sprijinului USA pentru apărarea acestei țări. Acum la granița israelo-egipteană patrulează forțele internaționale multilaterale de observatori, formate din 2.600 de oameni din 11 țări, comandate de un general norvegian. Atenția lumii politice este îndreptată spre Egipt, care, prin negocierile sale cu Israelul, a fost izolat de Lumea Arabă, s'a apropiat de USA și s'a îndepărtat de URSS. Poziția strategică a Egiptului este de importanță mondială. Moscova încearcă din nou să redeină pentru Egipt, măcar în parte, ceea ce a fost în timpul lui Nasser. Dar sarcina și foamea poporului care se înmulțeste rapid, și convingerea lui Mubarak, că doar apropierea de USA îi aduce avantajele necesare existenței, dă speranțe pentru menținerea Egiptului pe calea deschisă de Anwar Sadat, chiar dacă vor interveni unele corecturi.

Tot în ziua de astăzi, 25.4.82, de ceaialtă parte a pământului în Sudul Oceanului Atlantic, au avut loc primele împușcături. Mai multe helicoptere de luptă ale flotei britanice expediționare, au tras într-un submarin argentinian, iar apoi trupele britanice au debarcat pe insula Georgia de Sud, insulă ocupată de trupele argentine la începutul lunii Aprilie. În jurul insulelor Falkland (Maldiv) s'a întărit blocada maritimă britanică și, de pe bordul purtătorului de avioane, s'a organizat și blocada aeriană. Pe insule se află, conform comunicatorilor, circa

10.000 militari argentinieni. Izbucnirea războiului Marea Britanie-Argentina este pe multe de cuțit. Totuși și în această ultimă oră, ambele țări ar prefera o soluție pașnică și respectiv, evitarea războiului. Negocierile, ca și apropierea iernii și ghepurilor din această parte a globului pământesc, pot determina acceptarea unei rezolvări care să salveze orgoliul unora și poziția altora.

Determinate de cursul tradițional al unei politici de pace și înțelegere între popoare, U.S.A. au făcut eforturi mari pentru mijlocirea rezolvării pe cale diplomatică a diferendelor privitor la aceste insule. Secretarul de Stat, Alexander Haig s'a deplasat repetat la Londra și Buenos Aires pentru a convinge guvernele de necesitatea acestei rezolvări, ca și pentru găsirea soluției reciproc avantajoase. În fața a doua a eforturilor de mijlocire, miniștrii de externe ai celor două țări au fost invitați la Washington D.C. S'au făcut multe propuneri. Până la această oră, care corespunde cu momentul critic, cele două părți n'au căzut de acord. Măine, 26 Aprilie 1982, va începe la Washington, conferința OAS- Organizația Statelor Americane - la care vor participa miniștrii de externe ai celor 21 de state membre. Conferința va avea loc la cererea Argentinei care solicită sprijin. După ocuparea insulelor, la cererea Marii Britanii, Comunitatea Europeană a adoptat sancțiuni contra Argentinei: sistarea importului din această țară și embargo asupra livrării de armament. Parlamentul European a votat o rezoluție în care se susține Marea Britanie, adică: condamnarea ocupării insulelor, cererea retragerii trupelor argentine și soluția diplomatică. Prin acțiunea lor, cele două țări, Argentina și Marea Britanie, opun cele două organizații prietene din Lumea Liberă, corespunzătoare a două continente: Comunitatea Europeană și O.N.A. și respectiv, Europa și America.

merica Latină. Într-o situație delicată este pusă USA. Era nevoie să se ajungă aici ? Iată unde duce lipsa unui raționament politic la scară mondială, raționament care astăzi este necesar mai mult ca oricând, și care trebuie să ia în calcul orice punct și mișcare de pe glob.

În aceste ape tulburi, ca de obicei, pescuiesc Uniunea Sovietică. Ea jubilează, și este gata pentru orice eforturi în vederea ascuțirii diferendului, din așa ocazie "cântă la cîin cer", se iveauă odată într'un secol. Rusia a oferit imediat "ajutorul" său Argentinei:

informații cu privire la misiunea forțelor navale britanice, furnizarea de armament și cumpărarea de cereale. În calculul sovietic intra și câștigarea populației Argentinei de partea sa, ca și a unei poziții mai bune în America Latină, ceea ce înseamnă și curaj dat luptei de guerrilă și acțiunilor lui Fidel Castro. Rușii țințesc totdeauna mai departe decât se prezintă aspectul situației concrete economice, politice și militare. O situație favorizată de greșelile occidentale. USA au avertizat URSS-ul contra oricărui amestec în acest conflict.

Întrebare simplă și foarte justă: Nu se putea evita acest conflict?

Evenimentele din Sudul Atlanticului au pus în umbră El Salvadorul și America Centrală, și au trecut pe planul trecutului Polonia și Afganistanul. Era de așteptat ca URSS să-și sferească mâinile de bucurie în fața mutării centrului atenției mondiale din imperiul său în altă parte a lumii și mai ales în America. Pe an ce trece America Centrală devine un complex conflictual favorabil agresiunii sovietice după modelul Cubei. Aceasta nu este deloc întâmplător. Existența Cubei ca bază sovietică a deschis o perspectivă clară pentru toți cei care voiau să vadă ceea ce avea să se întâmple în viitor, mai ales că planul sovietic nu este deloc secret. Din contră ! Deci nu era nevoie de confirmarea Nicaraguă, El Salvador . .

În încercările sale de reparare a greselilor altora, Președintele U.S.A., Ronald Reagan, a întocmit un plan de dezvoltare pentru America Centrală și insulele Caraibe. De asemenea se oferă Cubei, care se găsește într-o jalnică situație economică, apropierea de U.S.A. și îndepărtarea de URSS. Haig a declarat la 21 Aprilie, că o schimbare de front ar fi în folosul Cubei. Fidel Castro a respins însă planul american de dezvoltare. Iar privitor la oferta schimbării frontului, până acum nici o

**RĂZBOIUL
ARGENTINA
A ÎNC**

Pe data de 21 Mai, Veneția, trupele de marină au debarcat pe Insulele și trupele engleze au reușit să se retragă de pod. Argentina a continuat să bombardeze aeriene.

luare clară de poziție. De-
sigur că ar fi de dorit ac-
ceptarea ofertei lui Haig.
Din toată politica lui Castro
însă se deduce că el ar vrea
bune relații cu USA pentru a
fi sprijinit economic, cu condi-
ția (tot el pune condiții)
ca USA să nu ajute guvernele
din America Centrală, pe
care, deci, să le lase la
discreția uneltirilor cubano-
sovietice. Certe este că în
viitorul imediat America
Centrală și Caraima, vor fi
o arenă de luptă. Noi am în-
tim una din tacticile sovie-
tice impuse în revoluția co-
munistă: când ești în ofen-
sivă să nu faci compromisuri.
În confruntarea de
decenii cu sovieticii, Occi-
dentalii au câștigat expe-
riența: sovieticii cunosc
singură limbă: forța. Cheia
conflictului din America
Centrală este în Cuba, iar
mâna care învârtă această
cheie este prezența sovietici-
că. Eliberarea Cubei, din
interesele asigurării securi-
tății Americii Latine și în-
tregii Americi, dela Tara de
Foc la Alaska ar face să
dispară și mâna și cheia.
Rușii au invadat Afganista-
na pe motive de securi-
tate a Uniunii Sovietice. De-
și, acest motiv nu este sin-
gurul, el este suficient pen-
tru a aplica legea reciproci-
tății. În cazul în speță,
eliberarea Cubei. Nici mă-
car nu ar fi o invadare și,
în plus, ar duce la salvarea
multor popoare, ceea ce ar
însemna că eliberarea Cubei
de comunism ar fi și o fa-
pă de cel mai înalt uma-
nism.

Alegerile din El Salvador și măsurile anunțate de președintele partidului ARENA, Roberto d'Abiussón, al președinte al Adunării Constituante, crează speranțe pentru realizarea unei active politici de asigurare a ordinii. El Salvadorul este piatra de încercare a unei noi etape în lupta contra utorilor cubano-sovietice. Dar cea mai bună etapă este etata finală: distrugerea totală a amenințării ce vine din Cuba. Să nu fie lăsat ca centrul conflictual mondial să se mute din lagărul sovietic în America Centrală !

RĂZBOIUL DINTRE ARGENTINA ȘI ANGLIA A ÎNCEPUT

Pe data de 21 Mai, Vineri, la orele 8.50 dimineața, trupele de marină și parașutiști englezi au debarcat pe Insulele Falkland. Luptele continuă și trupele engleze au reușit să stabilească un cap de pod. Argentina a contraatacat masiv cu forțele aeriene.

Efemeride

Nu se întâmplă nimic nou sub soare ! Cicluri vechi o iau dela capăt sub alte forme, aparența lor înșelându-ne de fiecare dată cu pretenția de înedit. Nu vom încerca speculații teoretice asupra acestor stări. Nu este preocuparea noastră și nici nu se încadrează în acțiunea în care suntem angajați. Dori-torii le pot găsi în imensitatea publicațiilor din occi-dent unde apare tot ce trebuie și foarte mult din ce nu trebuie. În necazurile și sărăcia noastră, ne interesează starea neamului nostru, a țării pe care am părăsit-o, a fraților năpăstuiți de suferințe. Ce fac ei și ce putem face noi pentru ei.

Adevărul limpede ca lumina din Răsăritul Europei-România - ca și celelalte țări din Răsăritul Europei, este o țară ocupată de ruși. Simulacrul de guvern, este praf aruncat în ochii lumii, iar a vorbi de politică independentă este rea credință sau imbecilitate. România este ocupată de ruși și dată spre administrare unor vătăfi autohtoni, subordonați total stăpânului. O stare de vasalitate mai rea și mai perversă decât stările cunoscute ca atare în Evul Mediu. Faptul mai grav rămâne ca atare în Evul Mediu. Faptul mai grav rămâne ca această stare, este rezultatul unor târgueli cu bățul palmei geambăsește. Negustorii de țări care au făcut târgul au murit dar urmașii lor le păstrează cu sfîntenie târguiala. Sub fustul acestei negustorii, zac înăbușite aspirațiile neamurilor care au avut nenorocul să se afle în apropierea unui vecin hrăpăreț.

Negustorii dela Târgurile Internaționale: Teheran, Yalta și Potsdam, se mimesc Marile Puteri. Obiectul tranzacției a fost scotocit marfă și marfa ca atare nu poate avea voie să se capaciteze de exprimare. S'au parafat acte și facturile de vânzare a mărfii au primit titlul de Tratat Internaționale. Scurt, negustorește!

Socoteala din târg nu s'a potrivit însă cu cea de acasă și aici, evenimentele au transformat taraba în măcelărie. Cum marfa îl aparținea cumpărătorului —luată pe nimic- vânzătorii și-au văzut de treburile lor. Doar dacă scăpa vreunul de rețevi, vânzătorul de ieri, mai domol, îl lăsa să se pripăsească la el în ogradă. Și pripașiții ca să aibe o identitate și-au zis . . . exilați.

Numele acesta nu este nou ! În româneasca veche i se mai zicea surghiun și exprima parcă mai bine starea celor încăpuți în această năpastă, dar cei moderni au preferat vorba Exil.

dar cei moderni au preferat vorba lui. Se cvenuea deci ca toți cei care scăpaseră de satărul rusesc - exilați - conștienți de norocul că au putut să scape teferi, să se adune și să găsească o singură cale de atac împotriva stăpânului din țară. Rănelile reale sau imaginare nu-și au locul în Exil. Căutatul dinților, culoarea ochilor, greutatea corporală, puterea muschilor, sforăitul când doarme, titiul în palmă, zodia sub care s'a născut, bălbăiala sau logoreea, starea civilă și altele și altele, sunt treburi secundare sau inutile, lipsite de importanță și sunt piedici în calea spre înțelegere. Starea țării a fost și este prea gravă!

Ce s'a întâmplat însă cu cei scăpați? Dela început, pasiuni care nu-și aveau locul s'au dezlănțuit cu o furie de neînțeleas ca și când aici s'ar fi putut rezolva adversitățile care nu s'au putut calma în țară. În vârstele în care a fost prins Exilul Românesc, s'au reliefat mai multe aspecte negative:

- necunoasterea fenomenului spiritual-național din România Mare, de către vechii politicieni, anchilozaji în formule streine spiritului românesc;

- falsa pretenție a unor de continuatori ai spiritualității românești, afirmată gălăgios, fără modestie și fără suport real și moral;

- apariția oportuniștilor, favorizați de conflictul dintre cele două categorii anterioare;

- supralicităţia la fondurile streine - atunci când s'au acordat;

- erodarea adevăratelor valori românești, prin calomnii meschine, colportate de elemente venale,

calorimii incenine, cospiratie de crimine venize, agramate, delivente, antiumană, predispușe la orice ticăloșie, ajunse proprietară de fiuici scandaloase, publicate într'o limbă țigano-românească;

- apatia multor români, ajunși în occident și goana altora dintre ei, după înăvutire.

Acestea sunt doar câteva din multiplele cauze care au măcinat lumea românească din afara țării. . . .

În acest amestec, comuniștii intră ca la ei acasă în toate grupările românești. Ei s'au infiltrat în conducerea mișcărilor politice și ale asociațiilor cultu-

conducerile născărilor politice și ale asociațiilor culturale. În fișuicile apărute ca ciupercile după ploaie, scriu mai ușor decât la gazetele de perete ale fostelor întreprinderi din țară. Cu câteva înjurături grosolane ei se impun celor slabi de înger. Dar bine

Dacă ești chemat să făptuești ceva care: Nu este plăcut lui Dumnezeu, nu folosește nemaiului tău și este contra credințelor tale de creștin și român, oprește-te ! Si nu uita că nu ești nici prost, nici de vânzare.

CRONICA VREII

CEVA DESPRE ISTORIE

Ion BOIERU

Adevărul este că procesele de desfășurare istorică, sunt lente și nu par a ține seama de pasiunile și dorințele noastre. Ele își au legile lor proprii. Devenirea istorică este numai în aparență o devenire de înțeleasă caleidoscopică. Cel puțin, elementele structurale, au ritmul lor potolit, care nu poate fi interceptat decât printr-o privire mai cuprinzătoare, pe o bucată mai lungă de timp, dintr-o perspectivă îndepărtată de vreme.

Noi, însă, oamenii suntem grabiți și am dori să vedem transformări tobanice; am vrea să vedem și să asistăm la dărâmarea imperiilor rele și putrede sau să clădim imperii noi și pline de măreție, într-un decurs de timp scurt și limitat la o ordine de ani sau decade. Incertitudinea istoriei ne obsesește, ne îngrijorează și ne decepționează.

Asa se întâmplă acum cu situația încordată dintre Anglia și Argentina. Conflictul armat și politic, dintre cele două țări a apărut pe planul întâi al istoriei contemporane, ca o mare încurcătură internațională. Incurcătura care mai mult încetinește mersul istoriei, decât ar grăbi procesul de clarificare pe care-l așteptăm cu toții. Deși încordarea armată și politică are un caracter internațional și cu consecințe eventuale pline de severitate, pentru obiectivele noastre românești, pentru problema fundamentală a lumii de azi, ciocnirea dintre două țări apare greu de explicat și de înțeles.

Lumea contemporană este angajată în lupta cea mare și hotărâtoare, dintre Apus și Răsărit, dintre libertate și marxism, dintre democrație și comunism. Este vorba de o luptă pe viață și moarte, în care se va decide soarta întregii lumi. Ce rațiune, ce mo-

tivare, sau ce rost poate îndemna două țări, care aparțin lumii libere, să-și dispute suveranitatea asupra unor limbi de pământ, a runcate de Dumnezeu în regiuni geografice cu o climă aspră și neprietenoasă?

Si, asta, când toate forțele lumii libere trebuiesc mobilizate pentru bătălia decisivă a existenței neamului omenesc.

Pentru orice minte curioasă și dornică să surprindă înțelesul acestui conflict, situația apare învăluită de mister. Ea este enigmatică. Este vorba de una din acele întâmplări istorice, care apar din neprevăzut și creează dificultăți imense pe planul politicii internaționale. Deși, înaparență, se prezintă ca un eveniment minor, fără o semnificație politică, care să depășească interesul local.

Astăzi, întreaga lume este concentrată asupra situației din Atlanticul de Sud, unde se confruntă forțele armate engleze și argentinene. În acest timp, de încordare și tensiune politică și militară, problemele majore ale lumii contemporane sunt trecute pe un plan secundar, cel puțin în curiozitatea opiniei publice mondiale.

Această situație demonstrează că istoria este ceva mai greu de definit și înțeles decât am crede noi, cei ce ne trudim să aflăm legile devenirii istorice. Istoria este plină de imponderabile; de forțe, apariții, momente și situații, pe care oamenii, popoarele și oamenii politici nu le pot stăpâni, explica, controla sau prevedea.

Nu ne putem explica procesele devenirii istorice prin simpla desfășurare a voinței omenestii, prin decizii luate de oameni, individual sau în grup. Voința omenescă este limitată și slabă în raport cu complexi-

tatea istoriei umane. Nu numai complexitatea ei scapă oricărui control al omului, dar imensitatea și sensul în sine al istoriei, depășește orice efort al oamenilor de a încerca să direcționeze istoria, să o modeleze, sau să o facă, cum se spune în limbajul nostru obișnuit.

Pentru a înțelege istoria, pentru a prinde măcar unele semne ale vremii, din cuprinsul nemăsurat al suvoilui istoric, în care se găsesc toate varietățile generațiilor care formează umanitatea, este necesar să ne plasăm într-o perspectivă mai largă, într-o perspectivă metafizică și teologică. Numai din această perspectivă vom putea avea acces la sensurile profunde ale vieții omenestii, ale întregii existențe umane care se desfășoară în cuprinsul istoriei. Căci istoria, nu poate fi limitată la raporturile de producție economică, după concepția marxistă. Ea depășește zona nevoilor materiale ale existenței omenestii. Istoria umană nu poate fi înțeleasă decât în cadrul spiritual, al nevoilor spirituale ale omului. Ea nu poate fi înțeleasă decât ca o manifestare a concepțiilor de viață pe care le au diferitele popoare. Aceste concepții de viață și moarte sunt vehiculul principal prin care popoarele se trudesesc să priceapă rostul existenței istorice. Existența istorică fiind devenire și mutație de forme și valori, nu se poate explica prin sine însuși, ci este nevoie de identificarea permanentului, a ceea ce nu este supus devenirii și schimbării, deci reprezentă punctul originar, al începutului.

Acolo, găsesc popoarele pe Dumnezeu, și fără înțelegerea existenței Sale, nici existența popoarelor nu poate fi înțeleasă, deci nici istoria omenirii.

Astăzi, nouă contempo-

ranilor ne este foarte greu să pricepem și să explicăm conflictul dintre Anglia și Argentina. Elementele cunoscut, pe toate planurile, nu ne ajută să înțelegem situația; ele sunt prea sărace ca să ne înlesnească să desprindem rațiunile și cauzele a ceea ce se întâmplă acolo.

Un lucru este însă sigur. Acest conflict îngreunează clarificările care privesc raporturile dintre Răsărit și Apus. Ele încetinesc și amână confruntarea ideologică dintre lumea liberă și lumea sovietică a comunismului. Asta, la prima observare pe care o facem. Dacă credem însă că există un Dumnezeu, care ne ocrotește și care nu poate lăsa o putere satanică să cucerască și să stăpânească lumea, atunci nutrim speranța că orice se întâmplă în istorie, de proporții minore sau majore, are un rost, o semnificație și nu este vorba de un hazard oarecare.

Firește, pasiunile și dorințele noastre, sunt aprinse și involburate. Ne necăjim și uneori suferim, dar în largul vastității istorice, totul își are semnificația lui, adică orice se întâmplă, se întâmplă cu o legitimitate, pe care n-o putem înțelege. Căci istoria este ceva, pe care nu o facem noi oamenii, decât parțial; ea ne depășește vrierile, sentimentele, pasiunile și neazurile, și ne cuprinde viața în valurile ei zbuciumate, sau senine, fără să avem puterea de a-i controla direcțiile și formele variate pe care încheagă.

Nu mai atunci când oamenii, popoarele și conducătorii lor se apropie de voința și grația cerească, este posibilă înțelegerea mai adevărată a istoriei, a propriei noastre existențe, căci atunci ei se asează pe albia cea firească a existenței umane, sub lumina oblăduitoare a cerului.

NOTE SI COMENTARII

MUSCA VÂNĂTĂ

În anul 1963, a apărut în editura "Alfred A. Knopf" din New York, o carte nespuse de interesantă a scriitorului rus Valerij Tarsis, sub titlul: "THE BLUE-BOTTLE", care s'ar traduce în limba noastră: "Musca Vânăta". Căci "Bluebottle" este numele unei muște rele, vinete, care nu te lasă în pace până n'o omori. Titlul cărții, este fără îndoială simbolic, fiindcă sub denumirea acestei muște rele și enervante, autorul, reușind să-și trimită manuscrisul spre a fi publicat în lumea liberă, aseamănă comunismul cu această muscă impertinentă.

Din conținutul cărții, reiese clar că, comunismul n'a reușit, după atâția ani, să realizeze un adevărat "socialism", ba dimpotrivă, afirmă el, care mărunțisește c'a fost "comunism din tragediă copilărie", conducătorii comunismului mondial, au falsificat chiar "învățăturile lui Karl Marx". Si ca atare, crede că Lenin a avut dreptate atunci când a spus că: "Dacă vom pieri vreodată, vom pieri din cauza birocratismului". Căci: "poporul gândește nu numai că n'am realizat nimic, ba dimpotrivă, crede că suntem pe marginea prăpastiei și că nu există absolut deloc un socialism, ci numai vorbe goale, conducere proastă și mincuni". Fîldeică, spune el: "... În ceea ce privește "distrugerea" vechiului sistem, în ceea ce privește abolirea a ceea ce Engels numește "cel mai mare rău", chiar în ziua în care proletariatul a pus mâna pe putere, s'a creat un monstru birocratic cum n'a văzut încă lumea".

Acestea le spune, negru pe alb, un scriitor rus, care s'a trezit din beția ieftinei propagande a guvernului propriu sale țări.

Este, deci, "la mintea cocoșului", de ce anume, și pre limba lor- "poporul muncitor", din toate țările cu regimuri comuniste, și-a pierdut orice nădejde în conducătorii lui, ne mai putând crede în "binefacerile" socialismului, dat fiind faptul că "răul cel mare", enunțat de Engels, a fost înlocuit cu "un monstru birocratic cum n'a văzut încă lumea". ... În Rusia, țarismul crud și exploatare, a fost înlocuit cu comunismul criminal și mincinos. În țara noastră de basină, România, destrăbălarea și abuzurile ziseilor "partide democratice" ce s'au perindat la conducerea țării, anihilând și trimițând în morminte cea mai aleasă elită a Neamului, la ordinea nebulumii Rege, Carol II și a metresei lui, Elena Lupescu, s'a sălășuit, datorită mârșavei vânzării dela Yalta, a befului Winston Churchill al Marii Britanii și a ramolului Președinte al Americii, Franklin D. Delano Roosevelt, un guvern al unui partid ce nu reprezenta nici măcar un procent din populația țării, recte, partidul comunist. ...

Fiind acuzați că, publicând în paginile ziarului despre mizeria din R.S.R., ne batem joc de țara noastră de basină, vom reproduce mai jos o frază din cartea scriitorului rus Valerij Tarsis, "THE BLUEBOTTLE", pe care o comentăm în aceste rânduri, pentru că cititorii să-și poată da singuri seama că, aceasta este o sfruntată și nerușinată metodă comunistă de a arunca gunoi în obrazul celor ce au altă părere de cât ei: "Scriitorii și ziariștii care au scris cărți și articole critice (la adresa comunistilor), au fost acuzați că-și bat joc de țara-mamă".

Acestea le spune, negru pe alb, în pagina 56 din cartea lui, scriitorul rus, Valerij Tarsis. Pentru curajul ce a avut, spunând adevărul despre condițiile de viață din Rusia Sovietică, scriitorul Valerij Tarsis, a fost trimis, (cum era de altfel și de așteptat), într'un azil de nebuni.

Dacă un om care scrie o carte ca aceasta, atât de clar, atât de bine gândită, ordonată și într'un stil atât de plăcut, este NEBUN, atunci, fără doar și poate că'n Rusia Sovietică și'n țările cu regimuri comuniste, nu se mai află nici un om sănătos și întreg la minte. Căci, puneți-vă acum și dumneavoastră întrebarea: poate oare să fie nebun un om care vede că în timp ce: "realizările sovietice sunt trâmțite în urechile lumii"; în timp ce: "Sputnikii în cosmos au mutat atenția poporului dela nevoile de fiecare zi"; în timp ce: "cei mai mulți muncitori sunt încarturuiți în cele mai rele condiții", și ... "zahăr, unt și pâine albă lipsesc ca'ntodeauna chiar în Moscova, "Capitala Lumii", unde este greu să găsești cel puțin un Kilo gram de carne". ...

Nu, fraților, scriitorul rus Valerij Tarsis, n'a fost și nu este nebun. Nebuni sunt cei ce mai cred încă în prostiile lui Marx, Engels și Lenin.

Si istoria, a dovedit deja, această nebulie.

Nicolae NOVAC

CUVANTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

CUPON DE ABONAMENT

(COMPLETAȚI CU LITRE DE TIPAR)

NOU

REÎNNIRE

NUMELE DE FAMILIE

PRENUMELE

STRADA/Nr.

ORAȘUL

COD POȘTAL

STATUL/PROVINCIA

ȚARA

\$25.00 ÎN SUS - ABONAMENT DE SPRUIIN -

PREȚUL UNUI ABONAMENT PE AN ESTE: \$20.00 PENTRU INSTITUȚII

\$15.00 PENTRU PARTICULARI

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni de zile înainte.